

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga
Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema
Modernizavimo fondas

Projektavimo ir statybos darbų pirkimo sutartis

Bendrosios sąlygos

1. SĄVOKOS

AB „KN Energies“ projektavimo ir statybos darbų pirkimo sutarties bendrosiose sąlygose (toliau – **BS**) didžiąja raide rašomos sąvokos turi žemiau nurodytas reikšmes, taikomas ir Sutarties specialiosiose sąlygose (toliau – **SS**), ir Sutarties Šalių susirašinėjime vykdant Sutartį, jei kontekstas nereikalauja kitaip. Kitos Sutartyje vartojamos bendrinės sąvokos, rašomos ne didžiąja raide, atitinka Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – **Statybos įstatymas**) ir kituose statybos teisės aktuose apibrėžtas sąvokas:

Atliktų darbų aktas – pagal Užsakovo pateiktą formą Rangovo parengiamas ir Užsakovui pateikiamas dokumentas, kuriame nurodomi Rangovo faktiškai atlikti Darbai;

Darbai – Statinio statybos, rekonstrukcijos, remonto ar griovimo darbai, atlikti pagal Sutartį, Užsakovo pateiktą techninę specifikaciją, Rangovo parengtą projektą, Šalių suderintą Darbų atlikimo sąmatą bei Grafiką, taip pat kiti darbai, kuriuos Rangovas įsipareigoja atlikti;

Darbų perdavimo-priėmimo aktai:

Tarpinis perdavimo-priėmimo aktas – Rangovui atlikus dalį Darbų (kai Sutartyje numatytas Darbų perdavimas-priėmimas ir mokėjimas už juos dalimis), Šalių pasirašomas Darbų perdavimo-priėmimo aktas, patvirtintas Šalių parašais, kuriuo Rangovas perduoda, o Užsakovas priima užbaigtus tam tikros dalies Darbus;

Galutinis perdavimo-priėmimo aktas – Rangovui atlikus (užbaigus) visus Sutartyje numatytus Darbus, Šalių pasirašomas Darbų perdavimo-priėmimo aktas, patvirtintas Šalių parašais, kuriuo Rangovas perduoda, o Užsakovas priima užbaigtus Darbus;

Darbų atlikimo terminas – SS nurodytas terminas, per kurį turi būti atlikti, užbaigti ir perduoti Užsakovui Sutartyje nurodyti Darbai;

Galutinis Darbų atlikimo terminas – visi Sutartyje numatyti Darbai;

Etapo Darbų atlikimo terminas – visi etape numatyti Darbai (jeigu Sutartyje yra įvardyti etapai);

Darbų žiniaraštis – po PP suderinimo Rangovo parengtas dokumentas, kuriame pagal Užsakovo pateiktą Turto grupių ir turto vienetų klasifikatorių nurodomi atskiri turto vienetai, jų kiekiai ir kaina, ir kuriame Rangovas privalo detalizuoti Pasiūlyme nurodytą pradinę Sutarties vertę ir pagal kurią nustatomi tarpinių mokėjimų dydžiai, kai Sutartyje numatyta, kad tarpiniai mokėjimai Rangovui atliekami pagal Darbų žiniaraštį;

Grafikas – Darbų vykdymo grafikas, kurią Sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis turi parengti Rangovas ir kuriame turi būti numatytas Darbų vykdymo eiliškumas ir tarpusavio priklausomybė, Darbų atlikimo terminai. SS gali būti nurodytas ir detalesnis Grafikas (konkrečiai pažymėti pagrindiniai Darbai, kuriems atlikti yra reikalinga Veikiančios įrangos atjungimai, Įrangos ir Medžiagų tiekimo terminai, mobilizacijos terminai ir kt.);

Įranga – statybos produktai arba jų komplektai, kurie gaminami ir patiekiami į rinką, kad būtų nuolat įmontuoti į statinį arba jo dalis, ir kurių eksploatacinės savybės daro poveikį statinio eksploatacinėms savybėms, susijusioms su esminiais statinių reikalavimais, nustatytais 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (Statybos produktų reglamentas), įskaitant įrenginius, prietaisus, įtaisus, mechanizmus, atsargines dalis, komponentus, kompiuterines programas, įrangą ir sistemas, kuriuos naudojant vykdomi Statybos darbai ir kurie yra skirti sudaryti arba sudaro Objekto sudėtinę dalį (išskyrus Medžiagas);

Kilmės reikalavimai – Sutartyje ir (ar) galiojančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai, taikomi Rangovo, subrangovo ar subjektų, kurių pajėgumais yra remiamasi, ar juos kontroliuojančių asmenų, taip pat Įrangos, renginių, Medžiagų, prekių (įskaitant jų sudedamąsias dalis), paslaugų bei Darbų kilmės atžvilgiu. Rangovas atsako už tai, kad visos prekės ir jų vežėjai atitiktų kilmės šalies reikalavimus, nurodytus Pirkimo dokumentuose ir Pasiūlyme ir (ar) TS (jeigu nurodyta) ir nebūtų perkamos, importuojamos arba gabenamos vežėjų iš šalių, iš kurių yra draudžiama pirkti ar importuoti prekes arba gabenimo paslaugas pagal tarptautines sankcijas ir ribojamąsias priemones įgyvendinamas Lietuvos Respublikoje;

Medžiagos – medžiagos, gaminiai ir kiti produktai, kurie vykdant Sutartį turi būti įkonstruoti, įmontuoti, įdėti, instaliuoti į Objektą ir (arba) perduoti Užsakovui, ir kurie nėra laikomi Įranga;

Nacionalinio saugumo įstatymas – Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas;

Nenugalima jėga – aplinkybės, kurių Šalis negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, negali užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui bei nėra prisiėmusi rizikos dėl tokių aplinkybių atsiradimo;

Objektas – statinys, kuris turi būti pastatytas, rekonstruotas, suremontuotas ir (arba) nugriautas atliekant Darbus ir dėl kurio Šalys sudaro Sutartį;

Pagrindiniai įrenginiai – įrenginiai, kurie Sutartyje nurodyti kaip pagrindiniai, kuriems taikomos BS 4.10 punkto nuostatos ir kurie detalizuoti Techninėje specifikacijoje bei SS;

Pakeitimas – bet koks Darbų pakeitimas, įskaitant Darbų dalies atsisakymą ir (arba) papildomų Darbų atlikimą;

Pasiūlymas – pagal Pirkimo dokumentus Rangovo Užsakovui raštu pateiktų dokumentų ir duomenų visuma dėl Darbų atlikimo ir kitų įsipareigojimų pagal Pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas ir kurį Užsakovas priėmė bei jo pagrindu sudarė šią Sutartį su Rangovu;

Patikra – Nacionalinio saugumo įstatyme nustatyta tvarka atliekama Sutarties ir (ar) Tikrinamų asmenų patikra, kurią atliekant Rangovas (visi Rangovą sudarantys ūkio subjektai) ir (ar) subrangovai, jų darbuotojai privalo pateikti tokiai patikrai atlikti reikalingus dokumentus ir informaciją;

Pirkimas – Užsakovo atliktas Darbų įsigijimas, dėl kurio yra sudaroma Sutartis;

Pirkimo dokumentai – Pirkimo procedūrų metu Užsakovo pateikti arba nurodyti dokumentai (kaip apibrėžta PĮ 2 straipsnio 15 punkte), įskaitant Užsakovo TS ir (arba) Projektą, pagal kurių sąlygas Užsakovas organizavo ir atliko Pirkimo procedūras bei pripažino Rangovą Pirkimo laimėtoju;

PĮ – Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymas;

PVM – pridėtinės vertės mokestis. Darbams atvirkštinis apmokestinamo PVM mechanizmas taikomas tais atvejais, kai PVM įstatyme yra numatyta tokia galimybė ir tenkinami visi kriterijai;

Projektas – vientisas dokumentas ar dokumentų rinkinys (apimantis ir / ar galintis apimti (priklausomai nuo Pirkimo objekto) Projektinius pasiūlymus (PP), Techninį darbo projektą (TDP) ir / ar kitus privalomus pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus dokumentus), nustatantis projektuojamo statinio ar inžinerinių tinklų ir įrenginių statybos, įrengimo ir / ar rekonstravimo (pertvarkymo) esminius, funkcinius (paskirties), architektūros (estetinius), technologijos, techninius, ekonominius, kokybės reikalavimus bei kitus jo rodiklius ir charakteristikas, taip pat, kiek privalomai taikoma pagal galiojančius teisės aktus, atitinkantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ ir kitų galiojančių teisės aktų reikalavimus;

Projektiniai pasiūlymai – statinio projekto rengimo pirmuoju etapu rengiama projektavimo užduotis arba pirkimo dokumentuose nurodytas Techninis projektas (kai jį pateikia Užsakovas) (**toliau - PP**);

Projektuotojas – Projekto rengėjas, nurodytas Projekte ir (ar) Sutartyje;

Rangovas – Sutarties šalis, kuri įsipareigoja atlikti ir užbaigti Darbus (fizinis asmuo, privatus ar viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padalinys ar tokių asmenų grupė, su kuria Užsakovas sudaro Sutartį). Rangovo sąvoka taip pat apima Rangovo subrangovus, darbuotojus ir kitus Rangovui dirbančius asmenis, Rangovo jungtinės veiklos partnerį ar kitą subjektą, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, jei Sutarties kontekstas nereikalauja kitaip;

Specialistas – Rangovo darbuotojas, Subrangovo darbuotojas, Subjekto darbuotojas ar fizinis asmuo, kurio profesine kvalifikacija ir (arba) patirtimi rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, ir (arba) į kurio kvalifikaciją atsižvelgė Užsakovas, vertindamas Rangovo pasiūlymą;

Statybą leidžiantis dokumentas – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą;

Statybos užbaigimo aktas – dokumentas, surašomas Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis ir turi būti įformintas iki visų Darbų priėmimo;

Statybvietė – Užsakovo Rangovui perduota Darbų vykdymo vieta, statinio statybos darbų vieta, kurios ribos nustatomos statinio projekte atsižvelgiant į vykdomus statybos darbus ir gali sutapti ar nesutapti su statybos sklypo ribomis. Nesutapimo atveju statybvietės dalimi taip pat laikomas žemės plotas, kurio statytojas nevaldo nuosavybės teise arba nevaldo ir nenaudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais ir kurio ribas nustato statytojo ir šio žemės ploto savininko (ar asmens, disponuojančio žeme) sutartis, ir statinys, kai visi statybos darbai atliekami statinio viduje;

Subjektas – Pasiūlyme nurodytas ūkio subjektas, juridinis asmuo, kurio pajėgumais rėmėsi Rangovas, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus;

Subrangovai – Rangovo sutartinius įsipareigojimus vykdančios ir Paslaugas teikiančios bei Darbus atliekančios tretieji asmenys;

Sutartis – tarp Šalių sudaryta sutartis, kuria Šalys įsipareigojo vadovautis šiomis BS, SS bei Technine specifikacija;

Sutarties kaina – Užsakovo Rangovui mokėtina suma už faktiškai atliktus Darbus pagal Sutarties sąlygas, įskaitant visus susitarimus, yra apskaičiuojama, taikant kainos apskaičiavimo būdą ar būdus, nurodytus SS. Į Pradinę Sutarties vertę įtrauktas visas už Darbų atlikimą bei kitų įsipareigojimų pagal Sutarties vykdymą numatytas užmokestis ir Rangovas neturi teisės reikalauti apmokėti jokių išlaidų, viršijančių pradinę Sutarties vertę. Rangovas privalo atlikti visus Darbus, kurie yra būtini Sutartyje numatytam rezultatui pasiekti (laiku ir tinkamai atlikti Darbus bei perduoti juos Užsakovui), jei kitaip nenumatyta SS. Į Sutarties kainą taip pat įeina visų Darbams atlikti bei Sutartyje nurodytiems įsipareigojimams įvykdyti reikalingų Įrangos, Medžiagų, transporto, personalo, dokumentų, draudimo ir kitų priemonių, prekių bei paslaugų įsigijimas ir apmokėjimas. Sutartyje naudojama sąvoka „**pradinė Sutarties kaina**“ suprantama kaip Sutarties kaina Sutarties sudarymo metu, t. y. į ją neįtraukiama ta vertė, kuri gali atsirasti dėl Pirkimo dokumentuose ir Sutartyje numatytų jos kainos pakeitimų pasirinkimo galimybių (sutarties termino, perkamos apimties, objekto pakeitimų ir pan.). Užsakovas pradinę Sutarties kainą nurodo sudaromoje Sutartyje. Pradinė Sutarties kaina nekinta per visą Sutarties vykdymo laikotarpį, išskyrus kai Sutarties kaina peržiūrima pagal joje nurodytas kainų peržiūros sąlygas;

Šalys – Užsakovas ir Rangovas, o Šalis – bet kuris iš jų;

Techninė specifikacija – dokumentas, kuriame Užsakovo pateikta techninių ir kitų reikalavimų visuma ir kuris yra vienas iš Pirkimo dokumentų ir Sutarties priedų (**toliau - TS**);

Techninio įvertinimo aktas – dokumentas, kuriuo nustatoma, kad Darbai ir/ar Paslaugos ar bet kuri jų dalis (Etapas), yra atlikti tinkamai arba nurodomi trūkumai ir neatitikimai bei tokių neatitikimų ar trūkumų šalinimo terminai bei sąlygos;

Techninis darbo projektas – statinio projekto antrasis etapas, techninio projekto tąsa, kuriame detalizuojami techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami statybos darbai (**toliau - TDP**);

Techninis prižiūrėtojas – Užsakovo paskirtas Objekto statybos techninis prižiūrėtojas, kuris vadovauja statinio statybos techninei priežiūrai, atlieka statinio statybos (bendrųjų statybos darbų) bendrosios techninės priežiūros vadovo funkcijas, koordinuoja specialiąją statinio statybos priežiūrą, jos vadovų veiklą ir pagal kompetenciją atsako už pastatyto statinio normatyvinę kokybę;

Tikrinami asmenys – Rangovas, Subrangovai, Subjektai, Specialistai ir į Rangovo sąvoką patenkantys darbuotojai, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo yra suteikta teisė be palydos patekti prie Užsakovo valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ar turto ar ją ketinama suteikti, ir kurie turi būti tikrinami vadovaujantis Nacionalinio saugumo įstatyme nurodytais kriterijais ir tvarka.

Užsakovas – Sutarties šalis, kuri perka Sutartyje nurodytus Darbus (Užsakovo sąvoka taip pat apima Užsakovo atstovą ir kitus Užsakovo darbuotojus bei Užsakovui dirbančius asmenis, kuriuos Užsakovo atstovas raštu nurodo Rangovui, jei Sutarties kontekstas nereikalauja kitaip);

Veikianti įranga – visa veikianti dujų, naftos, elektros, ryšių, IT ir kt. įranga, kurios sustabdymas įtakotų Užsakovo normalų veikimą;

VPI - Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimo įstatymas.

2. BENDROSIOS NUOSTATOS

2.1. Darbų apimtis

2.1.1. Rangovas turi atlikti, užbaigti ir Užsakovui perduoti visus Sutartyje nurodytus projektavimo, statybos ir kitus Darbus. Reikalavimai Darbams išdėstyti TS ir SS.

2.1.2. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visų Darbams atlikti bei Sutartyje nurodytiems įsipareigojimams įvykdyti reikalingų Įrangos, įrenginių, Medžiagų, transporto, personalo, dokumentų, draudimo ir kitų priemonių, prekių bei paslaugų įsigijimas ir apmokėjimas, išskyrus atvejus, kai Sutartyje aiškiai nurodyta, kad juos pateikia Užsakovas.

2.1.3. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį taip pat įeina visų Sutarčiai įvykdyti reikalingų leidimų, suderinimų ir pritarimų gavimas, kurie nebuvo pateikti Pirkimo metu ir kurių Užsakovas nėra įsipareigojęs pateikti pagal Sutartį.

2.1.4. Jei 2.1.3 punkte nurodyti leidimai, suderinimai ir pritarimai pagal teisės aktų reikalavimus išduodamai (atliekami) Užsakovo vardu, Užsakovas per 5 (penkias) darbo dienas nuo Rangovo prašymo gavimo išduoda reikiamus įgaliojimus.

2.1.5. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visi Užsakovo TS, Objekto Projekte, Rangovo Pasiūlyme ir teisės aktuose numatyti Darbų, Objekto, jo sudėtinių dalių ir Įrangos bandymai, matavimai, kurie turi būti atlikti iki Darbų perdavimo, ir buvo pasiekti teigiamų bandymų rezultatai, taip pat Rangovas privalo perduoti Užsakovui Rangovo atliktų bandymų rezultatų protokolus, įrodančius teigiamus bandymų rezultatus ir patvirtintus Techninio prižiūrėtojo.

2.1.6. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visų kitų dokumentų, susijusių su Darbų vykdymu, kuriuos Rangovas privalo parengti parengimas ir perdavimas Užsakovui pagal teisės aktų ir Sutarties reikalavimus, įskaitant tinkamai užpildytus ir pasirašytus statybos darbų žurnalus su lydimaisiais dokumentais, galutinis Subrangovų sąrašas ir pan.

2.1.7. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visos statybos užbaigimo procedūros atlikimas, Objekto statybos užbaigimo aktas (-ai) (ši sąlyga yra taikoma, tik jeigu Užsakovo užduotyje numatyta arba to reikalauja teisės norminiai aktai), statybos užbaigimo akto įforminimas ir kt.

2.1.8. Į Rangovo atliekamų Darbų apimtį įeina visų kitų sąlygų, numatytų teisės aktuose, Užsakovo TS, Projekte ir (arba) Rangovo Pasiūlyme, kurios turi būti įvykdytos tam, kad būtų laikoma, jog Darbai yra užbaigti, įvykdymas bei tai įrodančių dokumentų Užsakovui pateikimas.

2.1.9. Rangovas turi atlikti ir Sutartyje nenurodytus darbus, kurie yra būtini tam, kad visus Darbus būtų galima užbaigti ir tinkamai naudoti pagal paskirtį (t. y. Sutartyje ir teisės aktuose nustatyta tvarka), ir kuriuos Rangovas objektyviai turėjo ir galėjo numatyti iki Sutarties sudarymo, susipažinęs su visais Sutarties dokumentais, Statybvieta (tiek dokumentaliai, tiek fiziškai), teisės aktų reikalavimais ir situacija rinkoje.

2.1.10. Visus Darbus Rangovas turi atlikti pagal Sutartyje ir galiojančiuose teisės aktuose nurodytus reikalavimus, o jei tokie reikalavimai nenurodyti – pagal geriausius visuotinai pripažįstamus profesinius, techninius standartus ir praktiką.

2.2. Darbų atlikimo terminai

2.2.1. Rangovas visus Darbus turi atlikti, užbaigti ir perduoti Užsakovui per Galutinį Darbų atlikimo terminą.

2.2.2. Galutinis Darbų atlikimo terminas, jo pratęsimo galimybė nurodomi SS.

2.2.3. Jei Sutartyje nurodyta, kad Darbai turi būti atliekami etapais, Rangovas Darbus turi organizuoti taip, kad jie būtų atlikti Sutartyje nurodytais Etapų Darbų atlikimo terminais, nepažeidžiant BS 2.2.1 punkto. Jei atitinkamo Etapo Darbų atlikimo terminas nenurodytas, bus laikoma, kad etapą Rangovas turi užbaigti per Galutinį Darbų atlikimo terminą.

2.3. Grafikas

2.3.1. Visi Darbai turi būti atliekami pagal Šalių patvirtintą Grafiką.

2.3.2. Grafiką Rangovas turi parengti ir pateikti Užsakovui derinimui per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos, jei SS nenurodyta kitaip.

2.3.3. Grafikas derinimui turi būti pateiktas skaitmeniniu *.mpp (MS project) ir *.pdf ar kitokiu formatu, lygiaverte informacine sistema (programa), jeigu kitaip nenurodyta SS. Rangovas Grafiką parengia įvertinęs Darbų atlikimo terminus, nurodytus SS. Grafike turi būti numatytas toliau nurodytų Darbų vykdymas, išskyrus atvejus, kai atitinkami Darbai pagal Sutartį neturi būti atliekami arba jų atlikimo nėra galimybės numatyti Grafiko sudarymo metu:

2.3.3.1. Inžinerinių darbų atlikimas (geologija, geodezija ir kt. nurodant atskirai);

2.3.3.2. Specialiųjų prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų ir visų reikalingų suderinimų, leidimų ir (arba) sutikimų iš atsakingų institucijų ir asmenų gavimas (kiekvienas suderinimas išskiriamas atskirai);

2.3.3.3. PP parengimas;

2.3.3.4. PP įvertinimas (vykdo Užsakovas);

2.3.3.5. PP koregavimas pagal gautas pastabas;

2.3.3.6. PP viešinimo procedūrų organizavimas;

2.3.3.7. PP tvirtinimas;

2.3.3.8. Statybą leidžiančių dokumentų gavimo Užsakovo vardu organizavimas;

2.3.3.9. Įrangos techninės dokumentacijos suderinimas su Užsakovu;

2.3.3.10. TDP (jo dalių) parengimas;

2.3.3.11. TDP (jo dalių) įvertinimas (vykdo Užsakovas);

2.3.3.12. TDP (jo dalių) koregavimas pagal gautas pastabas;

2.3.3.13. TDP (jo dalių) ekspertizės atlikimo organizavimas (jeigu numatyta Statybos įstatyme, vykdo Užsakovas);

2.3.3.14. Darbams atlikti reikalingos dokumentacijos pateikimas Rangovui (vykdo Užsakovas);

2.3.3.15. Statybvietės perdavimas Rangovui;

2.3.3.16. statybos Darbų pradžia;

2.3.3.17. planuojami Veikiančios įrangos atjungimai. Grafike turi būti nurodytos ir su Užsakovu suderintos Užsakovo atliekamų veiksmų/derinimų trukmės bei eiliškumas bei toliau nurodytų Darbų vykdymas;

2.3.3.18. Įrangos, Medžiagų pristatymai į Statybvietę;

2.3.3.19. Įrangos ir Medžiagų sumontavimas ir instaliavimas;

2.3.3.20. Įrangos suderinimas ir išbandymas;

2.3.3.21. Darbų išpildomosios dokumentacijos, bandymų rezultatų protokolų, instrukcijų, matavimų, sertifikatų, atitikties deklaracijų bei kt. dokumentų (jei būtina patvirtintų Techninio prižiūrėtojo) perdavimas Užsakovui;

2.3.3.22. statybos Darbų pabaiga;

2.3.3.23. statybos užbaigimo procedūrų Užsakovo vardu organizavimas;

2.3.3.24. Darbų techninis vertinimas;

2.3.3.25. Objekto bandomoji ir nuolatinė eksploatacija;

2.3.3.26. Darbų perdavimas Užsakovui;

2.3.3.27. kiti Darbų vykdymui svarbūs terminai.

2.3.4. Grafike taip pat turi būti nurodytas planuojamas lėšų, reikalingų vykdyti atsiskaitymams su Rangovu pagal Sutartį poreikis laiko ir atliekamų Darbų atžvilgiu, bei išskirti Darbų vykdymo etapai. Grafike turi atsispindėti kiekvieno pažymėto Darbo trukmė, jų pradžios ir pabaigos terminai, eiliškumas, bei tarpusavio susietumas (t. y. kokią įtaką vienu Darbų atlikimas turi kitų Darbų atlikimui). Grafike terminai turi būti nurodyti vieno mėnesio ir detalesniu tikslumu, Veikiančios įrangos atjungimai – dienų arba savaitių tikslumu.

2.3.5. Užsakovas pateiktą Grafiką įsipareigoja patvirtinti arba pateikti Rangovui argumentuotas pastabas per 20 (dvidešimt) dienų nuo šio Grafiko gavimo dienos. Jei Grafikas grąžinamas pataisymui, jis turi būti pateiktas pakartotiniam derinimui per 10 (dešimt) dienų nuo pastabų gavimo dienos. Jei Užsakovas vėluoja patvirtinti Grafiką arba pateikti pastabas per nustatytą terminą, Rangovas turi teisę Grafiką patvirtinti vienašališkai, apie tai raštu įspėjęs Užsakovą ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas.

2.3.6. Rangovas, nustatytu laiku nepateikęs Užsakovo derinimui Grafiko, moka Užsakovui 100 eurų delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną. Kas 5 vėlavimo dienas Užsakovas turi teisę delspinigių sumą padidinti tris kartus. Padidinta delspinigių suma pradedama taikyti ne anksčiau kaip po 3 dienų nuo raštiško Užsakovo įspėjimo pateikimo Rangovui dienos. Bendra delspinigių, mokamų pagal šį punktą, suma negali būti didesnė kaip 10 000 (dešimt tūkstančių) eurų.

2.3.7. Suderintas Grafikas patvirtinamas, kai abiejų Šalių atstovai ranka, arba kvalifikuotu elektroniniu parašu, arba kitokiu SS nurodytu būdu pasirašo Grafiką. Grafikas laikomas sudarytu tą dieną, kai Grafiką pasirašo paskutinioji Šalis.

2.3.8. Abi Šalys dės visas pastangas, kad Grafikas būtų suderintas ne vėliau kaip per 40 (keturiasdešimt) dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos, jei SS nenumatyta kitaip. Jei per nurodytą terminą Šalis nepavyks suderinti Grafiko dėl Rangovo kaltės, Rangovas Užsakovo reikalavimu moka Sutartyje numatytas baudas.

2.3.9. Jei Darbų vykdymas atsilieka nuo Grafiko iki procento, nurodyto SS, Rangovas pateikia Užsakovui atliktų Darbų ataskaitą (BS 5.7 punktą), nurodo vėlavimo priežastis ir priemones vėlavimui eliminuoti. Jei Darbų vykdymas atsilieka nuo Grafiko daugiau kaip SS nurodyti procentai, Rangovas kartu su Darbų vykdymo ataskaita pateikia vėlavimo priežastis ir priemones vėlavimui eliminuoti, taip pat pateikia atnaujintą Darbų Grafiką, kuriame atsispindėtų realūs planuojamų Darbų atlikimo terminai. Atnaujintame Grafike turi būti pažymėti visi atnaujinimai tokiu būdu, kad būtų lengva juos pastebėti.

2.3.10. Grafike nurodytų Darbų eiliškumas ir technologiniai Darbų vykdymo sprendimai gali būti keičiami tik su Užsakovo pritarimu, Šalis raštiškai patvirtinant Grafiko pakeitimus. Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo raštiškai pagrįsti tokių pakeitimų reikalingumą.

2.3.11. Tarpiniai, Grafike nurodyti, Darbų perdavimai-priėmimai perduodami Rangovo pateiktais Tarpiniais Darbų perdavimo-priėmimo aktais. Užsakovas tik patikrinęs ir įsitikinęs, kad yra įvykdyti visi Rangovo įsipareigojimai numatyti kiekvieno Tarpinio Darbų perdavimo-priėmimo etape, pasirašo Rangovo tinkamai pateiktą Tarpinį Darbų perdavimo-priėmimo aktą per 5 (penkias) darbo dienas, arba motyvuotu raštu praneša Rangovui apie atsisakymą priimti Darbus, nurodydamas pašalinti trūkumus per Užsakovo nurodytą protingą terminą nuo raštiškų pastabų gavimo dienos.

2.3.12. Grafike nurodyti tarpiniai Darbų atlikimo terminai gali būti Rangovo tikslinami Sutarties vykdymo metu, su sąlyga, kad Sutartyje numatytų Darbų etapų atlikimo terminai nebus ilgesni, nei Sutartyje numatyti terminai. Visi pakeitimai turi būti atitinkamai patikslinti ir aiškiai nurodyti Grafike.

2.3.13. Grafikas yra skirtas organizuoti ir sekti Sutarties vykdymą, o Grafiko pakeitimas jokiais atvejais nereiškia Darbų atlikimo termino, Sutarties kainos, Darbų etapų terminų ir kitų Sutarties sąlygų pakeitimo ir neatleidžia Rangovo nuo atsakomybės už šių Sutarties sąlygų laikymąsi.

2.3.14. Tuo atveju, jei Sutartyje numatyta, kad tarpiniai mokėjimai Rangovui atliekami pagal Darbų žiniaraštį, Rangovas po PP parengimo ir Darbų žiniaraščio suderinimo su Užsakovu pagal BS 2.4 punktą turi atnaujinti Grafiką, jame nurodydamas numatomus Darbų atlikimo terminus, Darbų apmokėjimui skirtą informaciją, susiejant ją su Darbų žiniaraštyje nurodytų turto vienetų ar jų dalių planuojamų Darbų atlikimo terminais bei įvertinant BS 7.2 punkte nurodyto išankstinio mokėjimo galimybę. Rangovas atnaujintame Grafike turi nurodyti, kuriuos Darbus atlikus bus sukurtas tam tikras turto vienetas (nurodomas to turto vieneto numeris iš Darbų žiniaraščio) ar jo dalis (išreikšta procentine išraiška) bei bus teikiamas apmokėjimui, t. y. siūlomas įtraukti į Atliktų darbų aktą (pavyzdinis atnaujintas Grafikas pridedamas prie Sutarties). Atnaujintas Grafikas turi būti Šalių suderinamas raštu.

2.4. Darbų žiniaraštis

2.4.1. Po PP parengimo ir suderinimo Rangovas, vadovaudamasis Turto grupių ir turto vienetų klasifikatoriumi, pridedamu prie SS, turi parengti ir su Užsakovu raštu suderinti Darbų žiniaraštį, taip pat sudaryti turto vienetų sąrašą, priskirdamas vertes, atitinkančias Rangovo Pirkimo metu Pasiūlymo žiniaraštyje pateiktas sumines eilutes. Ši Darbų žiniaraščio versija turi būti naudojama rengiant Atliktų darbų aktus, kai tai numatyta Sutartyje. Atliktų Darbų apmokėjimas pagal Darbų žiniaraštį galimas tik po jo suderinimo ir Šalių patvirtinimo raštu.

2.4.2. Rangovas Sutartyje nustatyta tvarka privalo detalizuoti Pasiūlyme nurodytą Pradinę Sutarties kainą. Rangovas privalo Darbų žiniaraštyje detalizuoti Įrangos ir Pagrindinių įrenginių kainas, kurios turi apimti visus eksporto ir importo procedūrų atlikimo, muitų ir importo mokesčių sumokėjimo, transportavimo, pristatymo į Statybietę, iškrovimo bei sandėliavimo kaštus (visų kaštų įskaičiavimas).

2.4.3. Po to, kai Šalys suderina Darbų žiniaraštį, jis laikomas neatskiriama Sutarties dalimi. Užsakovas vertindamas Atliktų Darbų aktus dėl Darbų, už kuriuos mokama fiksuota kaina, gali atsižvelgti į Darbų žiniaraštį, tačiau nėra jo saistomas.

2.4.4. Darbų žiniaraštyje nurodytų turto vienetų kainų suma (kartu su PP parengimo ir inžinerinių tyrinėjimų Darbų dalimi) turi atitikti Sutarties kainą.

2.4.5. Darbų žiniaraštis gali būti keičiamas Šalims pakeitimus suderinus raštu.

2.5. Rizikų valdymo planas

2.5.1. Sutarties sąlygas atitinkantį Rangovo rizikų valdymo planą, kurio forma pateikiama SS, Rangovas turi parengti ir pateikti Užsakovui per 30 (trisdešimt) dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos, jei SS nenurodyta kitaip. Sutarties vykdymo metu atnaujintas Rangovo rizikų valdymo planas turi būti pateikiamas iki kiekvieno mėnesio paskutinės darbo dienos, kaip Darbų vykdymo ataskaitos priedas. Užsakovo reikalavimu, Rangovas įsipareigoja per Užsakovo nustatytą terminą pateikti Rangovo atnaujintą rizikų valdymo planą ir dažniau.

2.5.2. Rangovas, nustatytu laiku nepateikęs Užsakovui Sutartyje nustatytus reikalavimus atitinkančio Rangovo rizikų valdymo plano, privalo Užsakovui sumokėti BS 9.4.1.13 papunktyje numatytą baudą už vėlavimą pateikti pradinį Rangovo rizikų valdymo planą ir mokėti 100 (vieno šimto) eurų delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną. Rangovas Sutarties vykdymo metu nepateikęs laiku atnaujinto Rangovo rizikų valdymo plano turi mokėti 100 (vieno šimto) eurų delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną. Bendra netesybų, mokamų pagal šį punktą, suma negali būti didesnė kaip 10 000 (dešimt tūkstančių) eurų.

3. PROJEKTAVIMAS

3.1. Projekto vadovas

3.1.1. Kai pagal Sutartį Rangovas turi atlikti PP ir (arba) TDP parengimo darbus, Rangovas per 5 (penkias) darbo dienas nuo Sutarties įsigaliojimo dienos, jei kitaip nenumatyta SS, Užsakovui turi pateikti Pasiūlyme nurodytų ir po Sutarties sudarymo paskirtų specialistų: Projekto vadovo, Projekto dalies vadovo, architekto paskyrimo dokumentus ar kt. (jei šie asmenys turi būti skiriami pagal teisės aktų arba Sutarties reikalavimus), jame nurodant jų vardus, pavardes ir telefono numerius.

3.2. Projektiniai pasiūlymai

3.2.1. BS 3.2 punkto nuostatos taikomos tuo atveju, kai pagal Sutartį ir (arba) teisės aktų reikalavimus Darbų atlikimui reikalingas PP ar jo dalis ir Užsakovas PP nepateikė Rangovui kartu su Sutarties dokumentacija.

3.2.2. Rangovas PP turi parengti pagal TS, kitus Sutarties bei normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus ir pateikti jį Užsakovo derinimui.

3.2.3. Rengdamas PP, Rangovas Užsakovo vardu turi gauti prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus ir visus kitus reikalingus suderinimus, leidimus ir (arba) sutikimus iš atsakingų institucijų ir (arba) asmenų, kurie yra reikalingi tinkamam Sutarties įgyvendinimui ir gali būti papildomai numatyti SS ir/ar TS. Rangovas taip pat turi organizuoti inžinerinių tyrinėjimų atlikimą (topografija, geologija ir kt.).

3.2.4. Inžineriniai geologiniai (geotechniniai) tyrimai atliekami ir įregistruojami vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.04.02:2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai“ nustatyta tvarka ir reikalavimais. Prieš atlikdamas inžinerinius geologinius (geotechninius) tyrimus, Rangovas privalo raštu suderinti su Užsakovu inžinerinių geologinių (geotechninių) tyrimų programą, techninę užduotį ir planą su lauko darbų tyrimų vietomis.

3.2.5. Rangovas, kai tai numatyta teisės aktuose, turi organizuoti visuomenės informavimą apie numatomą Objekto projektavimą ir statybą, kuris turi būti vykdomas ir turi atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

3.2.6. PP sprendinius Užsakovo peržiūrai, derinimui ir (arba) pastaboms Rangovas pateikia skaitmeniniu *.pdf, *.tif, *.dwg; (brėžinius ir schemas), *.docx, arba *.xlsx. (sąnaudų kiekių žiniaraščius) formatu, *.ifc (BIM skaitmeninio modelio) formatu, jeigu kitaip nenurodyta SS, su galimybe redaguoti, vadovaudamasis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nustatytais reikalavimais.

3.2.7. Užsakovas per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo PP dokumentacijos pateikimo arba per 10 (dešimt) darbo dienų nuo pakartotinio pateikimo, jeigu SS nenurodyta kitaip, PP suderina arba pateikia Rangovui argumentuotas pastabas. Jei Užsakovas vėluoja suderinti PP arba pateikti pastabas, Rangovas turi teisę PP suderinti vienašališkai, apie tai raštu įspėjęs Užsakovą ne mažiau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas.

3.2.8. Derinimui Rangovas pateikia tik tinkamai parengtą ir patikrintą PP. Jei Rangovo pateiktas PP neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų, yra neišbaigtas, jame randama daug techninio pobūdžio ar kitų klaidų, dėl kurių nebūtų galima atlikti PP ekspertizės, gauti Objekto statybą leidžiantį dokumentą ir (arba) tinkamai atlikti ir užbaigti Objekto statybos Darbų ir (arba) jame yra ne visos PP sudedamosios dalys, Užsakovas turi teisę PP derinimui nepriimti ir grąžinti jį Rangovui tobulinti. Tokiu atveju Užsakovas neprivalo detalizuoti konkrečių trūkumų, o PP bus laikomas nepatektu.

3.2.9. Rangovas užtikrina ir garantuoja, kad jo parengtas PP atitiks visus Sutarties ir taikytinų teisės aktų keliamus reikalavimus, į jį bus įtraukti visi sprendiniai (skaičiavimai ir modeliavimai, jei yra), reikalingi tinkamam Objekto Darbų vykdymui ir Objekto eksploatavimui pagal paskirtį.

3.2.10. PP laikomas suderintu, kai ant jo pasirašo Užsakovo atstovas arba Rangovas suderina vienašališkai pagal BS 3.2.7 punktą.

3.2.11. Po PP suderinimo bet kokius PP pakeitimus Rangovas turi derinti su Užsakovu iš naujo BS 3.2 skyriuje nurodyta tvarka.

3.2.12. Jei pagal teisės aktų reikalavimus turi būti atliktos PP viešinimo procedūros, už jas yra atsakingas Rangovas. PP po atliktos viešinimo procedūros Rangovas turi koreguoti neatlygintinai.

3.2.13. Jei pagal teisės aktų reikalavimus Darbams pradėti reikalingi statybą leidžiantys dokumentai, Rangovas pagal Užsakovo suteiktus įgaliojimus savo sąskaita organizuoja Objekto statybą leidžiančių dokumentų gavimą Užsakovo vardu. Rangovui gavus Objekto statybą leidžiančius dokumentus, Rangovas Užsakovui pateikia galutinai parengtą ir kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą PP su žyma „Originalas“.

3.2.14. PP laikomas parengtu, kai Rangovas jį suderina, paviešina, gauna statybą leidžiančius dokumentus (jei taikoma), patikslina pagal gautas pastabas ir perduoda Užsakovui.

3.2.15. PP patvirtinimas nereiškia Darbų apimties ribojimo ar pakeitimo. Jei Statybos darbų vykdymo metu paaiškės, kad PP yra neišsamus, neaiškus, neatitinka jam keliamų reikalavimų ar pagal jį negalima tinkamai atlikti Objekto statybos Darbų, Rangovas įsipareigoja neatlygintinai atlikti visus reikiamus PP ir atliktų Darbų pakeitimus.

3.3. Techninis darbo projektas

3.3.1. BS 3.3 punkto nuostatos taikomos tuo atveju, kai pagal Sutartį ir (arba) teisės aktų reikalavimus Darbų atlikimui reikalingas TDP arba jo dalis ir Užsakovas jos nepateikė Rangovui kartu su Sutarties dokumentacija.

3.3.2. Rangovas pagal PP turi parengti TDP ir visą kitą dokumentaciją, privalomą pagal teisės aktų reikalavimus ir reikalingą Darbų atlikimui.

3.3.3. TDP turi sudaryti tokios pačios dalys, kokios sudaro PP, tačiau Rangovas neturi rengti TDP bendrosios dalies ir dalių, kurių Užsakovas nurodo nerengti.

3.3.4. TDP sprendinius Rangovas privalo suderinti su Užsakovu ir, jei to reikalauja galiojantys teisės aktai, su kitais asmenimis. TDP sprendinius Užsakovo peržiūrai, derinimui ir (arba) pastaboms Rangovas pateikia skaitmeniniais *.pdf, *.tif, bei *.docx ir *.xls formatais, *.ifc (BIM skaitmeninio modelio) formatu, jeigu kitaip nenurodyta SS, su galimybe redaguoti, vadovaudamasis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 “Statinio projektavimas, projekto ekspertizė” nustatytais reikalavimais.

3.3.5. Rangovas TDP parengia ir pateikia Grafike nustatytais terminais. Užsakovas per 15 (penkiolika) darbo dienų, jei SS nenumatyta kitaip, nuo projektinės dokumentacijos gavimo suderina Rangovo pateiktus projektinius sprendinius arba pateikia Rangovui argumentuotas pastabas.

3.3.6. Derinimui Rangovas pateikia tik tinkamai parengtą ir patikrintą TDP. Jei Rangovo pateiktas TDP neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų, yra neišbaigtas, jame randama daug techninio pobūdžio ar kitų klaidų, dėl kurių nebūtų galima tinkamai atlikti statybos Darbų, Užsakovas turi teisę TDP derinimui nepriimti ir grąžinti jį Rangovui tobulinti. Tokiu atveju Užsakovas neprivalo detalizuoti konkrečių trūkumų, o TDP bus laikomas nepateiktu.

3.3.7. Jei pagal teisės aktų reikalavimus turi būti atlikta TDP (jo dalies) ekspertizė, ekspertizės atlikimą organizuoja Užsakovas (t. y. samdo reikiamus ekspertus ekspertizei atlikti ir savo sąskaita apmoka už suteiktas paslaugas). Jei pagal teisės aktų reikalavimus TDP (jo dalies) ekspertizė neprivaloma, Užsakovas pasilieka teisę organizuoti TDP (jo dalies) ekspertizės atlikimą savo iniciatyva.

3.3.8. TDP (jo dalies) ekspertizė atliekama po to, kai Rangovas parengia TDP ar jo atitinkamą dalį, kuriai reikalinga ekspertizė. TDP (jo dalį) ekspertizei pristato Rangovas, pateikdamas Užsakovui priėmimo – perdavimo aktą su detaliu bylų sąrašu. Pristatymo adresą Užsakovas nurodys prieš TDP (jo dalies) pateikimą ekspertizei.

3.3.9. TDP (jo dalies) ekspertizės aktą Užsakovo pasamdyti ekspertai pateiks per 15 (penkiolika) darbo dienų nuo TDP (jo dalies) pateikimo ekspertizei dienos, jei SS nenumatyta kitaip. Jei TDP (jo dalis) bus teikiamas du kartus iš eilės ekspertams pakartotiniam derinimui, laikytina, kad už Darbų

vėlavimą yra atsakingas Rangovas. TDP pagal ekspertizės išvadas Rangovas turi koreguoti neatlygintinai.

3.3.10. TDP ar atskiros jo dalys yra laikomos parengtomis, kai Užsakovas pritaria pasirašydamas ir uždėdamas asmeninį spaudą ir pasirašymo datą ant titulinio TDP bylos lapo. TDP arba atskirų jo dalių, reikalingų Užsakovo pritarimui gauti teisės aktų nustatyta tvarka, projektinė dokumentacija pateikiama su žyma „Originalas“ ir pasirašyta kvalifikuotais elektroniniais atsakingų asmenų parašais skaitmeninėje laikmenoje su galimybe redaguoti *.pdf, ir *.docx arba *.tif, *.ifc (BIM skaitmeninio modelio) formatu, brėžiniai ir schemas – *.dwg formatu, o sąnaudų kiekių žiniaraščiai – *.xls formatu, jei SS nenumatyta kitaip.

3.3.11. Atlikus statybos Darbus, TDP pateikiamas su žymomis „Taip pastatyta“ (TDP atitinkantis atliktus statybos Darbus) ir „Originalas“ bei pasirašytas kvalifikuotais elektroniniais atsakingų asmenų parašais skaitmeninėje laikmenoje su galimybe redaguoti *.pdf, ir *.docx arba *.tif, *.ifc (BIM skaitmeninio modelio) formatu, brėžiniai ir schemas – *.dwg formatu, o sąnaudų kiekių žiniaraščiai – *.xls formatu, jei SS nenumatyta kitaip.

3.4. Projekto vykdymo priežiūra

3.4.1. Projekto vykdymo priežiūra atliekama, jei to reikalauja teisės aktų reikalavimai.

3.4.2. Jei Darbai atliekami pagal Užsakovo pateiktą Projektą, Projekto vykdymo priežiūrą organizuoja Užsakovas.

3.4.3. Jei Darbai atliekami pagal Projektą, kurį parengė Rangovas vykdydamas Sutartį, Projekto vykdymo priežiūrą normatyvinių statybos dokumentų nustatyta tvarka organizuoja Rangovas, laikydamasis šių reikalavimų:

3.4.3.1. Projekto vykdymo priežiūra turi būti vykdoma vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ ir apimti Projekte numatytų Darbų vykdymo priežiūrą;

3.4.3.2. Projekto vykdymo priežiūra atliekama Statybvietėje. Už išlaidas biuro patalpoms, patalpoms Statybvietėje, ryšių, transporto, draudimo paslaugoms ir kitoms su statinio projekto vykdymo priežiūra susijusioms veikloms atsakingas Rangovas;

3.4.3.3. Projekto vykdymo priežiūra privalo būti vykdoma ne mažiau kaip 5 (penkias) val. per savaitę deleguojant į Statybvietę Projekto vykdymo priežiūros vadovą ar/ir Projekto dalies vykdymo priežiūros vadovą (-us) (priklausomai nuo vykdomų Darbų srities). Projekto dalies vykdymo priežiūros vadovas (-ai) privalo pasirašyti paslėptų statybos konstrukcijų ir paslėptų statybos darbų patikrinimo, inžinerinių tinklų, technologinių inžinerinių sistemų išbandymo pripažinimo tinkamais naudoti aktus ir kitus statybos vykdymo dokumentus, jei jie atitinka Projektą bei normatyvinių dokumentų reikalavimus;

3.4.3.4. Projekto vykdymo priežiūra vykdoma nuo Darbų pradžios iki Statybos užbaigimo akto užregistravimo dienos IS „Infostatyba“;

3.4.3.5. Projekto vykdymo priežiūros vadovas ar/ir statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovas (-ai) privalo atvykti į Objektą ir dalyvauti susitikimuose su Rangovu ir Užsakovu, atsižvelgiant į Darbų eigą, atliekamus Darbus ir svarstomus klausimus. Susitikimai turi būti protokoluojami ir pateikiami susipažinimui Sutarties Šalims. Kai fiziškai dalyvauti nėra būtina, susitikimai gali būti organizuojami ir nuotoliniu būdu, naudojant Microsoft Teams;

3.4.3.6. Rangovas privalo rengti tarpines ir baigiamąją ataskaitas. Tarpinės ataskaitos rengiamos kas mėnesį, pateikiamos iki einamojo mėnesio paskutinės darbo dienos. Jose aprašoma Projekto vykdymo priežiūros paslaugos teikimo veikla, rekomendacijos bei išvados dėl vykdomų Darbų atitikimo Projekto sprendiniams. Baigiamojoje ataskaitoje glaustai aprašoma Projekto vykdymo ir priežiūros eiga, ji pateikiama Užsakovui iki prašymo IS „Infostatyba“ užregistravimo. Ataskaitos rengiamos skaitmeniniu formatu, lietuvių kalba ir pateikiamos Užsakovui.

4. STATYBOS DARBAI

4.1. Bendrieji reikalavimai

4.1.1. Rangovas, laikydamasis Sutartyje, projektavimo dokumentuose, Įrangos ir Medžiagų gamintojų kokybės dokumentuose, technologinėse kortelėse ir teisės aktuose nurodytų reikalavimų, turi atlikti statybos, montavimo, koordinavimo, suderinimo, testavimo, pridavimo darbus, gauti visus reikalingus sertifikatus ir kitus juose nurodytus Darbus, pašalinti trūkumus pagal Sutartį bei perduoti Darbus Užsakovui nustatyta tvarka.

4.1.2. Rangovas statybos Darbus turi teisę pradėti tik po to, kai Rangovas:

4.1.2.1. parengia PP (jei turi parengti);

4.1.2.2. Užsakovo vardu ir savo lėšomis gauna statybą leidžiančius dokumentus (jei turi gauti);

4.1.2.3. parengia Grafiką arba jį atnauja, jei Grafiko statybos Darbų dalis nebuvo išsami;

4.1.2.4. parengia atitinkamą TDP dalį (jei turi būti parengta);

4.1.2.5. pateikia draudimo liudijimų (polisų) kopijas Užsakovui (BS 9.8 punktą);

4.1.2.6. paskiria Darbų vadovus ir jų kontaktinius duomenis pateikia Užsakovui (BS 4.2 punktą);

4.1.2.7. parengia Statybos darbų technologijos projektą ir informuoja Užsakovą apie parengimą, Sutartyje nustatyta tvarka įtraukia į Rizikų valdymo planą, nurodytą BS 2.5.1 punkte;

4.1.2.8. pateikia Statybvietsės, aplinkinių teritorijų ir privažiavimo kelių foto nuotraukas Užsakovui (BS 5.3 punktą);

4.1.2.9. priima Statybvietsę ar jos dalį, kurioje turi būti vykdomi Darbai;

4.1.2.10. įvykdo visus teisės aktuose nurodytus reikalavimus, reikalingus statybos Darbams pradėti.

4.1.3. Rangovas privalo savo lėšomis ir pajėgumais Užsakovo (statytojo) vardu atlikti visus teisės norminiuose aktuose įtvirtintus veiksmus dėl statybos pradžios, t. y. teisės aktų nustatyta tvarka pranešti apie statybos darbų pradžią IS „Infostatyba“.

4.1.4. Rangovas visa apimtimi atsako už Užsakovui kilusią žalą ir/ar atsakomybę dėl BS 4.1.2 ir 4.1.3 punktuose numatytų įsipareigojimų nevykdymo ir/ar netinkamo vykdymo.

4.1.5. Rangovas turi pats pasirūpinti elektros energijos, vandens, dujų ir kitų komunalinių paslaugų, ar kitų reikalingų komunikacijų ir (ar) tinklų atvedimu, kurių gali prireikti Darbams atlikti tiekimu į Statybvietę, jei SS nenurodyta kitaip.

4.1.6. Vykdydamas Darbus Rangovas turi užtikrinti turto, aplinkos ir žmonių apsaugą nuo Sutarties vykdymo ir/ar atliekamų Darbų sukeliamų pavojų.

4.1.7. Rangovas statybos Darbus pradeda su Užsakovu suderintu laiku. Jeigu nėra gamybinio būtinumo, Rangovas privalo darbą organizuoti taip, kad Darbai būtų vykdomi ir perduodami darbo dienomis Užsakovo darbo valandomis (pirmadieniais – ketvirtadieniais nuo 7:30 iki 16:30 val., penktadieniais nuo 7:30 iki 15:15 val.).

4.1.8. Rangovui raštu suderinus su Užsakovu ir įtraukus į Darbų vykdymo Grafiką, galima spartinti Darbų atlikimo terminus ir Darbai gali būti organizuojami kitaip nei numatyta BS 4.1.7 punkte Darbų, t.y. keliomis pamainomis arba visą parą. Rangovui tenka visa atsakomybė, dėl teisės aktuose numatytų reikalavimų, tokių kaip darbuotojų apmokėjimo klausimai, triukšmo suvaldymas, gyventojų, tarnybų informavimas ir kitų teisės aktuose numatytų reikalavimų.

4.1.9. Įrangos suderinimui Rangovas įsipareigoja pateikti Užsakovui preliminarą gamyklinę dokumentaciją prieš TDP ir pilną gamyklinę Įrangos dokumentaciją iki Įrangos montavimo Darbų pradžios.

4.1.10. Rangovas įsipareigoja pateikti Užsakovui visą reikalingą dokumentaciją, naudojimo ir priežiūros instrukcijas, pateikti Medžiagų ir Pagrindinių įrenginių sertifikatus ir atitikties deklaracijas.

4.1.11. Rangovas, baigęs Įrangos montavimo Darbus ir bandymus, įsipareigoja juos perduoti Užsakovui su visais eksploatavimui reikalingais operatyviniais ir informaciniais užrašais lietuvių ir anglų kalbomis, pagal Sutartyje nurodytus reikalavimus, taip pat apmokėti Užsakovo personalą eksploatuoti sumontuotą Įrangą.

4.2. Darbų vadovai

4.2.1. Iki Statybvietės perdavimo dienos Rangovas turi būti paskyręs Pirkimo sąlygų kvalifikacijos reikalavimus atitinkančius (jei tokie reikalavimai buvo numatyti Pirkimo sąlygose), SS ir šiame punkte nurodytus vadovaujančius specialistus bei jų sąrašą pateikti Užsakovo atstovui, sąrašė nurodant jų vardus, pavardes ir telefono numerius:

4.2.1.1. teisės aktų nustatyta tvarka atestuotą statinio statybos vadovą;

4.2.2.2. teisės aktų nustatyta tvarka atestuotą (-us) statinio specialiųjų darbų vadovą (-us).

4.2.2. Rangovas turi užtikrinti, kad jo nurodytas statinio statybos vadovas visą statybos Darbų vykdymo laiką nuolat būtų Objekte, organizuotų statybos Darbus ir jų vykdymo klausimais atstovautų Rangovui santykiuose su Užsakovu ir (ar) kitais rangovais. Statinio statybos vadovo Objekte gali nebūti tik dėl pateisinamų priežasčių, apie jas ir jų trukmę iš anksto informavus Užsakovo atstovą. Statinio statybos vadovas per visą statybos Darbų vykdymo laiką turi būti pasiekiamas Rangovo nurodytu mobiliuoju telefonu. Kai statybos Darbai vykdomi keliomis pamainomis, Rangovas gali paskirti daugiau nei vieną statinio statybos vadovą.

4.2.3. Užsakovas turi teisę reikalauti pakeisti Rangovo Darbų atlikimui ir koordinavimui paskirtus asmenis kitais, jei paskirtas asmuo:

4.2.3.1. nuolat netinkamai organizuoja Darbus;

4.2.3.2. aplaidžiai vykdo pareigas;

4.2.3.3. nesugeba užtikrinti Sutarties sąlygų laikymosi atliekant statybos Darbus;

4.2.3.4. tampa žinoma arba kyla pagrįstų abejonų, kad yra įvykdęs korupcinio pobūdžio veiklą ir (arba) savo elgesiu kelia grėsmę saugai darbe, sveikatai, aplinkai ir turtui.

4.2.4. Užsakovas iki statybos Darbų pradžios Rangovui pateiks savo techninės priežiūros grupės narių sąrašą (pareigas, vardus, pavardes ir telefono numerius), kurie turi teisę be atskiro leidimo lankytis Statybvietėje ir priimti sprendimus pagal pareigas priskirtos kompetencijos ribose. Jei atliekant Darbus, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atliekama Objekto statybos techninė priežiūra, Užsakovas sąraše taip pat nurodo asmenis, kurie vykdys Objekto statybos techninę priežiūrą. Pateiktą sąrašą Užsakovo atstovas turi teisę bet kada pakeisti, apie tai informuodamas Rangovą.

4.3. Statybvietė

4.3.1. Užsakovas privalo perduoti Rangovui Statybvietę Grafike nurodytu laiku, kurios ribos yra nurodytos Projekte, jei kitaip nenurodyta SS.

4.3.2. Užsakovas turi teisę atsisakyti perduoti Rangovui Statybvietę, iki tol, kol Rangovas nepateikia Užsakovui Darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimo sutarties sudarymo ir įsigaliojimo faktą patvirtinančius dokumentus, pagal Sutarties 9.8 punkto reikalavimus.

4.3.3. Nužymėta Statybvietė arba jos dalis perduodama Rangovui pagal Statybvietės perdavimo-priėmimo aktą, kurį pasirašo abi Šalys. Prie Statybvietės perdavimo – priėmimo akto pridedamos Statybvietės foto nuotraukos pagal BS 5.3 punktą.

4.3.4. Rangovas privalo Statybvietę įrengti pagal teisės aktų ir PP reikalavimus, aptverti, įrengti statybvietės apsaugos bei patekimo į Statybvietę kontrolės priemones, įrengti lauko Statybvietės apšvietimą tamsiuoju paros metu ir stebėjimo priemones, įrengti tinkamas sandėliavimo vietas Įrangai, Medžiagoms ir kitoms prekėms, technikai, taip pat įrengti laikinus statinius (prieš tai gavęs raštišką Užsakovo sutikimą), darbo vietas ir privažiavimo kelius Statybvietėje arba į Statybvietę, kurie yra reikalingi Darbų vykdymui, ir juos prižiūrėti pagal teisės aktų, Užsakovo TS arba PP reikalavimus, o jeigu tokie reikalavimai nenustatyti – pagal Rangovo įprastai taikomus reikalavimus.

Rangovas atsako už Statybvietės (darbo vietų, sandėliavimo vietų) ženklimą ir būtinų atitvarų įrengimą, taip pat už personalo ir (arba) techninių priemonių Statybvietai apsaugoti parūpinimą.

4.3.5. Rangovas privalo teisės aktų nustatytais atvejais prie Statybvietės įrengti stendą apie Darbus, atitinkantį teisės aktų ir Užsakovo TS reikalavimus.

4.3.6. Rangovas atsako už Statybvietės ir joje esančio turto (įskaitant Įrangą) apsaugą, saugos ir tvarkos Statybvietėje palaikymą. Už kiekvieną Statybvietės ir joje esančio turto apsaugos reikalavimų pažeidimą, kuris įvyko dėl Rangovo įsipareigojimų nevykdymo, Rangovas privalo sumokėti Užsakovui BS 9.4.1.16 papunktyje nurodyto dydžio baudą.

4.3.7. Rangovas atsako už tai, kad Darbų vykdymas ir Rangovo personalo veikla nepadarytų žalos Statybvietėje esantiems ir Užsakovo dokumentuose arba Statybvietės perdavimo-priėmimo akte pažymėtiems statiniams, įrenginiams, inžineriniams tinklams, susisiekimo komunikacijoms ir kitiems daiktams. Veikiančios įrangos atjungimai privalo būti suderinti, kaip tai numatyta BS 4.5 skyriuje.

4.3.8. Rangovas privalo naudoti Statybvietę laikydamasis PP, TDP, Užsakovo TS bei teisės aktų reikalavimų ir tik Darbų vykdymo tikslais. Rangovas neturi teisės be išankstinio rašytinio Užsakovo sutikimo Statybvietėje apgyvendinti žmones arba suteikti jiems teisę naudotis Statybvietėje esančiomis patalpomis kitais tikslais, nei susijusiais su Darbų vykdymu. Už kiekvieną šių reikalavimų pažeidimą Rangovas privalo sumokėti Užsakovui BS 9.4.1.16 papunktyje nurodyto dydžio baudą.

4.3.9. Vykdydamas Darbus Rangovas privalo tvarkingai laikyti ar sandėliuoti Statybos produktus, Įrangą ir priemones, o nereikalingus ar perteklinius jų kiekius nedelsdamas pašalinti iš Statybvietės. Rangovas privalo kasdien valyti Statybvietę ir kitas teritorijas, užterštas dėl Darbų vykdymo. Rangovas privalo iš Statybvietės pašalinti statybines ir kitokias atliekas, teršalus ir kitokias aplinkai pavojingas medžiagas, kurios gali susidaryti vykdant Darbus, bei tinkamai pildyti tokių atliekų ir medžiagų apskaitos ir sutvarkymo dokumentaciją. Jei Darbai bus atliekami virš/prie vandens telkinių, Rangovas turi turėti priemones galimam teršalų išplitimui, kad būtų galima operatyviai surinkti ir neutralizuoti arba laikinai lokalizuoti į aplinką išsiliejusius teršalus, neleisti jiems išplisti;

4.3.10. Užbaigęs Darbus arba Sutarties nutraukimo atveju Rangovas privalo sutvarkyti ir išvalyti Statybvietę, pašalinti iš jos viską, kas nėra Darbų rezultatai, taip pat sutvarkyti ir išvalyti Objektą. Tol, kol Rangovas neįvykdo šios sąlygos, Užsakovas turi teisę atsisakyti priimti Statybvietę.

4.3.11. Rangovas privalo grąžinti Užsakovui Statybvietę pagal Statybvietės perdavimo-priėmimo aktą tuo pačiu metu, kai Rangovas perduoda Užsakovui visus Darbus pagal Galutinį Darbų perdavimo-priėmimo aktą. Tuo atveju, kai Rangovas perduoda Užsakovui dalį pagal tos dalies Darbų perdavimo-priėmimo aktą, Rangovas privalo grąžinti Užsakovui Statybvietės dalį, kurioje yra ta dalis ir kuri yra reikalinga tam, kad Užsakovas galėtų tinkamai naudotis ta dalimi.

4.3.12. Rangovas privalo į Statybvietę leisti patekti ir joje būti tik Rangovo personalui ir Užsakovo personalui ir tik vadovaudamasis teisės aktuose bei Sutartyje nustatytais reikalavimais dėl asmenų, kurie gali būti Statybvietėje, bei jų identifikavimo. Užsakovas paveda Rangovui ir jį įgalioja paties Rangovo sąskaita ir rizika nustatyti ir vykdyti Statybvietėje esančių asmenų identifikavimo, atvykimo į Statybvietę, buvimo joje ir išvykimo iš jos registravimo bei kontrolės tvarką, jeigu Užsakovo TS nenurodyta kitaip. Rangovas atsako už Statybvietės apsaugą nuo neteisėto pašalinių asmenų patekimo.

4.3.13. Jei Sutartyje nurodytų Statybvietės naudojimo sąlygų Rangovui nepakanka Darbams atlikti, Darbų atlikimui trūkstanta vieta Rangovas pasirūpina pats savo lėšomis.

4.3.14. Kai Statybvietė patenka į tretiesiems asmenims priklausančius žemės sklypus ir teritorijas, Rangovas teisės aktų nustatyta tvarka turi jų savininkus ar valdytojus informuoti apie Darbų atlikimą. Rangovas taip pat turi žemės sklypų ir teritorijų savininkams ar valdytojams sumokėti kompensaciją už dėl Darbų vykdymo patirtus nuostolius, kurie atsirado dėl Rangovo veiksmų netinkamai vykdant Sutartį.

4.3.15. Statybvietėje esantys Rangovo darbuotojai turi dėvėti Darbų atlikimui pritaikytus darbo drabužius ir avalynę. Iš darbuotojų aprangos turi būti galima atskirti, iš kokios įmonės yra darbuotojas.

4.3.16. Rangovas privalo užtikrinti ir yra atsakingas už tai, kad visi Statybvietėje Darbus atliekantys asmenys turėtų galiojančią Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka suformuotą skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau - Kodas), o kai jiems Kodas negali būti suformuotas, Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus, arba Rangovo identifikavimo priemonę, ir jį (ją) pateiktų Statybos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.

4.3.17. Statybvietėje gali būti asmenys, kurie: i) turi Kodą arba, kai jiems Kodas negali būti suformuotas, Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus, arba ii) Rangovo nustatyta tvarka užregistravo atvykimo į Statybvietę pradžios laiką ir priežastį ir turi Rangovo nustatytą identifikavimo priemonę.

4.4. Privažiavimo keliai ir maršrutai

4.4.1. Rangovas turi rasti jam tinkamus privažiavimo kelius bei maršrutus kurie gali apimti geležinkelių, oro ir vandens transportą (jei į Statybvietę nėra galimybės patekti autokeliais), į Statybvietę ir (arba) juos įrengti. Užsakovas negarantuoja galimybės (išskyrus, kai kelias priklauso pačiam Užsakovui) ar tinkamumo naudotis konkrečiu privažiavimo keliu ar maršrutu.

4.4.2. Rangovas savo lėšomis turi įrengti reikalingus privažiavimo kelių ženklus, aptvėrimus, atlikti kitus tinkamam šių kelių naudojimui reikalingus Darbus, taip pat esant poreikiui maršrutuose įsirengti reikalingą infrastruktūrą.

4.4.3. Privažiavimo į Statybvietę keliais Rangovas privalo naudotis tinkamai, atsižvelgdamas į konkrečias aplinkybes ir esamą situaciją.

4.4.4. Rangovas turi:

4.4.4.1. užtikrinti privažiavimo kelių, kuriais važiuoja Rangovo transportas, apsaugą nuo šio transporto ir Rangovo personalo keliamos žalos;

4.4.4.2. užtikrinti, kad privažiavimo keliais netrukdomai ir saugiai galėtų naudotis Užsakovas, kiti Statybvietėje dirbantys rangovai, bei asmenys, kuriems šie keliai yra skirti;

4.4.4.3. užtikrinti privažiavimo kelių tinkamą būklę, švarą ir pašalinti iš jų visus kliuvinius;

4.4.4.4. apsaugoti aplink privažiavimo kelius esančias teritorijas ir objektus nuo Rangovo transporto sukiamų dulkių.

4.4.5. Baigęs Darbus, privažiavimo kelius ir (ar) maršrutus Rangovas turi atstatyti į iki Darbų atlikimo buvusią jų būklę, išskyrus atvejus, kai Sutartyje ar PP nurodyta kitaip arba su kelio ir (ar) teritorijos savininku ar valdytoju Rangovas raštiškai nesusitarė kitaip.

4.4.6. Rangovas turi pasirūpinti visais su privažiavimo kelių ir (ar) maršrutų tinkamu naudojimu susijusiais leidimais ir suderinimais, sumokėti reikiamus mokesčius ir kompensacijas.

4.4.7. Naudojamų transporto priemonių draudimai turi galioti Darbų vykdymo metu bei turi būti sumokėti kelių mokesčiai, kaip tai numatyta teisės aktų reikalavimuose.

4.5. Atjungimai

4.5.1. Visi Darbams atlikti reikalingi Veikiančios įrangos atjungimai Rangovui suteikiami Užsakovo nustatyta tvarka.

4.5.2. Jei Šalys nesusitaria kitaip, Rangovas visus atjungimui reikalingus dokumentus teikia ir visus su atjungimu susijusius veiksmus derina per Užsakovo atstovą.

4.5.3. Likus ne mažiau kaip mėnesiui iki suplanuoto Veikiančios įrangos atjungimo pradžios, Rangovas turi pateikti rašytinį prašymą šiam atjungimui gauti. Jei gavus prašymą paaiškėja, kad toks atjungimas yra negalimas, Šalys derina kitą atjungimo laiką.

4.5.4. Rangovas yra informuotas, kad Veikianti įranga gali būti atjungta tik esant palankioms aplinkybėms, atsižvelgiant į esamą Užsakovo darbo procesų užtikrinimą ir veiklos tęstinumą. Šios aplinkybės nepriklauso nuo Užsakovo valios, todėl Šalys susitaria, kad bet koks atjungimo laiko nesuderinimas ar Veikiančios įrangos atjungimo nesuteikimas suplanuotu laiku, negali ir nebus laikomas Darbų sustabdymu dėl Užsakovo kaltės.

4.5.5. Rekonstruojamuose ar naujai statomuose objektuose Rangovas privalo parengti Objektą, jo dalį, atskiras Įrangas įjungimui (avarinis įjungimas) ir prijungimui prie Veikiančios įrangos, pašalinti priežastis, trukdančias saugiam Veikiančios įrangos įjungimui per Šalių suderintą terminą, nurodytą Sutartyje ar jos prieduose, ar Darbų paraiškoje. Rangovui per nustatytą laikotarpį, po Užsakovo atstovo pranešimo apie būtinybę parengti Objektą, jo dalį ar Veikiančią įrangą avariniam įjungimui, neparengus Objekto, jo dalies ar Veikiančios įrangos avariniam įjungimui, taikoma BS 9.4.1.14 papunktyje nurodyta bauda už kiekvieną atvejį. Užsakovas taip pat turi teisę reikalauti Rangovo atlyginti visus Užsakovo patirtus nuostolius.

4.6. Demontavimas

4.6.1. Užsakovo reikmėms nereikalingą Rangovo pagal Sutartį demontuotą Įrangą Rangovas turi išardyti, o metalo laužo atliekas (toliau – žaliavas) Užsakovo vardu, dalyvaujant Užsakovo paskirtajam statinio statybos techniniam prižiūrėtojui ar kitam Užsakovo atstovo nurodytam

darbuotojui, perduoti Užsakovo nurodytai žaliavas perdirbančiai įmonei. Rangovas šias žaliavas iki jų perdavimo Užsakovui arba jo nurodytai įmonei, privalo tinkamai saugoti Statybvietyje, taip pat sudaryti sąlygas prie jų privažiuoti (bet kuriai tam tikslui skirtai transporto priemonei), supjaustyti ir išvežti, BS 4.7.4 punkte nustatyta tvarka.

4.6.2. Tolimesniam naudojimui tinkamą demontuotą Įrangą, konstrukcijas ir Medžiagas Rangovas privalo perduoti Užsakovui pagal Šalių pasirašytą priėmimo-perdavimo aktą. Šią demontuotą Įrangą, konstrukcijas ir Medžiagas Rangovas pristato (demontuoja, supakuoja, pakrauna, perveža, iškrauna) į Sutartyje nurodytas vietas, o jei tokios nenurodytos – Rangovas demontuotą Įrangą, konstrukcijas ir Medžiagas demontuoja, supakuoja, perduoda Užsakovui Statybvietyje. Dėl tinkamumo tolesniam naudojimui sprendžia Užsakovas, kaip tai numatyta SS, arba Projekte, arba atskiru raštišku Užsakovo nurodymu.

4.7. Aplinkosauga

4.7.1. Rangovas turi laikytis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo bei kitų galiojančių teisės aktų ir Projekte nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.

4.7.2. Rangovas turi organizuoti ir vykdyti Darbų metu susidarančių atliekų apskaitą, surinkimą, rūšiavimą, ženklinimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti tokias atliekas ir registruotiems Atliekų tvarkytojų valstybiniame registre (ATVR). Iki Darbų vykdymo pradžios Rangovas turi paskirti asmenį, atsakingą už Rangovo Darbų veiklos metu susidarančių atliekų tvarkymą Darbų vykdymo vietose, ir apie paskyrimą informuoti Užsakovo atstovą.

4.7.3. Atliekų tvarkymo dokumentuose turi būti nurodytas Objekto pavadinimas, adresas, o atliekų gamintoju (turėtoju) – nurodomas Rangovas. Užsakovo prašymu, statybos Darbų metu Rangovas privalo pateikti Objekto statybos techninę priežiūrą vykdantiems asmenims atliekų sutvarkymą patvirtinančius dokumentus.

4.7.4. Susidariusias vertę turinčias žaliavas saugoti Objekte ir dalyvaujant Užsakovo atsakingiems darbuotojams perduoti Užsakovo nurodytai žaliavas perdirbančiai įmonei.

4.7.5. Rangovo Darbų veiklos metu susidarančių atliekų tvarkymui Rangovas arba jo subrangovas turi būti įregistruotas Atliekų tvarkytojų valstybiniame registre (ATVR). Susidarančių pavojingų atliekų tvarkymui Rangovas arba jo subrangovas privalo turėti pavojingų atliekų tvarkymo licenciją ir turėti kvalifikuotus darbuotojus, turinčius teisę tvarkyti pavojingas atliekas. Išlaidos už visų (pavojingų ir nepavojingų) susidariusių atliekų rūšių sutvarkymą jas perduodant tokias atliekas turintiems teisę tvarkyti atliekų tvarkytojams tenka Rangovui.

4.7.6. Rangovas turi užtikrinti, kad atliekant Darbus būtų imamasi visų prevencinių priemonių, kad cheminėmis medžiagomis ar atliekomis nebūtų užterštas paviršinis, požeminis vanduo ir/ar dirvožemis.

4.7.7. Rangovas turi organizuoti darbus taip, kad būtų galima išvengti arba kiek įmanoma sumažinti atliekų susidarymą ir jų patekimą į aplinką. Rangovas privalo turėti pakankamą kiekį tinkamos ir saugios taros atliekomis surinkti ir saugoti. Atliekos turi būti paženklintos Atliekų tvarkymo taisyklėse

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo aktuali redakcija) nustatyta tvarka. Saugomos ir perduodamos atliekų tvarkytojams pavojingos atliekos turi būti supakuotos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai.

4.7.8. Tuo atveju, jei Darbai vyks jautriose poveikiui teritorijose, aprašytose Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje ir (ar) PP, Rangovo paskirti kvalifikuoti specialistai Darbų atlikimo metu turi vykdyti ekologinę priežiūrą ir Užsakovui kiekvieno mėnesio pabaigoje teikti ekologinės priežiūros ataskaitą.

4.7.9. Dirbant skystų naftos produktų, alyviniuose įrenginiuose nuolat turėti reikiamo inventoriaus ir medžiagų komplektą (kastuvų, kibirų, skysčiams nepralaidžių maišų, naftos produktus neutralizuojančių skysčių, sorbentų, sorbuojančių bonų) ir operatyviai surinkti ir neutralizuoti arba laikinai lokalizuoti į aplinką išsiliejusius teršalus.

4.7.10. Rangovo veiksmai pastebėjus pavojingų medžiagų išsiliejimo (alyvos, naftos produktų), dujų nutekėjimo atvejus, cheminių medžiagų ar kitų atliekų galimą taršą arba šią informaciją gavus iš atitinkamo padalinio darbuotojų, siekiant išvengti aplinkos taršos arba ją ženkliai sumažinti:

4.7.10.1. įvertinti išsiliejusių teršalų kiekį ir galimos žalos aplinkai mastą, nedelsiant informuoti atsakingą asmenį, atitinkamo padalinio darbuotojus ir organizuoti tinkamą išsiliejusių į aplinką teršalų lokalizavimą, surinkimą, neutralizavimą, poveikio žmonėms ir aplinkai mažinimą, pasirenkant neutralizavimui tinkamas medžiagas. Pirmumą teikti biologiškai skaidžioms medžiagoms, kurias panaudojus teršalai suskaidomi ir nesusidaro pavojingosios atliekos;

4.7.10.2. užtikrinti, kad būtų išvalyta užteršta teritorija ir ją atkurti pagal Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos apraše (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo aktuali redakcija) nustatytus reikalavimus;

4.7.10.3. kai į taršos šalinimą įsijungia pranešimą gavę Aplinkos apsaugos departamento darbuotojai - vykdyti jų nurodymus;

4.7.10.4. ištekėjus teršalams neleisti jiems išplisti. Privaloma teršalus užtvenkti arba kitaip sulaikyti. Neleisti, kad teršalai patektų į nuotekų tinklus, drenažo sistemas, vandens telkinius ir ant dirvožemio. Ištekėjusius teršalus būtina surinkti, užterštas vietas apdoroti absorbuojančiomis medžiagomis arba neutralizuoti biologiškai skaidžiais plovikliais. Patekus į vandens telkinius užtvenkti sorbuojančiomis bonomis, siekiant išvengti taršos išplitimo;

4.7.10.5. surinktus teršalus, panaudotus sorbentus ar kitas išsiliejimo likvidavimui panaudotas medžiagas ir susidariusias atliekas, nukastą užterštą gruntą sudėti į sandarią, skysčiui nepralaidžią, šalinimui skirtą tarą ir perduoti tokias atliekas turintiems teisę tvarkyti atliekų tvarkytojams.

4.7.11. Rangovas įsipareigoja nedelsiant informuoti Užsakovą telefonu ir elektroniniu paštu apie įvykusius aplinkos taršos atvejus, vykdant Darbus Objekte, ir imtis priemonių taršos lokalizavimui ir likvidavimui.

4.8. Darbuotojų sauga ir sveikata

4.8.1. Darbus Rangovas ir jo subrangovai gali vykdyti tik prieš tai sudarę ir su Užsakovu suderinę Darbuotojų saugos ir sveikatos planą, kuris yra neatsiejama Rizikų valdymo plano, nurodyto BS 2.5.1 punkte, dalis;

4.8.2. Rangovas užtikrina, kad jo darbuotojai ar jo pasitelktų subrangovų darbuotojai, atlikdami Sutartimi sulygtus Darbus, vykdys darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos, apsaugos nuo elektros ir higienos teisės aktų reikalavimus bei užtikrins teisėtą ir saugų darbą.

4.8.3. Prieš darbų atlikimą Užsakovo teritorijoje ir prieš gaunant leidimą patekti į Užsakovo teritoriją, Rangovas privalo organizuoti Rangovo darbuotojų instruktavimą Užsakovo įvadiniu skaitmeniniu instruktavimu ir supažindinti su šiais Užsakovo Saugos reikalavimais. Šis supažindinimas (instruktavimas) atliekamas prisijungus prie Užsakovo elektroninės mokymų platformos adresu kn.safetybriefing.lt.

4.8.4. Atliekant Darbus Rangovas turi užtikrinti, kad Rangovo bei jo pasitelktų trečiųjų asmenų darbuotojai, be kitų teisės aktų reikalavimų, Sutartyje numatytų sąlygų, turi laikytis Užsakovo vidaus teisės aktų nuostatų reikalavimų (jeigu atsakomybė už tą patį pažeidimą numatyta ir Sutartyje, ir Užsakovo vidiniuose teisės aktuose, taikomos Sutarties nuostatos). Užsakovo vidaus teisės aktai, kuriais Rangovas privalo vadovautis vykdydamas Sutartį, nurodyti SS.

4.8.5. Rangovas turi užtikrinti, kad Statybvietėje būtų užtikrintas trečias fizinės saugos lygis: Statybvietė tinkamai aptverta, visa teritorija stebima elektroninėmis fizinėmis saugos priemonėmis (vaizdo kameros, perimetro apsauga, judesio davikliai teritorijoje), jeigu jų komutacija pažeidžiama dėl Darbų, turi būti informuotas Užsakovas ir Rangovas turi imtis veiksmų bei atkurti sistemos veikimą. Veikiančių apsaugos sistemų atjungimo laikotarpiui Rangovas privalo organizuoti ginkluotų apsaugos darbuotojų budėjimą Statybvietėje.

4.8.6. Užbaigus Darbus, ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas iki Galutinio Darbų perdavimo–priėmimo akto pasirašymo dienos, Rangovas privalo pašalinti visas jam priklausančias netinkamas ir nereikalingas statybines ir kitas medžiagas bei atliekas, statybinius gaminius ir dirbinius, mechanizmus ir laikinus statinius iš statybos aikštelės. Rangovui nevykdant šio įsipareigojimo, Užsakovas, apie tai informuodamas Rangovą raštu prieš 2 (dvi) dienas, gali pašalinti jas iš statybų aikštelės Rangovo sąskaita ir savo jėgomis arba pasitelkdamas tam tikslui trečiuosius asmenis, ir už tai pateikti Rangovui išlaidų aktą bei sąskaitą išlaidų apmokėjimui.

4.8.7. Rangovas užtikrina, kad jo ir jo samdyti darbuotojai ir (arba) tretieji asmenys nebūtų apsvaigę nuo alkoholio, narkotinių, toksinių ir (arba) psichotropinių medžiagų. Kilus įtarimų dėl asmenų apsvaigimo nuo nurodytų medžiagų, Užsakovas turi teisę juos patikrinti alkokosteriu ir kitais mediciniškai patvirtintais būdais. Jei patikrinimo rezultatai yra teigiami arba asmuo atsisako būti patikrintas, Rangovas privalo užtikrinti, kad šis asmuo nedelsiant būtų pašalintas iš darbo vietos ir be atskiro Užsakovo sutikimo į ją nebūtų įleistas.

4.8.8. Prieš statybos Darbų pradžią, su Rangovu suderintu laiku, Užsakovas instruktuoja Rangovo darbų vadovus, kurie vykdys Sutartyje nurodytus darbus, bendrais saugos darbe klausimais:

supažindina su atliekamų darbų tvarka, esančiais ir galimais rizikos veiksniais, su praėjimais ir pravažiavimais, su Objekto teritorija, darbo tvarkos taisyklėmis bei kitais darbuotojų saugos ypatumais ir tai įformina Rangovo ir komandiruito personalo saugos darbe instruktavimų registravimo žurnale. Rangovo darbų vadovai instruktuojami lietuvių kalba. Už visų kitų Rangovo, subrangovo darbuotojų, kurie vykdys Sutartyje nurodytus Darbus, saugos darbe klausimais instruktavimą ir supažindinimą atsakingas Rangovas.

4.8.9. Rangovas privalo savo sąskaita ir priemonėmis užtikrinti, kad darbuotojams, nesuprantantiems lietuvių kalbos, instruktavimas būtų tinkamai išverstas į šiems asmenims suprantamą kalbą.

4.8.10. Rangovas užtikrina, kad prieš pradėdamas Darbus pasirašys tarpusavio saugaus darbo atsakomybės ribų aktą ir atliekant Darbus laikysis saugos darbe, technologinių, aplinkos apsaugos, gaisrinės saugos ir kitų reikalavimų bei teisėtų ir pagrįstų Užsakovo nurodymų, nepažeis trečiųjų asmenų interesų ir užtikrins, kad nurodytų reikalavimų laikysis Rangovo bei Darbams atlikti Rangovo pasitelktų subrangovų darbuotojai.

4.8.11. Rangovas įsipareigoja nedelsiant informuoti Užsakovą telefonu ir elektroniniu paštu apie įvykusius nelaimingus atsitikimus bei atlikti įvykusių nelaimingų atsitikimų tyrimą ir vykdyti jų apskaitą (jei įvykyje dalyvavo Rangovas ar jo atstovas). Prireikus, tyrimo komisijos vadovo prašymu, Užsakovas skiria kompetentingą asmenį darbui komisijoje. Rangovas atlikęs tyrimą pateikia tyrimo medžiagą Užsakovui.

4.9. Įranga ir medžiagos

4.9.1. Rangovo atliekamų Darbų ir naudojamos Įrangos bei Medžiagų kokybė turi atitikti galiojančių Lietuvoje arba Lietuvoje įteisintų Europos Sąjungos normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties bei aplinkosaugos dokumentų ir standartų reikalavimus, taip pat visa privalomai sertifikuoti Įranga ir Medžiagos turi turėti Lietuvoje galiojančius sertifikatus. Įranga ir Medžiagos turi būti nauja, kokybiška, pagaminta ne anksčiau kaip prieš 12 (dvylika) mėnesių iki Sutarties sudarymo dienos.

4.9.2. Rangovo teikiamos Įrangos ir Medžiagų techniniai duomenys turi atitikti Sutarties, Projekte nurodytų gamintojų bei Lietuvoje galiojančių teisės aktų reikalavimus.

4.9.3. Užsakovas turi teisę įvertinti teikiamos Įrangos ir Medžiagų kokybę. Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo pateikti Užsakovui Sutarties 4.9.1 punkte nurodytus dokumentus.

4.9.4. Montuojamų Medžiagų ir (arba) Įrangos preliminarą gamyklinę dokumentaciją (sertifikatus), atitinkančią BS 4.9.1 punkte nustatytus reikalavimus, Rangovas pateikia Užsakovui, kaip tai numatyta BS 4.1.9 ir 4.1.10 punktų reikalavimuose. Užsakovas susipažinęs su pateikta gamykline dokumentacija patvirtina atitikimą BS 4.9.1, 4.9.2 punktų reikalavimams. Jeigu Užsakovas nustato neatitikimą BS 4.9.1 ir 4.9.2 punktų reikalavimams, Užsakovas turi teisę reikalauti, kad Rangovas nedelsiant savo sąskaita pašalintų Sutarties sąlygų neatitinkančias Medžiagas ir (arba) Įrangą iš Statybvietsės.

4.9.5. Rangovas Įrangą ir Medžiagas montuoja ir išbando pagal jų gamintojų ir TS nustatytus reikalavimus. Rangovas Įrangą ir Medžiagas naudoja ir montuoja tik pagal techninių specifikacijų reikalavimus.

4.9.6. Rangovo tiekiamą Įrangą ir gaminius (pamatai, metalo konstrukcijos, gelžbetonio gaminiai ir kt.) turi būti pagaminta pagal Europos Sąjungos standartus arba atitinkamus tarptautinius standartus ir išbandyta pagal IEC standartus arba lygiaverčių standartų reikalavimus.

4.9.7. Teikiama Įranga iki Objekto statybos užbaigimo procedūrų pradžios turi būti įrašyta į Lietuvos matavimo priemonių registrą (kuriai privalomas įrašymas), su Lietuvoje pripažintais gamintojo, Lietuvos arba kitos Europos Sąjungos šalies akredituotos laboratorijos išduotais patikros sertifikatais ar pastaruosius pakeičiančiais žymenimis, patvirtinančiais jų matavimo tikslumą.

4.9.8. Jei teikiama potencialiai pavojinga Įranga, tokia Įranga turės būti įregistruota Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre (PPIREG). Rangovas turi pateikti Užsakovui visą tokios įrangos dokumentaciją susipažinimui prieš atlikdamas TDP. Užsakovas susipažinęs su pateikta dokumentacija pateikia pritarimą, o sumontavus šią įrangą, Rangovas Užsakovui pateikia galutinę tokios įrangos dokumentaciją. Užsakovas yra atsakingas už šios pavojingos Įrangos įregistravimą į PPIREG.

4.9.9. Kai Sutartyje nurodyta, kad atitinkamą Įrangą ir (arba) Medžiagas Rangovui pateikia Užsakovas, Rangovas šią Įrangą ir Medžiagas turi Sutartyje nurodytoje jų perdavimo vietoje pakrauti, transportuoti į Statyb vietę, iškrauti ir sumontuoti, išbandyti, paruošti paleidimui, paleisti.

4.9.10. Rangovas turi apmokėti Užsakovo darbuotojus naudotis sumontuota Įranga SS ir/arba TS nurodyta tvarka.

4.10. Pagrindiniai įrenginiai

4.10.1. Rangovas gali užsakyti ir montuoti tik tuos Pagrindinius įrenginius, kuriems pritarė Užsakovas.

4.10.2. Iki Pagrindinių įrenginių užsakymo, Rangovas turi pateikti Užsakovo atstovui visų planuojamų montuoti Pagrindinių įrenginių sąrašą (nurodant konkrečius Pagrindinių įrenginių gamintojus bei modelius) ir šių Pagrindinių įrenginių techninę dokumentaciją, patvirtinančią jų atitikimą Sutarties reikalavimams. Užsakovo atstovas per 10 (dešimt) darbo dienų, jei kitaip nenurodyta SS, nuo visos reikiamos dokumentacijos pateikimo raštu informuoja Rangovą apie pritarimą Pagrindinių įrenginių užsakymui arba pateikia Rangovui pastabas dėl jų neatitikimo Sutarties reikalavimams. Pagrindiniai įrenginiai, kurių atitikimas Sutarties sąlygoms buvo tikrinamas Pirkimo metu, pakartotinai netikrinami.

4.10.3. Rangovas turi teisę keisti pasiūlytus Pagrindinius įrenginius, jei Pagrindiniai įrenginiai nebegaminami, jų negalima įsigyti rinkoje, Rangovas pasiūlo naujesnę ir (ar) techniškai pažangesnę Įrenginio versiją, taip pat jei dėl Nenugalimos jėgos ar kitų pagrįstų aplinkybių atitinkamų Pagrindinių įrenginių negalima užsakyti ir (arba) sumontuoti nepažeidžiant Darbų atlikimo termino ar etapų terminų. Tokiu atveju keičiami Pagrindiniai įrenginiai prieš juos užsakant turi būti pateikti

Užsakovo įvertinimui šiame BS 4.10 skyriuje aukščiau nurodyta tvarka (gali būti keičiami ir tie Pagrindiniai įrenginiai, kurie buvo pateikti Pirkimo metu). Kartu su prašymu pakeisti Pagrindinius įrenginius, Rangovas taip pat turi nurodyti ir tokio pakeitimo argumentus. Užsakovas, įvertinęs pateiktus argumentus, gali nepritarti Pagrindinių įrenginių pakeitimui, jeigu siūlomi nauji Pagrindiniai įrenginiai neatitinka Sutarties reikalavimų. Negali būti keičiami Pagrindiniai įrenginiai, jeigu jie Pirkimo procedūrų metu darė įtaką pasiūlymų vertinimo rezultatams.

4.10.4. Rangovas Užsakovui ir (arba) jo nurodytiems asmenims turi sudaryti galimybę dalyvauti visuose Pagrindinių įrenginių gamykliniuose bandymuose, kurių privalomas atlikimas numatytas IEC arba lygiaverčių standartų reikalavimuose ir (arba) TS ir (arba) prie Sutarties pateikiamose techninėse specifikacijose. Rangovas, ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) dienų iki gamyklinių bandymų pradžios, turi Užsakovo atstovui raštu pranešti apie gamyklinių bandymų laiką ir vietą bei pateikti planuojamų bandymų programą. Kelionių, apgyvendinimo ir draudimo išlaidas susimoka pats Užsakovas, tačiau Rangovui pakeitus gamyklinių bandymų laiką ir (arba) vietą, Rangovas kompensuoja dėl šio pakeitimo patirtus Užsakovo nuostolius arba pats neatlygintinai organizuoja Užsakovo atstovų kelionę ir apgyvendinimą nauju laiku Užsakovui priimtinais sąlygomis.

4.10.5. Pagrindinių įrenginių sėkmingai atlikti bandymai turi būti patvirtinti šių Pagrindinių įrenginių tipo bandymų protokolų kopijomis. Jeigu Pagrindiniai įrenginiai pagaminti ne Europos Sąjungos šalyse, tuomet šių Pagrindinių įrenginių tipo bandymai turi būti atlikti Europos Sąjungos standartus atitinkančios ir akredituotos bandymų ir kalibravimų laboratorijos.

4.11. Matavimo priemonės

4.11.1. Rangovo naudojamos matavimo priemonės turi būti metrologiškai patikrintos (kalibruotos) su gamintojo laboratorijos arba kitos Europos Sąjungos šalies akredituotos laboratorijos išduotais dokumentais (sertifikatais) ar žymenimis, patvirtinančiais nustatytą matavimo tikslumą bei šių matavimo priemonių techniniais aprašymais ir naudojimo instrukcijomis.

4.11.2. Įrenginių darbinių ir izoliacijos charakteristikų matavimams, patikrinimams ir bandymams turi būti naudojama įranga, turinti jos patikrinimą ar kalibravimą atlikusios laboratorijos išduotus dokumentus arba turi būti paženklinta galiojančiais patikrinimą ir kalibravimą atlikusios laboratorijos žymenimis.

4.12. Paslėpti darbai

4.12.1. Paslėpti Darbai gali būti užbaigiami (t. y. jie gali būti uždengti) tik juos patikrinus ir priėmus Užsakovui ar Užsakovo Techniniam prižiūrėtojui.

4.12.2. Apie numatomą paslėptų Darbų uždengimą Rangovas Užsakovą turi informuoti ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas.

4.12.3. Jeigu Rangovas laiku nepraneša Užsakovui apie Darbų uždengimą ir nesudaro galimybės Užsakovui patikrinti uždengiamų Darbų, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, savo sąskaita atidengia

paslėptus Darbus. Užsakovas taip pat turi teisę atidengti paslėptus Darbus pats. Atidengtus Darbus Rangovas vėl uždengia savo sąskaita. Toks uždengtų Darbų atidengimas ir (arba) uždengimas nesuteikia teisės Rangovui pratęsti Sutarties vykdymo terminų ir (arba) reikalauti papildomo apmokėjimo.

4.12.4. Jei Rangovas Užsakovui tinkamai raštu praneša apie paslėptų Darbų uždengimą, tačiau numatytu laiku Užsakovas neatvyksta patikrinti ir priimti atliekamų Darbų, Rangovas užfiksuoja situaciją, padarydamas foto nuotraukas (skaitmeniniu .jpg, .jpeg, .bmp, .png ar kitu su Užsakovu suderintu formatu ne mažesne kaip 2560x1920 px raiška), skirtas Užsakovui, ir paslėptų Darbų uždengimą atlieka Užsakovui nedalyvaujant. Tokiu atveju, Užsakovui vėliau pareikalavus atliktus Darbus atidengti, šie Darbai atidengiami Užsakovo sąskaita, išskyrus atvejus, kai atidengus Darbus paaiškėja, kad jie buvo atlikti netinkamai.

4.13. Kadastriniai matavimai

4.13.1. BS 4.13 skyriaus reikalavimai taikomi tuo atveju, kai pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus, atlikus Darbus turi būti padarytos Objekto geodezinės nuotraukos ir (arba) atlikti kadastriniai matavimai.

4.13.2. Rangovas privalo teisės aktų nustatyta tvarka atlikti Objekto geodezines nuotraukas ir perduoti jas Užsakovo atstovui.

4.13.3. Pabaigęs visus statybos Darbus, Rangovas turi atlikti Objekto bei žemės sklypo, kuriame yra Objektas, kadastrinius matavimus ir Užsakovo atstovui pateikti su kadastro tvarkytoju (VĮ Registrų centras) suderintą kadastrinių matavimų bylą (bylas), kuriai atlikta išankstinė kadastro tvarkytojo patikra. Kadastro duomenų bylos, prieš teikiant kadastro tvarkytojui išankstinei patikrai, turi būti pateiktos suderinimui Užsakovo atstovui, ištaisytos pagal pateiktas Užsakovo pastabas ir gautas Užsakovo pritarimas.

4.13.4. Kadastrinių matavimų bylą (bylas) Rangovas pateikia kartu su topografinė medžiaga. Kadastrinių matavimų byla (bylos) kartu su topografinė medžiaga Užsakovo atstovui turi būti pateiktos per 5 (penkias) darbo dienas nuo kadastro tvarkytojo atliktos išankstinės patikros pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus. Rangovas turi ištaisyti/patikslinti/pakoreguoti kadastrinių matavimų bylą (bylas) pagal kadastro tvarkytojo pastabas iki šios (šių) bylos (bylų) įregistravimo Nekilnojamojo turto registre.

4.14. Darbų sustabdymas

4.14.1. Kai visų ar dalies Darbų (Galutinio Darbų atlikimo termino ar Etapų Darbų atlikimo terminų) sustabdymo atveju atitinkamų Darbų terminų skaičiavimas taip pat yra sustabdomas:

4.14.1.2. Užsakovas savo iniciatyva arba motyvuotu Rangovo prašymu, kuris turi būti pateikiamas raštu, turi teisę sustabdyti Darbus arba jų dalį, esant objektyvioms aplinkybėms, dėl kurių Darbų ar jų dalies vykdymas yra negalimas. Sustabdymo priežastys gali būti:

- 4.14.1.2.1. Užsakovas nevykdo savo įsipareigojimų pagal Sutartį ir Rangovas negali vykdyti Darbų ar jų dalies;
- 4.14.1.2.2. dėl valstybės, savivaldybės institucijų sprendimų, veiksmų ar neveikimo, kai nesilaikoma joms teisės aktuose nustatytų terminų, su sąlyga, kad Rangovas kruopščiai laikosi jų nustatytų procedūrų ir terminų, kitų trečiųjų asmenų, už kuriuos Rangovas neatsako, sprendimai, veiksmai arba neveikimas, dėl kurių Rangovas negali vykdyti Darbų ar jų dalies;
- 4.14.1.2.3. dėl ekstremalių gamtos sąlygų, kurių profesionalus bei patyręs statybos darbų rangovas negalėjo numatyti Pirkimo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, įvertinęs Lietuvoje viešai skelbiamus klimato duomenis ir prognozes bei dėl kurių neįmanomas Darbų ar jų dalies vykdymas;
- 4.14.1.2.4. ikiteismine ar teismine tvarka vyksta ginčai, susiję su Sutarties įgyvendinimu, dėl kurių negalimas Darbų ar jų dalies vykdymas;
- 4.14.1.2.5. kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos Pirkimo vykdymo metu ir su kuriomis būtų susidūręs bet kuris rangovas ir (ar) užsakovas, dėl kurių negalimas Darbų ar jų dalies vykdymas.
- 4.14.1.3. Rangovas apie aplinkybes, nurodytas BS 4.14.1.2 papunktyje, dėl kurių Darbų vykdymas yra negalimas, privalo raštu informuoti Užsakovą ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo šių aplinkybių atsiradimo. Prašyme turi būti detalčiai nurodyta aplinkybių atsiradimo data bei pateikti įrodymai apie šių aplinkybių egzistavimą. Tuo atveju, jeigu Darbų ar jų dalies stabdymas dėl BS 4.14.1.2 punkte nurodytų aplinkybių atliekamas Užsakovo iniciatyva, stabdymo aplinkybės nurodomos Užsakovo pranešime Rangovui dėl darbų sustabdymo.
- 4.14.1.4. Šalis privalo pranešti kitai Šaliai apie Darbų sustabdymo priežasčių išnykimą arba numatomą išnykimo ir Darbų atnaujinimo terminą nedelsdama, bet ne vėliau negu per 2 (dvi) darbo dienas nuo sužinojimo apie tai. Darbai atnaujinami nuo Užsakovo pranešime Rangovui apie Darbų atnaujinimą nurodytos dienos.
- 4.14.1.5. Sustabdžius Darbus dėl aukščiau šiame BS 4.14.1.2 papunktyje nurodytų priežasčių, bus laikoma, kad Darbai stabdomi ne dėl Rangovo kaltės, tačiau dėl tokio sustabdymo Rangovo patirti nuostoliai nebus atlyginami.
- 4.14.2. Kai visų ar dalies Darbų sustabdymo atveju atitinkamų Darbų terminų skaičiavimas nėra sustabdomas. Užsakovas turi teisę duoti Rangovui nurodymą sustabdyti Darbus arba dalį jų, jei:
- 4.14.2.1. Darbai vykdomi neturint Statybvietės perdavimo akto;
- 4.14.2.2. Darbai vykdomi neturint leidimo dirbti Užsakovo eksploatuojamoje Veikiančioje įrangoje;
- 4.14.2.3. Darbai vykdomi nepasirašius saugos darbe atsakomybės ribų akto;
- 4.14.2.4. Rangovas arba Rangovo darbuotojai neturi būtinos kvalifikacijos (t. y. kvalifikacijos, kuri reikalinga pagal teisės aktų arba Sutarties reikalavimus), reikalingos Darbams atlikti;
- 4.14.2.5. Darbų vykdymo vietoje nėra Rangovo paskirtų atsakingų asmenų už darbuotojų saugą;
- 4.14.2.6. Darbų vykdymo vietoje be pateisinamos priežasties nėra Objekto statybos vadovo;
- 4.14.2.7. Darbai Veikiančioje įrangoje vykdomi negavus leidimo iš Užsakovo budinčio darbuotojo;

4.14.2.8. neįvykdytos organizacinės ir (arba) techninės priemonės Darbams Veikiančioje įrangoje arba jų nepakanka darbuotojų saugai užtikrinti;

4.14.2.9. Rangovo darbuotojai dirba be asmeninių apsauginių priemonių arba su netinkamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis, be apsaugos nuo elektros priemonių, neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, reikalingos Darbams saugiai atlikti;

4.14.2.10. Rangovas nepildo ir/arba netinkamai pildo statybos darbų žurnalą;

4.14.2.11. Rangovas neturi reikiamų leidimų, suderinimų ir (arba) Rangovas neįgyvendina Statybos įstatymo 18 straipsnio 7 dalies reikalavimų;

4.14.2.12. Rangovas montuoja netinkamą Įrangą ir Medžiagas, pažeidžia Darbų vykdymo technologiją;

4.14.2.13. Rangovas nėra apsidraudęs reikiamu draudimu arba nėra užtikrinęs Sutarties įvykdymo, kaip numatyta Sutartyje;

4.14.2.14. Rangovas nesilaiko kitų darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos, aplinkosaugos, fizinės apsaugos ar informacinės saugos reikalavimų ar kitų sutartinių įsipareigojimų ir dėl to kyla pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, aplinkai, Užsakovo arba trečiųjų asmenų turtui ar teisėtiems interesams;

4.14.2.15. vyksta tyrimas dėl galimos Rangovo, subrangovo, Darbus atliekančių darbuotojų, valdymo organų narių, apskaitą vedančių darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos (kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą) arba bet koks kitas tyrimas, jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad buvo įvykdyti aukščiau nurodyti pažeidimai ir dėl to atliekamas tyrimas;

4.14.2.16. Rangovas nesilaiko BS 11.2.1 punkte nurodyto reikalavimo;

4.14.2.17. Rangovas nesilaiko kitų teisės aktuose nurodytų reikalavimų, dėl kurių negali būti atliekami Darbai;

4.14.2.18. kitais teisėtais pagrindais.

4.14.2.2. Dėl aukščiau šiame BS 4.14.2.1 papunktyje nurodytų priežasčių Darbai turi būti sustabdyti iki kol bus pašalinti atitinkami pažeidimai, bus imtasi pagrįstų priemonių užtikrinti, kad šie pažeidimai nepasikartotų ateityje, ir bus gautas Užsakovo pritarimas tęsti Darbus.

4.14.2.3. Sustabdžius Darbus dėl aukščiau šiame BS 4.14.2.1 papunktyje nurodytų priežasčių, bus laikoma, kad Darbai stabdomi dėl Rangovo kaltės ir dėl tokio sustabdymo patirti Rangovo nuostoliai

nebus atlyginami ir Rangovas nebus atleidžiamas nuo atsakomybės už sutartinių įsipareigojimų neįvykdymą laiku.

4.14.2.4. Sustabdžius Darbus, stabdomas sutartinių įsipareigojimų, susijusių su Atliktų darbų aktų pasirašymu bei apmokėjimu už atliktus Darbus, vykdymas (kiek tai susiję su sustabdytų Darbų dalimi).

4.15. Ištaisymai

4.15.1. Jei bet kuriuo Sutarties vykdymo metu ar per kokybės garantijos terminą paaiškėja, kad Rangovo Darbai neatitinka Sutarties, Projekto reikalavimų, Rangovas, Užsakovo nurodymu, šiuos trūkumus turi kuo skubiau pašalinti savo sąskaita.

4.15.2. Jeigu Darbų trūkumai yra sisteminiai (t. y. daugiau kaip du kartus nustatomas tas pats Darbų trūkumas toje pačioje Įrangoje ar Medžiagose), Užsakovas turi teisę iš Rangovo reikalauti pakeisti Įrangą ir Medžiagas analogiška tai, kurioje buvo nustatyti sisteminiai trūkumai. Nurodytu atveju, Rangovas turi pateikti pagrįstus įrodymus, kad naujai keičiama Įranga ir Medžiagos atitiks Sutartyje nurodytus reikalavimus bei juose analogiškas trūkumas nebepasikartos. Naujai keičiama Įranga ir Medžiagos gali būti pakeisti tik gavus rašytinį Užsakovo pritarimą.

4.16. Statybos užbaigimas

4.16.1. Jei teisės aktų nustatyta tvarka turi būti organizuojamos statybos užbaigimo procedūros (komisijų suorganizavimas, reikiamų dokumentų pasirašymas, pateikimas, įregistravimas ir t.t.), jas organizuoja Rangovas pagal Užsakovo suteiktus įgaliojimus. Statybos užbaigimas atliekamas Rangovo sąskaita, Rangovas apmoka visas būtinas išlaidas.

4.16.2. Galiojančių teisės aktų ir SS nustatyta tvarka Užsakovas organizuoja Objekto (jo dalies) ekspertizės rangovo parinkimą (kai ekspertizė privaloma) bei apie konkretų ekspertizės rangovą informuoja Rangovą;

4.16.3. Jei teisės aktai leidžia atliktus Darbus, Įrangą ir Objektą eksploatuoti iki statybos užbaigimo procedūrų atlikimo, statybos užbaigimas gali būti organizuojamas po Darbų perdavimo Užsakovui.

4.16.4. Statybos užbaigimo procedūros gali būti organizuojamos atskiroms Objekto dalims, jei tai leidžia teisės aktai.

4.16.5. Jei dalies Darbų dėl gamtinių sąlygų ar kitų nenumatytų aplinkybių nėra galimybės užbaigti ir pagal teisės aktų reikalavimus šiuos Darbus galima užbaigti po užbaigimo procedūrų pabaigos, Šalių raštišku susitarimu šie Darbai gali būti pabaigti po statybos užbaigimo procedūrų.

4.16.6. Statybos užbaigimo procedūros atliekamos vadovaujantis Statybos įstatymo ir statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos

padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ nustatyta tvarka ir reikalavimais.

4.16.7. Statybos užbaigimo procedūros laikomos įvykdytomis, kai atlikti visi Darbai, visi reikalingi bandymai ir pasirašyti atitinkami Darbų atlikimo aktai remiantis Statybų įstatymo reikalavimais, Rangovas Užsakovui pateikia statybos užbaigimo aktą, deklaraciją arba kitą statybos užbaigimą patvirtinantį dokumentą, užpildytą elektroninį statybos darbų žurnalą, visų inžinerinių tinklų išpildomąsias nuotraukas ir skaitmenines jų kopijas „Autodesk“ ir „AutoCad“ formatu (DWG bylų išplėtimas), medžiagų ir įrengimų sertifikatus ir atitikties deklaracijas ir kitą nepateiktą, su Darbais susijusią dokumentaciją.

5. DARBŲ ORGANIZAVIMAS

5.1. Šalių atstovai

5.1.1. Visi svarbiausi Sutarties vykdymo klausimai sprendžiami per Sutartyje nurodytus Šalių paskirtus atstovus, arba šių atstovų nurodytus asmenis.

5.1.2. Šalys patvirtina ir užtikrina, kad paskirti atstovai yra ir visą Sutarties galiojimą laiką bus įgalioti spręsti visus su Sutarties vykdymu susijusius klausimus ir priimti visus su tuo susijusius sprendimus, išskyrus sprendimus dėl Sutarties pakeitimo ir (arba) nutraukimo, dėl Pakeitimų atlikimo, dėl netesybų taikymo ir nuostolių atlyginimo, bei dėl nurodymų davimo pagal šią BS 5.8 punktą.

5.1.3. Visi šios Sutarties vykdymui reikalingi Užsakovo suderinimai ir patvirtinimai yra galiojantys tik jei jie yra gauti iš Užsakovo atstovo. Bet kokie kitų asmenų Rangovui pateikti suderinimai ir patvirtinimai nėra galutiniai, išskyrus atvejus, kai šie asmenys pateikia atitinkamus raštiškus įgaliojimus arba tokie įgaliojimai yra numatyti galiojančiuose teisės aktuose, arba Užsakovo atstovas nurodo kitaip.

5.1.4. Bet kuri Šalis turi teisę vienašališkai pakeisti šioje Sutartyje nurodytus savo atstovus ir/arba jų kontaktinius duomenis, apie tai ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas informuodama kitą Šalį.

5.2. Subjektų, Subrangovų, Specialistų pasitelkimo, keitimo tvarka

5.2.1. Sutarties vykdymui pasitelkti Subrangovai, Subjektai, Specialistai ir jiems perduodamų Darbų sąrašas privalo būti pateiktas Užsakovui.

5.2.2. Subrangovo, Subjekto, Specialisto keitimas ir/ar naujo pasitelkimas laikantis BS 5.2 skyriaus nuostatų negali daryti įtakos Darbų atlikimo terminams.

5.2.3. Jei Sutartyje nenumatyta, kokiems Darbams Rangovas ketina pasitelkti Subrangovus, Specialistus, Subjektus Rangovui draudžiama Sutarties vykdymui juos pasitelkti.

5.2.4. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Darbus atliekantys ir Sutartį vykdantys Subrangovai, Subjektai, Specialistai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, būtinas tinkamam Sutarties vykdymui. Už Subrangovų atliekamų Darbų kokybę ir darbų saugos reikalavimų laikymąsi Užsakovui atsako Rangovas.

5.2.5. Keitimas negalimas jei naujas Subrangovas, Subjektas ar Specialistas kelia grėsmę nacionaliniam saugumui ar Sutarties vykdymui, apie tai Užsakovas raštu informuoja Rangovą.

5.2.6. Tuo atveju, kai Rangovo norimas pasitelkti Subjektas, Specialistas neatitinka Pirkimo dokumentuose keltų kvalifikacinių reikalavimų, Rangovas įsipareigoja pakeisti kvalifikacinių reikalavimų neatitinkantį Subjektą, Specialistą kitu per 5 (penkias) darbo dienas nuo Užsakovo pranešimo apie neatitikimą kvalifikaciniais reikalavimams gavimo dienos.

5.2.7. Reikalavimai dėl pasitelktų Subjektų ir Specialistų, kurių pajėgumais dalyvaudamas Pirkime rėmėsi Rangovas, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus, pasitelkimo ir (ar) keitimo:

5.2.7.1. Rangovas, siekdamas pakeisti ir/ar pasitelkti naują Subjektą ar Specialistą, kurio pajėgumais Rangovas rėmėsi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus, turi raštu informuoti Užsakovą ir gauti Užsakovo rašytinį sutikimą. Kartu su informacija apie naujus Subjektą ar Specialistą, turi būti pateikti naujo Subjekto ar Specialisto pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitiktų kvalifikacijos reikalavimams patvirtinantys dokumentai (teisės verstis veikla, finansinius ir (ar) profesinius patirties arba kitus). Anksčiau minėti dokumentai pateikiami tai dienai, kai Rangovas kreipiasi į Užsakovą su prašymu pakeisti Subjektą ar Specialistą. Laikoma, kad pašalinimo pagrindų nebuvimą patvirtinantys dokumentai yra tinkami, jeigu jie yra išduoti ne vėliau ne prieš 30 (trisdešimt) dienų iki Rangovo prašymo pakeisti Subjektą ar Specialistą pateikimo dienos. Naujo Subjekto ar Specialisto kvalifikacija turi būti ne žemesnė nei buvo reikalaujama Pirkimo dokumentuose ir atitikti ekonominio pasiūlymų vertinimo kriterijus, t y. jei keičiamas Specialistas, kuriam Pirkimo dokumentuose buvo keliami kvalifikaciniai reikalavimai ir kurio kvalifikacija nesiekė ekonominio naudingumo kriterijuose numatytos maksimalios ribos, tuomet naujas Specialistas turi būti ne žemesnės kvalifikacijos nei keičiamas arba jei keičiamas Specialistas, kuriam Pirkimo dokumentuose buvo keliami kvalifikaciniai reikalavimai, ir kurio kvalifikacija siekė ar viršijo maksimalią ekonominio naudingumo kriterijų ribą, tuomet naujas Specialistas turi būti ne žemesnės kvalifikacijos nei nustatyta ekonominio naudingumo kriterijų maksimali riba. Pasitelkiamas Specialistas ar Subjektas privalo turėti ne žemesnę kvalifikaciją ir patirtį lyginant su tais kvalifikaciniais reikalavimais ir (ar) ekonominio pasiūlymų vertinimo kriterijais, kuriuos atitiko keičiamas Specialistas ar Subjektas. Jei Rangovas neranda atitinkamos kvalifikacijos ir / ar patirties specialisto tai laikoma esminiu Sutarties sąlygų pažeidimu ir Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį.

5.2.7.2. Rangovo Subjektas ir (ar) Specialistas, kurio kvalifikacija buvo remtasi, gali būti keičiamas tik šiais atvejais:

5.2.7.2.1. kai Rangovo Subjektas bankrutuoja ar susidaro analogiška situacija;

5.2.7.2.2. kai Rangovo Subjektas ir (ar) Specialistas dėl objektyvių priežasčių (pavyzdžiui, nutrūkus darbo/teisiniams santykiams ar daugiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų negalint vykdyti savo pareigų susijusių su Sutarties vykdymu) nebegali dalyvauti Sutarties vykdyme;

5.2.7.2.3. kai Rangovo Subjektas ir (ar) Specialistas neatitinka VPĮ ar PĮ nuostatų, kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, jam taikomos tarptautinės sankcijos, kaip tai apibrėžta Lietuvos

Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatyme ar (ir) yra kiti teisės aktuose nustatyti pagrindai, reikalaujantys pakeitimo;

5.2.7.2.4. Rangovas, likus ne mažiau kaip 7 (septynioms) darbo dienoms iki numatomo keitimo, pateikė Užsakovui rašytinį prašymą su naujai pasitelkiamo Subjekto ir (ar) Specialisto kvalifikaciją ir Subjekto pašalinimo pagrindų nebuvimą pagrindžiančiais dokumentais. Prašyme būtina nurodyti Subjekto ar Specialisto keitimo priežastis;

5.2.7.3. Užsakovas privalo įvertinti iš Rangovo gautus dokumentus dėl Specialisto, Subjekto keitimo ir (ar) naujo pasitelkimo, kurių pajėgumais Rangovas rėmėsi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus;

5.2.7.4. Tik po to, kai Užsakovas įsitikina, kad tretieji asmenys atitinka taikomus reikalavimus, ir apie tai raštu informuoja Rangovą, tretieji asmenys gali tapti Subjektu ar Specialistu. Po to, kai Rangovas gauna Užsakovo pritarimą dėl Subjekto, Specialisto keitimo/naujo pasitelkimo, Rangovas ne vėliau kaip per 5 (penkias) dienas nuo sutikimo gavimo dienos privalo atnaujinti BS 5.2.1 punkte nurodytą sąrašą ir pateikti jį Užsakovui (sąrašo pakeitimai nelaikomi Sutarties pakeitimu);

5.2.7.5. Užsakovui sutikus su Subjekto ir (ar) Specialisto keitimu, Šalys atskiro susitarimo nepasirašo, lygiaverčiu dokumentu bus laikomas rašytinis Rangovo prašymas ir rašytinis Užsakovo sutikimas, kuris laikomas neatskiriama Sutarties dalimi. Rangovas neturi teisės pasitelkti Subjekto ir (ar) Specialisto, kol negautas Užsakovo rašytinis sutikimas. Subjekto ir Specialisto, kurių kvalifikacija buvo remtasi, pakeitimas Sutartyje nurodytomis sąlygomis laikomas ne Sutarties keitimu, o Sutarties vykdymu joje nurodytomis sąlygomis.

5.2.8. Užsakovo prašymu Rangovas privalo nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 (penkias) darbo dienas, pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius, kad Rangovo samdomi Subjektai ir Specialistai, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, ir kiti Subrangovai atitinka jiems pagal Pirkimo dokumentus taikomus ir Pasiūlyme pateiktus kvalifikacijos bei kitus reikalavimus.

5.2.9. Darbus, kuriuos Rangovas Pasiūlyme numatė perduoti Subrangovams, gali vykdyti tie Subrangovai, kuriuos Rangovas iš anksto nurodė Pasiūlyme, tie Subrangovai, apie kuriuos Rangovas Užsakovui pranešė iki Sutarties vykdymo pradžios bei tie Subrangovai, kuriuos Rangovas Darbams vykdyti pasitelks Sutarties galiojimo metu.

5.2.10. Vykdam Sutartį taikoma tokia Subrangovų, kurie nėra Subjektai (t. y. Rangovas jų pajėgumais nesirėmė, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus), ir kurie vykdys Sutartį, keitimo ar pasitelkimo tvarka:

5.2.10.1. Subrangovų keitimas ar naujų Subrangovų pasitelkimas galimas tik tuomet, kai Rangovas Užsakovui pateikia prašymą dėl Subrangovo, kuris nurodytas Sutartyje, keitimo ar naujo Subrangovo pasitelkimo ir gauna raštišką Užsakovo sutikimą. Rangovas neturi teisės pakeisti ar pasitelkti Subrangovo, kol negautas rašytinis Užsakovo sutikimas;

5.2.10.2. Rangovas privalo iki Darbų atlikimo pradžios, likus ne mažiau kaip 7 (septynioms) darbo dienoms iki numatomo pasitelkimo, informuoti Užsakovą apie pasitelkiamus Subrangovus, nurodyti kiekvieno Subrangovo perimamą pagal Sutartį vykdyti įsipareigojimų dalį (būtina nurodyti kokius konkrečiai darbus atliks Subrangovas ir kokią procentinę dalį tai sudaro nuo Sutarties kainos), jų kontaktus, pavadinimus, registracijos šalį, kontroliuojančius asmenis, jų registracijos šalį ir atsakingus asmenis (pagal Užsakovo nurodymą teikiama ir kita informacija). Tokia pati informavimo

prievolė taikoma Rangovui, ketinančiam pakeisti ar pasitelkti Subrangovą Sutarties vykdymo metu. Subrangovas, apie kurį nebuvo raštu informuotas Uždavovas ir nėra gautas raštiškas Uždavovo sutikimas dėl naujo Subrangovo pasitelkimo, neturi teisės vykdyti Sutarties, tai bus laikoma esminiu Sutarties pažeidimu;

5.2.10.3. Subrangovai gali būti pasitelkiami tik toms Sutarties dalims, kurioms savo Pasiūlyme Rangovas numatė pasitelkti Subrangovus, išskyrus atvejus, kai Rangovas raštu pagrindžia, kad nenumatyta Sutarties daliai pasitelkti Subrangovą būtina siekiant užtikrinti tinkamą Sutarties vykdymą ir Uždavovas pateikia raštišką sutikimą;

5.2.10.4. pakeitus Sutartyje numatytus Subrangovus vietomis, perdavus didesnę (mažesnę) Sutarties dalį (veiklą), negu buvo suderinta, kitam Sutartyje numatytam Subrangovui, ir (ar) pasitelkus papildomus ar naujus subrangovus, Subrangovai gali pradėti vykdyti Sutartį, tik Uždavovui ir Rangovui pasirašius papildomą susitarimą prie Sutarties. Šiame susitarime nurodoma pagrindinė informacija apie Subrangovą ir Sutarties dalis (veiklą), kuriai jis yra pasitelkiamas. Šis susitarimas tampa neatskiriama Sutarties dalimi;

5.2.10.5. Uždavovas netikrins Subrangovų, kurių pajėgumais Rangovas nesirėmė, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus, kvalifikacijos ir pašalinimo pagrindų (išskyrus, jei pirkimo metu buvo tikrinami Subrangovų pašalinimo pagrindai ir (ar) taikomos nuostatos dėl nacionalinio saugumo interesų (VPĮ 47 str. 9 d. ir (ar) VPĮ 45 str. 2 d. nuostatos);

5.2.10.6. Uždavovui sutikus su Subrangovo keitimu ar pasitelkimu, Šalys atskiro susitarimo nepasirašo, lygiavėriu dokumentu bus laikomas rašytinis Rangovo prašymas ir rašytinis Uždavovo sutikimas, kuris laikomas neatskiriama Sutarties dalimi. Subrangovo keitimas ar pasitelkimas Sutartyje nurodytomis sąlygomis laikomas ne Sutarties keitimu, o Sutarties vykdymu joje nurodytomis sąlygomis;

5.2.10.7. tuo atveju, kai Pirkimo dokumentuose numatyta tiesioginio Uždavovo atsiskaitymo su Subrangovais galimybė, tinkamai išviešintiems Subrangovams pageidaujant pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, tarp Uždavovo, Rangovo bei Subrangovo, laikantis PĮ 96 str. nuostatų, sudaroma trišalė sutartis;

5.2.10.8. Subrangovas norintis pasinaudoti nurodyta BS 5.2.10.7 papunktyje galimybe, raštu ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas pateikia prašymą Uždavovui. Prašyme nurodomi Subrangovo atliekami Darbai ir su Rangovu suderinta Subrangovui mokėtina suma, kartu pateikiant Rangovo patvirtinimą dėl Subrangovui mokėtinų sumų suderinimo;

5.2.10.9. Uždavovas, išnagrinėjęs Subrangovo prašymą, priima sprendimą dėl tokio atsiskaitymo taikymo ir informuoja Subrangovą ir Rangovą;

5.2.10.10. Jei Uždavovas priima sprendimą tenkinti Subrangovo prašymą, pasirašoma trišalė sutartis tarp Uždavovo, Rangovo ir Subrangovo, kurioje pateikiama tiesioginio atsiskaitymo su Subrangovu tvarka, įskaitant teisę Rangovui prieštarauti nepagrįstiems mokėjimams. Trišalės sutarties dėl tiesioginio atsiskaitymo su Subrangovu pasirašymas nekeičia Rangovo atsakomybės dėl Sutarties įvykdymo;

5.2.10.11. Rangovas įsipareigoja apie BS 5.2.10.7 papunktyje nurodytą tiesioginio atsiskaitymo galimybę bei šioje Sutartyje nustatytą tokio atsiskaitymo tvarką informuoti pasitelktus Subrangovus.

5.2.11. Rangovas privalo viso Sutarties galiojimo laikotarpiu užtikrinti atitiktį VPĮ 47 str. 9 d., PĮ 50 str. 9 d., 58 str. 4¹ d. reikalavimams - Rangovas įsipareigoja nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 (penkias) darbo dienas, informuoti Užsakovą, jei atsiranda aplinkybės atitinkančios VPĮ 47 str. 9 d., PĮ 50 str. 9 d., 58 str. 4¹ d. reikalavimus. Užsakovas bet kuriuo Sutarties vykdymo metu turi teisę pareikalauti, kad Rangovas pateiktų deklaraciją ir ją pagrindžiančius dokumentus dėl atitikties šioms reikalavimams. Situacija, kai Rangovas nepranešė Užsakovui apie nurodytas aplinkybes, neatsižvelgiant į tai, ar Rangovas žinojo ar galėjo žinoti dėl šių aplinkybių atsiradimo, atsižvelgiant į imperatyvių teisės normų reikalavimus ir šioje Sutartyje numatytą pareigą užtikrinti atitiktį šioms reikalavimams, laikoma esminiu Sutarties pažeidimu ir pagrindu Užsakovui vienašališkai nutraukti Sutartį. Tais atvejais, kai laikantis šiame Sutarties punkte numatytos tvarkos Rangovas informuoja apie atsiradusias aplinkybes, Rangovui leidžiama per ne ilgesnį nei 10 (dešimt) darbo dienų terminą pašalinti atsiradusias aplinkybes (jeigu pagal savo pobūdį aplinkybės gali būti pašalinamos) ar pakeisti prekes, kurios naudojamos šios Sutarties vykdymui (jeigu aktualu).

5.2.12. Tuo atveju, kai Rangovas yra jungtinės veiklos partneriai, jie Užsakovui už Sutarties vykdymą atsako solidariai. Jeigu Subjektai, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, yra prisiėmę solidarią atsakomybę su Rangovu dėl atitikimo finansinio ir ekonominio pajėgumo ar kitiems reikalavimams, už tokį atitikimą jie Užsakovui atsako solidariai su Rangovu.

5.2.13. Rangovas, vykdamas Sutartį jungtinės veiklos pagrindu, turi teisę atsisakyti arba keisti jungtinės veiklos partnerį (toliau – partneris) tik dėl toliau nurodytų priežasčių:

5.2.13.1. jei partneris bankrutuoja arba yra likviduojamas, sustabdo ūkinę veiklą arba kituose teisės aktuose numatyta tvarka susidaro analogiška situacija;

5.2.13.2. jei dėl kitų objektyvių ir pagrįstų aplinkybių partneris nebegali vykdyti Sutarties, įskaitant, bet neapsiribojant atvejais, kai partneris neatitinka VPĮ ar PĮ nuostatų, kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, partneriui pritaikytos tarptautinės sankcijos kaip jos suprantamos Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatyme, partnerio sunki finansinė būklė, lemianti Sutarties nevykdymą ir (ar) atsisakymą ją vykdyti ir atsirado kitos nenumatytos objektyvios priežastys, lemiančios partnerio pasitraukimą iš jungtinės veiklos sutarties.

5.2.14. Rangovas privalo ne vėliau nei prieš 10 (dešimt) darbo dienų iki numatomo partnerio keitimo arba atsisakymo pateikti Užsakovui argumentuotą rašytinį prašymą ir šiuos dokumentus:

5.2.14.1. prašymą pakeisti Rangovo sudėtį ir įrodymus, pagrindžiančius bent vieną partnerio keitimo aplinkybę, nurodytą Sutartyje;

5.2.14.2. naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo kopiją, kurioje pasitraukiančiojo partnerio įsipareigojimus visa apimtimi perima pasiliekančis(-ieji) jungtinės veiklos partneris(-iai) (toliau – pasiliekančysis partneris) ir (arba) kartu su naujai pasitelkiamu partneriu;

5.2.14.3. pasiliekančiojo ar naujai pasitelkiamo partnerio kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus. Visais atvejais pasiliekančiojo partnerio ar naujai pasitelkto partnerio kvalifikacija turi būti ne žemesnė nei pasitraukiančiojo partnerio. Jei pasitelkiamas naujas partneris, taip pat, vadovaujantis Pirkimo dokumentuose nurodytais reikalavimais, pateikiami dokumentai, pagrindžiantys pasitelkiamo partnerio neatitikimą pašalinimo pagrindams (jei tokie buvo keliami Pirkimo vykdymo metu).

5.2.15. Užsakovas, gavęs Rangovo prašymą su kitais Sutartyje nurodytais dokumentais, per 10 (dešimt) darbo dienų įvertina keitimo galimybes ir raštu informuoja Rangovą apie Sutarties nutraukimą arba apie leidimą atsisakyti ar pasitelkti partnerį. Užsakovui sutikus, Šalys pasirašo susitarimą, kuris laikomas neatsiejama Sutarties dalimi. Partnerio atsisakymas ar pakeitimas Sutartyje nurodytomis sąlygomis laikomas ne Sutarties keitimu, o Sutarties vykdymu joje nurodytomis sąlygomis.

5.2.16. Galutinio sprendimo teisė dėl jungtinės veiklos partnerio keitimo priklauso Užsakovui. Jei Užsakovas pritaria keitimui, jungtinės veiklos partnerio keitimas įforminamas rašytiniu Šalių susitarimu. Lygiavėriu dokumentu bus laikoma Rangovo rašytinis prašymas ir Užsakovo rašytinis patvirtinimas, pasirašytas Užsakovo įgalioto atstovo. Rangovui atsisakius jungtinės veiklos partnerio, jį pakeitus ar pasitelkus naują partnerį be raštiško Užsakovo leidimo, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, privalo sumokėti BS 9.4.1.17 papunktyje nustatyto dydžio baudą bei padengia Užsakovo patirtus nuostolius.

5.2.17. Šio skyriaus nuostatų nesilaikymas yra laikomas esminiu Sutarties pažeidimu.

5.3. Foto fiksavimas

5.3.1. Prieš atlikdamas geologinius tyrimus (t. y. prieš priimant Statybvietę iš Užsakovo), statybos Darbus, garantinio aptarnavimo, ir kitus Darbus, kurie vykdomi po Darbų perdavimo Užsakovui, Rangovas Užsakovui turi pateikti ne senesnes kaip 5 (penkių) darbo dienų senumo Statybvietės teritorijos, kurioje bus atliekami Darbai, foto nuotraukas (po vieną egzempliorių popieriniu ir skaitmeniniu .jpg, .jpeg, .bmp, .png ar kitu su Užsakovu suderintu formatu ne mažesne kaip 2560x1920 px raiška).

5.3.2. Foto fiksavimas taip pat turi būti atliekamas BS 4.12.4 papunktyje, 5.7.2 punkte numatytais atvejais.

5.4. Susirinkimai

5.4.1. Statybos Darbų vykdymo metu Užsakovas organizuoja savaitinius susirinkimus, kurių metu sprendžiami einamieji klausimai ir kuriuose Rangovo dalyvavimas visuomet yra privalomas. Susirinkimų rengimo laiką ir vietą derina abiejų Šalių atstovai. Savaitinis susirinkimas gali būti organizuojamas nuotoliniu būdu, naudojant Microsoft Teams. Vieną kartą per kiekvieną mėnesį savaitinis susirinkimas turi būti organizuojamas Statybvietėje ir (arba) Šalių atstovams fiziškai dalyvaujant susirinkime.

5.4.2. Bet kurios iš Šalių iniciatyva gali būti organizuojami neeiliniai susirinkimai, kurie vyksta ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas po atitinkamo rašytinio pranešimo pateikimo Užsakovui. Prireikus, Užsakovas turi teisę reikalauti, kad neeilinis susirinkimas įvyktų nedelsiant. Neeilinių susirinkimų sušaukia Užsakovas ir Rangovo dalyvavimas jame yra privalomas.

5.4.3. Susirinkimo metu, Susirinkimo protokolą surašo Rangovas. Susirinkimo protokolas turi būti surašomas ir susiderinamas susirinkimo metu. Nedelsiant po susirinkimo protokolas elektroninėmis priemonėmis turi būti išsiunčiamas atsakingiems Užsakovo ir Rangovo atstovams pasirašymui (pagal poreikį į pasirašymą gali būti įtraukiami ir susirinkimo dalyviai, kurių atžvilgiu buvo priimti sprendimai). Susirinkimo protokolas laikomas patvirtintu, jeigu kita Šalis nepareiškė argumentuotų pastabų raštu per 2 (dvi) darbo dienas po protokolo gavimo. Pasirašytas susirinkimo protokolas elektroniniu paštu išsiunčiamas visiems susirinkimo dalyviams susipažinti. Protokolai turi būti parengti excel, word arba kitu su Užsakovu suderintu redaguojamu formatu ir pagal su Užsakovu suderintą formą. Rangovas privalo pasirūpinti patalpomis susirinkimams organizuoti, visa reikalinga kompiuterine technika ir/arba įranga bei ryšio priemonėmis Statybvietėje, kad susirinkimai galėtų būti organizuojami konferenciniu būdu tiek Statybvietėje, tiek per nuotolį esantiems dalyviams.

5.5. Informavimas

5.5.1. Jei dėl bet kokių priežasčių nėra galimybės Darbų atlikti tinkamai ir laiku, taip pat pastebėjus klaidas Projekte, Sutartyje ir (arba) kituose Sutarties dokumentuose, Rangovas apie tai nedelsiant privalo raštu informuoti Užsakovo atstovą.

5.5.2. Jei atšaukiamas suplanuotų Darbų arba veiksmų atlikimas, kurių metu buvo sutartas arba numatytas Užsakovo atstovo dalyvavimas, Rangovas apie tai turi nedelsiant informuoti atitinkamą Užsakovo atstovą.

5.6. Patikrinimai

5.6.1. Užsakovo, jo įgaliotų kitų asmenų ir (arba) valstybės institucijų prašymu, Rangovas turi pateikti visą informaciją ir dokumentaciją, kurios gali reikėti norint parodyti Sutarties vykdymo progresą, rezultatus ir Sutartyje bei teisės aktuose nurodytų reikalavimų laikymąsi.

5.6.2. Užsakovas, jo įgalioti kiti asmenys ir (arba) valstybės institucijų įgalioti darbuotojai turi teisę atlikti Rangovo patikrinimus Darbų vykdymo vietoje. Rangovas įsipareigoja netrukdyti ir sudaryti sąlygas Užsakovui, jo įgaliotiems kitiems asmenims ir (arba) valstybės institucijų įgaliotiems darbuotojams patekti į Darbų vykdymo vietą ir sudaryti visas sąlygas patikrinti, kaip atliekami Darbai bei laikomasi kitų Sutarties sąlygų bei teisės aktų reikalavimų.

5.7. Ataskaitos

5.7.1. Ataskaitos forma (pavyzdinę Darbų vykdymo ataskaitos formą Rangovui pateikia Užsakovas) turi būti suderinta per 30 (trisdešimt) dienų po Sutarties pasirašymo dienos.

5.7.2. Ataskaitos privalo būti teikiamos visą Sutarties galiojimo laiką, iki Galutinio Darbų perdavimo - priėmimo akto pasirašymo dienos. Kol vykdomi Darbai, iki kiekvieno mėnesio paskutinės darbo dienos Rangovas Užsakovui turi pateikti Darbų vykdymo ataskaitą, kurioje turi būti nurodyta:

5.7.2.1. Darbų vykdymo grafikas (parengtas MS Project ar lygiaverte informacine sistema) su atliktų Darbų statusu, bendras vykdymas procentais planas vs faktas (nurodant pirminį ataskaitos taško ir faktinės situacijos nuokrypius) ir išsamus Darbų eigos aprašymas, įskaitant kiekvieną Projekto rengimo etapą nuo Sutarties pasirašymo, Rangovo pateiktą dokumentaciją, užsakytą, pristatytą, sumontuotą Įrangą ir Medžiagas, bei atliktus bandymus ir mokymus;

5.7.2.2. per ataskaitinį laikotarpį (t. y. nuo Sutarties sudarymo arba paskutinio Atliktų darbų akto pasirašymo) užbaigti ir naujai pradėti Darbai ar jų etapai;

5.7.2.3. nuotraukos, rodančios gamybos bei Statybvietėje atliktų Darbų eigą;

5.7.2.4. nurodyti visų svarbių Įrangos ir Medžiagų gamintojų vardai, gamybos vietos, pagaminimo eiga procentais ir faktiškos arba numatomos:

- (i) gamybos pradžios datos;
- (ii) Rangovo patikrinimų datos;
- (iii) bandymų datos, ir
- (iv) išsiuntimo ir atvežimo į Statybvietę datos;

5.7.2.5. suplanuotų Rangovo žmogiškųjų resursų Objekte planas vs faktas ataskaita (informacija);

5.7.2.6. kokybės užtikrinimo dokumentų nuorašai, bandymų rezultatai ir Medžiagų sertifikatai;

5.7.2.7. pakeitimų, pranešimų, gautų ir išsiųstų iš Rangovo ir (ar) Užsakovo sąrašas;

5.7.2.8. Saugos darbe statistika, įskaitant išsamius pavojingų incidentų bei veiksmų, susijusių su gamtos apsauga ir viešaisiais ryšiais, aprašymus;

5.7.2.9. faktinės ir planuotos Darbų eigos palyginimai (kiekine, procentine ir pinigine išraiška), pateikiant išsamią informaciją apie visus įvykius arba aplinkybes, kurios galėtų sutrukdyti baigti, kaip numato Sutartis, ir priemonės, kurių imamasi (arba reikėtų imtis) išvengti vėlavimo;

5.7.2.10. Rizikų valdymo planai (ataskaita);

5.7.2.11. nuokrypiai nuo suderinto Grafiko, detalus nuokrypių eliminavimo priemonių aprašymas ir (ar) atitinkamai atnaujintas Grafikas;

5.7.2.12. finansinė Sutarties įgyvendinimo santrauka;

5.7.2.13. artimiausi ženklūs įvykiai vykdant Sutartį (akcentuojant Užsakovo dalyvavimo reikalaujančius įvykius);

5.7.2.14. kitos esminės aplinkybės, turinčios įtakos Sutarties įgyvendinimui.

5.7.3. Darbų vykdymo ataskaitos nepateikimas laiku yra pagrindas Užsakovui nepasirašyti atitinkamo Atliktų darbų akto.

5.7.4. Rangovas privalo įvertinti ir imtis visų būtinų veiksmų, kad visi Užsakovo pateikti reikalavimai Darbų vykdymo grafikų ir ataskaitų struktūrai ir turiniui būtų įvykdyti.

5.8.Nurodymai

5.8.1. Rangovas privalo vykdyti Užsakovo (bei jo atstovų), Techninio prižiūrėtojo, Objekto Projekto vykdymo prižiūrėtojo, savivaldybių ir kitų institucijų teisėtus reikalavimus, kurie yra susiję su Sutartyje numatytais Darbais. Jei, Rangovo nuomone, nurodyti reikalavimai viršija Sutartyje numatytus Rangovo įsipareigojimus, Rangovas turi nedelsiant apie tai raštu informuoti Užsakovą.

5.8.2. Kilus ginčui dėl Darbų atlikimo ir (arba) kitų sąlygų ir reikalavimų, Užsakovas Rangovui gali išduoti nurodymą dėl tolimesnio Darbų atlikimo. Užsakovo nurodymas Rangovui yra privalomas vykdyti. Kadangi Sutarties Šalys privalo laikytis ne tik Sutarties sąlygų, bet taip pat ir Pirkimo sąlygų, kurios yra neatskiriama Sutarties dalis, todėl Užsakovo nurodymai Rangovui negali būti tokios apimties, kurie išeitų už Sutarties ir Pirkimo sąlygų ribų. Rangovas, nesutikdamas su Užsakovo nurodyme numatytomis Darbų apimtimis, jų apmokėjimu, terminais ir (arba) kitomis sąlygomis, gali juos ginčyti, tačiau negali stabdyti nurodymo vykdymo.

5.9.Atliktų darbų aktai

5.9.1. Šio BS 5.9 punkto nuostatos taikomos tuo atveju, kai Sutartyje numatyta, kad tarpiniai mokėjimai Rangovui atliekami pagal Darbų žiniaraštį (išskyrus už inžinerinių tyrinėjimų ir PP parengimo Darbus).

5.9.2. Rangovo faktiškai atlikti Darbai fiksuojami Atliktų darbų aktuose, kuriuos pasirašo abi Šalys. Pasirašydamos Atliktų darbų aktą, Šalys patvirtina jame nurodytą Darbų atlikimo faktą, procentine arba kiektine apimtimi, tačiau šio akto pasirašymas nereiškia, kad Darbai atlikti be trūkumų ir neatleidžia Rangovo nuo atsakomybės dėl vėliau paaiškėjusių priimtų Darbų trūkumų. Darbų atlikimo faktas, procentine ar kiektine apimtimi, yra nurodomas SS.

5.9.3. Atliktų darbų aktus Šalys pasirašo ne dažniau kaip vieną kartą per mėnesį, kol atliekami Darbai. Jei pagal Sutartį Rangovas turi parengti PP, Atliktų darbų aktai Šalių pasirašomi pagal BS 7.3.6 punkto lentelėje nurodytus etapus.

5.9.4. Atliktų darbų aktą parengia Rangovas ir pateikia Užsakovui ne vėliau kaip iki kalendorinio mėnesio 25 (dvidešimt penktos) dienos. Rangovui laiku nepateikus Atliktų darbų akto, Užsakovas turi teisę Atliktų darbų akto pasirašymą nukelti į kito mėnesio atliktų Darbų priėmimą.

5.9.5. Atliktų darbų akto pildymas:

5.9.5.1. Atliktų darbų akte Rangovo faktiškai atlikti Darbai nurodomi pagal kiekvieną Darbų žiniaraščio eilutę ir jame fiksuojami tik tada, kai Rangovas faktiškai atlieka Darbų žiniaraštyje nurodytus Darbus. Darbai nurodomi turto vieneto procentinės išraiškos arba kiektine apimtimi, kaip tai numatyta Darbų žiniaraštyje.

5.9.5.2. Rangovo teikiama Įranga ir Medžiagos į Atliktų darbų aktą įrašomi tik tuomet, kai jie yra tinkamai sumontuoti ir Užsakovui pateikiama visa šios Įrangos dokumentacija (techniniai aprašymai, kokybės pažymėjimai, techniniai pasai, garantijos galiojimo sąlygos, naudojimo instrukcijos ir vartotojo vadovai). Nesumontuotos Medžiagos ir Įranga į Atliktų darbų aktą nerašomi, išskyrus šio Sutarties 5.9.5.3 ir 5.9.5.4 papunkčiuose nustatytais atvejais.

5.9.5.3. Rangovo teikiama nesumontuota, SS nurodyta Įranga ir jai įrengti būtinos Medžiagos gali būti įtraukiama į Atliktų darbų aktą pagal Darbų žiniaraštį, tokiu atveju gali būti apmokama iki 70 (septyniasdešimt) % nesumontuotos Įrangos ir Medžiagų, skirtų Įrangai įrengti, kainos nurodytos Darbų žiniaraštyje. Gali būti sumokama tik už tinkamai į Statybvietę pristatytą Įrangą ir Medžiagas, Įranga ir Medžiagos privalo būti saugojami Rangovo pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus, Įranga ir Medžiagos turi būti tinkamai apsaugoti nuo praradimo, žalos, gedimo ir atitikti Sutartimi ir teisės aktų keliamus reikalavimus. Už pristatytos į Statybvietę Įrangos ir Medžiagų, praradimą, sugedimą yra atsakingas Rangovas tol, kol Įranga nėra visa apimtimi sumontuota ir perduota Užsakovui. Pagal šį Sutarties punktą į Statybvietę pristatą Įrangą ir Medžiagas saugo, sandėliuoja, pristato ir kt. Rangovas, už šių darbų atlikimą papildomai Rangovui nėra mokama. Tokiu atveju Rangovas privalo: suderinti su Užsakovu pristatomų Įrangos ir Medžiagų atitikimą PP (techninių specifikacijų) reikalavimams bei pateikti Užsakovui visos apimties Įrangos gamyklinę dokumentaciją (lietuvių ir anglų kalbomis); pateikti Techniniam prižiūrėtojų dokumentus, įrodančius į Statybvietę pristatytų Įrangos ir Medžiagų atitikimą Sutarties ir teisės norminių aktų reikalavimams, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus; Užsakovo, ar jo atstovo rašytiniu nurodymu, pateikti Techniniam prižiūrėtojų įrodymus, kad į Statybvietę pristatyti Įranga ir Medžiagos yra sandėliuojami ir saugojami pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus ir tokiomis sąlygomis, kad nebūtų pakenkta pristatytai Įrangai ir Medžiagoms; Rangovas privalo Grafike numatyti Įrangos ir Medžiagų, už kuriuos apmokama pagal šį Sutarties punktą, pristatymo terminus ir kiekvieną kartą raštu įspėti Užsakovą ir Techninį prižiūrėtoją apie numatomą konkrečios Įrangos ir/ar Medžiagų pristatymą į Statybvietę terminą bei įspėti Užsakovą mažiausiai prieš 15 (penkiolika) dienų iki Įrangos ir/ar Medžiagų pristatymo į Statybvietę; Rangovo teikiama nesumontuota SS nurodyta Įranga ir jai įrengti būtinos Medžiagos negali būti įtraukiami į Atliktų darbų aktą, jei jiems neatlikti Sutartyje numatyti Pagrindinių įrenginių gamykliniai bandymai.

5.9.5.4. Šio punkto 5.9.5.3 papunktyje nurodytu atveju nesant galimybės Užsakovui perduoti Statybvietės Sutartyje nustatyto laiku dėl trečiųjų asmenų kaltės, ar nesant galimybės 5.9.5.3 papunktyje nurodytos Įrangos ir Medžiagų sandėliuoti Statybvietėje, Rangovas gali nesumontuotą Įrangą ir Medžiagas pristatyti į kitą su Užsakovu iš anksto raštu suderintą sandėliavimo vietą. Visas išlaidas dėl sandėliavimo, nesumontuotos Įrangos ir Medžiagų pristatymo, atvežimo, išvežimo į Statybvietę, saugojimo, konservavimo (jei prireiktų) apmoka Rangovas, atskirai už tai Rangovui nėra mokama, tai yra įskaičiuota į Sutarties kainą. Rangovas turi iš anksto suderinti sandėliavimo vietą su Užsakovu ir gali sandėliuoti nesumontuotą Įrangą ir Medžiagas tik Užsakovui tinkamoje bei su Užsakovu raštu suderintoje vietoje. Rangovas privalo užtikrinti, jog sandėliuojama nesumontuota Įranga ir Medžiagos yra saugojami pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus ir tokiomis sąlygomis, kad nebūtų pakenkta pristatytai Įrangai ir Medžiagoms, jog jie galėtų būti naudojami pagal paskirtį, Rangovas atsako už nesumontuotos Įrangos ir Medžiagų praradimą, sugadinimą. Ne Statybvietėje sandėliuojamai nesumontuotai Įrangai ir Medžiagoms taikomi visi šiame Sutarties 5.9.5.3 papunktyje nurodyti reikalavimai bei Rangovui tenkančios pareigos.

5.9.5.5. Šio Sutarties punkto 5.9.5.3 ir 5.9.5.4 papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašytai Įrangai ir Medžiagoms Sutarties kainos peržiūros nuostatos (Sutarties 8.3. skyrius) nėra taikomas, už šią Įrangą ir Medžiagas visa šios Įrangos ir Medžiagų vertė Sutarties kaina nėra perskaiciuojama, Sutarties kainos peržiūra nėra taikoma visai šios Įrangos ir Medžiagų vertei.

5.9.5.6. Šio Sutarties punkto 5.9.5.3 ir 5.9.5.4 papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyta Įranga ir Medžiagos iš Statybvietės ir (ar) kitos sandėliavimo vietos gali būti išgabenami Rangovo tik esant rašytiniam Užsakovo pritarimui, Rangovas neturi teisės minėtos Įrangos ir Medžiagų savavališkai išvežti, pasisavinti, panaudoti savo ir/ar trečiųjų asmenų reikmėms, ar kitaip suvaržyti šios Įrangos ir Medžiagų valdymo, naudojimo, disponavimo teisių, ši Sutarties sąlyga laikoma esmine.

5.9.5.7. Rangovas patvirtina, jog šio Sutarties punkto 5.9.5.3 ir 5.9.5.4 papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyta Įranga ir Medžiagos nėra niekam įkeisti(-os), perleisti(-os) ar kitaip suvaržyti(-os), jokių areštų, ginčų, draudimų dėl minėtos Įrangos ir Medžiagų nėra, jokie tretieji asmenys į minėtą Įrangą ir Medžiagas teisių neturi ir negali turėti, jokių pretenzijų nėra.

5.9.5.8. Sutarties Šalys susitaria, jog šio Sutarties punkto 5.9.5.3 ir 5.9.5.4 papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyta Įranga ir Medžiagos teisės aktų nustatyta tvarka nuosavybės teise pereina Užsakovui.

5.9.5.9. Rangovas patvirtina, kad šio Sutarties punkto 5.9.5.3 ir 5.9.5.4 papunkčiuose nurodytais atvejais į Atliktų darbų aktą įrašyta Įranga ir Medžiagos yra nauji, nenaudoti, kokybiški bei tinkami naudoti pagal jų paskirtį, neturi jokių paslėptų trūkumų, defektų atitinka visus teisės norminių aktų ir Sutartimi keliamus reikalavimus, už visus nustatytus minėtos Įrangos ir Medžiagų trūkumus yra atsakingas Rangovas, kuris netinkamos kokybės Įrangą ir Medžiagas turi nedelsiant pakeisti tinkamomis, o nesant galimybės pakeisti grąžinti Užsakovo už Įrangą ir Medžiagas sumokėtas lėšas, Užsakovas už netinkamos kokybės ir nedelsiant nepakeistą Įrangą ir Medžiagas turi teisę pasinaudoti Sutarties vykdymo užtikrinimu ir(ar) išskaityti šias sumas iš Rangovui pagal šią Sutartį mokėtinų sumų.

5.9.6. Užsakovas per 5 (penkias) darbo dienas nuo Atliktų darbų akto gavimo jį patikrina ir pasirašo arba atmeta ir pateikia motyvuotas pastabas. Jeigu Užsakovas per nurodytą terminą ir per 5 (penkias) darbo dienas po pakartotinio Rangovo raštiško kreipimosi nepateikia atsakymo, laikoma, kad Užsakovas Atliktų darbų aktą patvirtino.

5.9.7. Darbų žiniaraštyje nurodyti Darbai ir jų kainos skirtos tik tarpinių mokėjimų dydžiui nustatyti. Jei Sutarčiai įvykdyti reikalingų Darbų kiekiai nesutaptų Darbų žiniaraštyje nurodytais kiekiais, arba Sutarčiai įvykdyti reikalingi Darbai nebūtų numatyti šiame žiniaraštyje, arba Darbų žiniaraštyje nurodytų Darbų nereikėtų Sutarčiai įvykdyti, Rangovas Darbus turi atlikti taip, kaip numatyta kituose Sutarties dokumentuose ir tai nebus laikoma Sutarties, Darbų apimčių ir Sutarties kainos pakeitimu, jei Sutartyje nenurodyta kitaip.

5.10.Dokumentacijos apsikeitimas

5.10.1. Rangovas sutinka, kad apsikeitimas Sutarties vykdymui reikalinga informacija/dokumentais, išskyrus atvejus, kai informacija/dokumentai Sutartyje nurodytais atvejais ar suderinus su Užsakovu yra perduodami fiziškai, bus vykdomas naudojantis Microsoft SharePoint arba lygiaverte platforma, ir įsipareigoja susikurti paskyrą Microsoft SharePoint arba lygiavertėje platformoje pagal Užsakovo suteiktas instrukcijas.

6. VERTINIMAS IR EKSPLOATACIJA

6.1. Techninis vertinimas

6.1.1. Rangovas, atlikęs Darbus arba jų dalį ir parengęs Įrangą arba Objektą eksploatacijai (saugiam naudojimui pagal paskirtį Sutartyje ir teisės aktų nustatyta tvarka), Užsakovui pateikia raštišką prašymą atlikti atitinkamų Darbų techninį vertinimą.

6.1.2. Kartu su prašymu atlikti techninį vertinimą, Rangovas Užsakovui pateikia visą vertinimui teikiamų Darbų išpildomąją techninę dokumentaciją, atitinkančią Objekto statybos/rekonstravimo dokumentacijos aprašo reikalavimus (jei ji turi būti rengiama ir nebuvo pateikta iki prašymo pateikimo).

6.1.3. Jei Darbų atlikimą prižiūri Užsakovo paskirtas Techninis prižiūrėtojas, kartu su prašymu taip pat turi būti pateikiamas Techninio prižiūrėtojo raštiškas pritarimas atlikti techninį vertinimą.

6.1.4. Užsakovas per 7 (septynias) darbo dienas nuo Rangovo prašymo gavimo dienos arba per kitą Šalių suderintą terminą, atlieka techninį vertinimą arba prašymą atmeta, apie tai raštu informuodamas Rangovą, jei:

6.1.4.1. Darbai nėra pabaigti, Įranga arba Objektas (ar Objekto dalis) nėra parengtas (-i) eksploatacijai ir techniniam vertinimui;

6.1.4.2. nepateikta visa reikiama atliktų Darbų dokumentacija;

6.1.4.3. Sutartyje ir (arba) Grafike nebuvo numatytas atitinkamos Įrangos perdavimas Užsakovo eksploatacijai;

6.1.4.4. nėra Techninio prižiūrėtojo raštiško pritarimo atlikti techninį vertinimą (kai jis turi būti);

6.1.4.5. kitais Sutartyje nurodytais atvejais.

6.1.5. Atlikęs techninį vertinimą, Užsakovas surašo Techninio įvertinimo aktą.

6.1.6. Techninio vertinimo akte nurodytus atliktų Darbų trūkumus Rangovas privalo pašalinti per akte nurodytus terminus. Ištaisytus trūkumus Užsakovas patikrina ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas, nuo atitinkamo Rangovo pranešimo gavimo.

6.2. Bandomoji eksploatacija

6.2.1. Darbų ar jų dalies (Įrangos (-ų) ar Objekto) bandomoji eksploatacija atliekama tais atvejais, kai tai numatyta Sutartyje, Grafike ir (arba) teisės aktuose.

6.2.2. Bandomąją eksploataciją atlieka Užsakovas po to, kai įvykdomos visos Darbų perdavimo sąlygos, nurodytos BS 6.3.1 punkte (be pačios bandomosios eksploatacijos) ir Rangovas pateikia raštišką prašymą atlikti bandomąją eksploataciją.

6.2.3. Bandomoji eksploatacija laikoma baigta, kai atlikti Darbai (Įranga (-os) ar Objektas) be pertrūkių eksploatuojami teisės aktuose arba Grafike nustatytą terminą (priklausomai nuo to, kuris terminas ilgesnis).

6.2.4. Pasibaigus bandomajai eksploatacijai, atliktus Darbus (išbandytą (-os) Įrangą (-os) ar Objektą) Užsakovas turi teisę eksploatuoti toliau (nuolatinė eksploatacija).

6.3. Darbų perdavimas (nuolatinė eksploatacija)

6.3.1. Rangovo atlikti Darbai arba jų dalis (Įranga (-os) arba Objektas) laikomi perduotais Užsakovo eksploatacijai, kai:

6.3.1.1. atliktas perduodamų Darbų techninis vertinimas (BS 6.1 skyrius);

6.3.1.2. Rangovas ištaiso visus Darbų trūkumus, kurie turi būti ištaisyti iki Darbų eksploatacijos pradžios;

6.3.1.3. Rangovas sutvarko ir atlaisvina Statybvietės ir patalpų dalį, kurioje buvo atliekami perduodami Darbai (išveda žmones, išveža techniką, įrankius, medžiagas ir kitus jam priklausančius daiktus) ir sudaro sąlygas saugiai Darbų eksploatacijai;

6.3.1.4. Rangovas gauna visus reikiamus valstybės institucijų leidimus, sutikimus ir pritarimus, reikalingus Darbų eksploatavimui;

6.3.1.5. sėkmingai užbaigiama Įrangos ar Objekto bandomoji eksploatacija (jei turi būti atliekama BS 6.2 skyriuje nustatyta tvarka).

6.3.2. Užsakovas per 5 (penkias) darbo dienas, jei SS nenurodyta kitaip, nuo visų 6.3.1 punkte nurodytų sąlygų įvykdymo Rangovui išduoda Darbų ar jų dalies perėmimo pažymą, patvirtinančią Darbų perdavimą Užsakovui.

6.3.3. Jei Darbus ar jų dalį Užsakovas pradeda naudoti iki jų perdavimo (naudojimas pagal šį punktą suprantamas kaip Darbų nuolatinė eksploatacija, t. y. naudojimu nelaikoma bandomoji eksploatacija), bus laikoma, kad atitinkami Darbai ar jų dalis (Įranga (-os) ar Objektas) Užsakovui yra perduoti nuo Darbų ar jų dalies (Įrangos (-ų) ar Objekto) nuolatinio naudojimo (eksploatavimo) pradžios.

6.3.4. Jei iki Darbų perdavimo nustatomi neesminiai Darbų trūkumai (t. y. Darbų trūkumai netrukdo saugiai naudoti Darbų (Įrangos (-ų) ar Objekto) pagal paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka), Užsakovas gali perimti Darbus su nustatytais trūkumais, tokiu atveju Rangovas šiuos trūkumus turi pašalinti per Šalių raštiškai suderintus terminus ir su Užsakovo atstovu suderintu laiku.

6.4.Darbų užbaigimas

6.4.1. Rangovas bus laikomas užbaigęs visus Darbus ir įvykdęs savo sutartinius įsipareigojimus, kai teisės aktų nustatyta tvarka ir savo lėšomis parengs ir suderins visus statybos užbaigimui reikalingus dokumentus bei organizuos ir atliks statybos užbaigimo procedūras (jei turi būti atliekamos pagal Sutartį), gaus statybos užbaigimo dokumentus (aktą (-us), deklaraciją (-as) bei kitus teisės aktuose nustatytus dokumentus ar atliks reikalingus veiksmus, susijusius su šių dokumentų gavimu ir patvirtinimu), ir perduos visą Objektą Užsakovo nuolatinei eksploatacijai (išskyrus trūkumų pašalinimo Darbus, jei Darbai buvo priimti su trūkumais).

6.4.2. Užsakovas patikrins ir įsitikins, kad yra įvykdyti visi Rangovo įsipareigojimai pagal Sutartį, pasirašo Rangovo pateiktą Galutinį perdavimo-priėmimo aktą per 5 (penkias) darbo dienas, arba motyvuotu raštu praneša Rangovui apie atsisakymą priimti Darbus, nurodydamas pašalinti trūkumus per Užsakovo nurodytą protingą terminą nuo raštiškų pastabų gavimo dienos.

7. KAINA IR APMOKĖJIMAS

7.1.Sutarties kaina

7.1.1. Už visų Sutartyje nurodytų Darbų atlikimą ir užbaigimą Užsakovas Rangovui įsipareigoja sumokėti Sutarties kainą Sutartyje nurodyta tvarka ir terminais.

7.1.2. Darbams atvirkštinis apmokestinamo PVM mechanizmas taikomas tais atvejais, kai PVM įstatyme yra numatyta tokia galimybė ir tenkinami visi kriterijai. Jei PVM sumai, išskirtai Rangovo pateiktoje Užsakovui PVM sąskaitoje-faktūroje, taikomos Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 96 str. 1 d. (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais) nuostatos, jose nustatyta tvarka Užsakovas išskaito ir į valstybės biudžetą sumoka Rangovo PVM sąskaitoje-faktūroje išskirtą PVM sumą ir Rangovui atsiskaito, pervesdamas sumą be PVM. Darbams, kuriems taikomos Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 96 str. 1 d. (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais) nuostatos ir kuriems netaikomos šios nuostatos privalo būti išrašomos atskiros PVM sąskaitos-faktūros. Tuo atveju, kai mokesčius reguliuojančių įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka Užsakovas pats turi sumokėti PVM į valstybės biudžetą už įsigytą pirkimo objektą, į Konkretaus pasiūlymo kainą ir (ar) sąnaudas įskaitytas šis mokestis sudarant sutartį išskaičiuojamas.

7.1.3. Sutarties kaina yra fiksuota ir galutinė, nebent kitaip nurodyta SS, į ją įskaičiuotos visos su Darbų atlikimu susijusios tiesioginės bei netiesioginės išlaidos, mokesčiai ir rinkliavos, išskyrus atvejus, kai Sutartyje aiškiai nurodyta kitaip.

7.1.4. Sutarties kaina gali būti peržiūrima ir perskaičiuojama tik Sutartyje numatytais atvejais ir tvarka. Rangovas neturi teisės reikalauti padidinti Sutarties kainą, o Užsakovas neturi teisės reikalauti ją sumažinti, išskyrus atvejus, numatytus Sutartyje.

7.1.5. Už darbus, kuriuos Rangovas atlieka savavališkai nukrypdamas nuo Sutarties sąlygų, neapmokama.

7.2. Išankstinis mokėjimas

7.2.1. Jei SS numatyta, kad už Darbus ar jų dalį mokama išankstiniu mokėjimu, Užsakovas už Darbus ar jų dalį sumoka per SS nurodytą terminą išankstiniu mokėjimu, Rangovui pateikus Užsakovui priimtina išankstinio mokėjimo grąžinimo užtikrinimą ne mažesnei nei visa išankstinio mokėjimo suma ir išankstinio apmokėjimo sąskaitą, kuri pateikiama Užsakovui per SABIS.

7.2.2. Rangovas išankstinio mokėjimo sąskaitą turi pateikti per 30 (trisdešimt) dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos, laiku nepateikus šios sąskaitos, išankstinis mokėjimas neatliekamas.

7.2.3. Išankstinį mokėjimą Užsakovas atlieka pavedimu į Rangovo banko sąskaitą per 30 (trisdešimt) dienų nuo išankstinio mokėjimo sąskaitos gavimo.

7.2.4. Išankstinio mokėjimo dydis negali būti keičiamas dėl Sutarties kainos peržiūros ar perskaičiavimo.

7.2.5. Jeigu išankstinio mokėjimo Rangovas atsisako raštu, išankstinio mokėjimo grąžinimas nereikalingas.

7.3. Apmokėjimas

7.3.1. Sutarties kaina bus mokama dalimis pagal Darbų žiniaraštį po tinkamai pateiktos PVM sąskaitos-faktūros abiem Šalim pasirašius Atliktų darbų aktą, pažymą apie atliktų Darbų vertę (tipinė pažymos forma pridedama kaip SS priedas) ir mėnesio ataskaitą (tipinė mėnesinės Darbų ataskaitos forma pridedama kaip SS priedas). Pagrindas PVM sąskaitai-faktūrai išrašyti yra Šalių pasirašytas Atliktų darbų aktas (BS 5.9 punktą), o PVM sąskaitoje-faktūroje nurodyta suma turi būti proporcinga Atliktų darbų akte užfiksuotiems Darbų kiekiams, išskyrus už faktiškai atliktus inžinerinių tyrinėjimų ir PP parengimo Darbus, už kuriuos apmokama BS 7.3.6 punkte nustatyta tvarka.

7.3.2. Rangovas PVM sąskaitą-faktūrą išrašo ir pateikia tik elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo pagrindo jai išrašyti atsiradimo dienos. Elektroninė PVM sąskaita-faktūra ir su mokėjimu susiję dokumentai pateikiami Rangovo pasirinktomis elektroninėmis priemonėmis: elektroninę PVM sąskaitą-faktūrą, atitinkančią Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų-faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių sąskaitų-faktūrų standartas), Rangovas gali pateikti per informacinę sistemą SABIS arba per kitą savo pasirinktą informacinę sistemą. Europos elektroninių sąskaitų-faktūrų standarto neatitinkančią elektroninę PVM sąskaitą-faktūrą Rangovas privalo pateikti, naudodamasis informacinės sistemos SABIS priemonėmis. Užsakovas elektronines PVM sąskaitas-faktūras priima ir apdoroja naudodamasis informacinės sistemos SABIS priemonėmis, išskyrus PĮ, VPĮ nustatytus

išimtiniais atvejais. Elektroninė PVM sąskaita-faktūra suprantama kaip PVM sąskaita-faktūra, išrašyta, perduota ir gauta tokiu elektroniniu formatu, kuris sudaro galimybę ją apdoroti automatiškai ir elektroniniu būdu.

7.3.3. Rangovo išrašomoje PVM sąskaitoje-faktūroje turi būti nurodytas šios Sutarties numeris.

7.3.4. Tinkamai išrašytą ir pateiktą PVM sąskaitą-faktūrą (atskaičius sulaikytas sumas pagal BS 7.4 punktą), Užsakovas apmokės per 30 (trisdešimt) dienų nuo jos gavimo dienos.

7.3.5. PVM sąskaitos-faktūros, kurių bendra suma viršija 100 000 (vieną šimtą tūkstančių) eurų su PVM, gavus Rangovo prašymą ir esant Užsakovo galimybei, gali būti apmokamos per trumpesnę nei BS 7.3.4 punkte nurodytą terminą, pritaikius Užsakovo nustatytą diskontą (nuolaidą). Diskonto (nuolaidos) dydį nustato Užsakovas remdamasis naujausia Lietuvos banko skelbiama pinigų finansų įstaigų paskolų euro zonos ne finansų bendrovėms, kurių pradinis palūkanų normos fiksavimo laikotarpis iki 1 (vienerių) metų, naujų susitarimų palūkanų norma, prie kurios pridedama 2 proc. punktų marža, skirta Užsakovo patiriamoms administravimo sąnaudoms padengti.

7.3.6. Projektavimo Darbų kaina už tinkamai atliktus projektavimo Darbus (už PP ir inžinerinius tyrinėjimus) bus mokama žemiau lentelėje nurodytomis dalimis po kiekvieno lentelėje nurodyto etapo užbaigimo:

Etapai	Etapų užbaigimo sąlygos:	Mokėtina suma
1 etapas	Inžinerinių tyrinėjimo ataskaitų (topografija, geologija ir kt.) pateikimas Užsakovui	10 proc. projektavimo Darbų kainos
2 etapas	PP pateikimas pirmam Užsakovo derinimui (pilnos apimties)	50 proc. projektavimo Darbų kainos
3 etapas	Viešinimo procedūros užbaigimas	30 proc. projektavimo Darbų kainos
4 etapas	PP ir statybą leidžiančių dokumentų pateikimas Užsakovui	10 proc. projektavimo Darbų kainos

7.3.7. Rangovui pagal Sutartį mokėtina suma bus mažinama ta dalimi, kuri bus sumokėta pagal Trišalę(-es) sutartį(-is) tiesiogiai subrangovui(-ams). Sumos, sumokėtos tiesiogiai subrangovui(-ams) pagal Trišalę(-es) sutartį(-is), negali būti įtraukiamos į Užsakovui pateikiamas Rangovo PVM sąskaitas – faktūras.

7.4. Mokėjimų sulaikymai

7.4.1. Užsakovas atlieka tarpinius mokėjimus Rangovui pagal pateiktas PVM sąskaitas-faktūras, kol pasiekiami 90 (devyniasdešimt) procentų pradinės Sutarties kainos riba. Visi tolimesni tarpiniai mokėjimai, viršijantys 90 (devyniasdešimt) procentų pradinės Sutarties kainos, yra sulaikomi.

7.4.2. Sulaikytas sumas Užsakovas Rangovui sumokės per 30 (trisdešimt) dienų po to, kai: *i)* Rangovas atliks, perduos Užsakovui ir užbaigs visus Darbus *ii)* pateiks Garantinių įsipareigojimų užtikrinimą (jis turi būti teikiamas pagal BS 9.9 punktą) *iii)* pašalins visus iki Sutarties įvykdymo arba Sutarties nutraukimo nustatytus Darbų trūkumus.

7.5. Kitos apmokėjimo sąlygos

7.5.1. Jei Užsakovas nevykdo savo sutartinio įsipareigojimo apmokėti už tinkamai ir faktiškai atliktus darbus Sutartyje numatytais terminais Rangovui, Rangovas turi teisę be oficialaus įspėjimo ir neribodamas kitų savo teisių gynimo būdų pradėti skaičiuoti 0,02 % (dviejų šimtųjų procento) dydžio delspinigius nuo laiku neapmokėtos sumos be PVM už kiekvieną uždelstą dieną.

7.5.2. Jei Rangovas nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų Sutarties vykdymo etapais ir terminais, nurodytais SS, Užsakovas turi teisę be oficialaus įspėjimo ir neribodamas kitų savo teisių gynimo būdų pradėti skaičiuoti 0,02 % (dviejų šimtųjų procento) dydžio, jei SS nenurodyta kitaip, delspinigius nuo Sutarties kainos be PVM už kiekvieną uždelstą dieną ir Rangovas atlygina Užsakovui dėl to patirtus nuostolius, kurių nepadengia minėtos netesybos. Užsakovas turi teisę priskaičiuotų delspinigių suma mažinti savo piniginę prievolę Rangovui.

7.5.3. Užsakovas reikalavimą dėl delspinigių sumokėjimo gali pareikšti bet kuriuo metu nepriklausomai nuo Sutarties galiojimo, jos pasibaigimo, vykdymo terminų.

7.5.4. Jei Rangovas visus Darbus įvykdo laiku iki SS nustatyto termino, už tarpinių Darbų vykdymo terminų pažeidimą Užsakovas netaiko BS 7.5.2 punkte netesybų arba pritaikytas grąžina Rangovui (be teisės gauti palūkanas už pritaikymo laikotarpį) ir jeigu dėl tokio vėlavimo:

7.5.4.1. nebuvo atjungta Veikianti įranga;

7.5.4.2. nebuvo nukeltas kitų suplanuotų darbų vykdymas Veikiančioje įrangoje;

7.5.4.3. nebuvo sutrikdytas Užsakovo darbas dėl Veikiančios įrangos atjungimo;

7.5.4.4. Grafike suplanuotas Įrangos ar Objekto perdavimas eksploatacijai nepersikėlė į kitus kalendorinius metus.

7.5.5. Užsakovas savo piniginius reikalavimus (įskaitant bet neapsiribojant, baudas, delspinigius ir kt. (netesybas) turi teisę bet kada vienašališkai įskaityti iš bet kokių Rangovui mokėtinų sumų pagal Sutartį, apie tai raštiškai informuodamas Rangovą.

7.5.6. Visi mokėjimai, kurie turi būti atlikti tarp Šalių pagal Sutartį, bus atliekami bankiniais pavedimais į kitos Šalies banko sąskaitą. Mokėjimai bus laikomi atliktais, kai mokėjimą atliekančios Šalies bankas priims mokėjimo nurodymą.

8. PAKEITIMAI

8.1. Darbų pakeitimai

8.1.1. Bet kuriuo metu iki Darbų užbaigimo, gali būti atliekami Darbų Pakeitimai šiame BS 8.1 skyriuje nurodyta tvarka, jeigu:

- i) reikalinga atlikti papildomus darbus, kurie yra susiję su atliekamais Darbais, tačiau neįeina į Sutartyje nurodytą Darbų apimtį;
- ii) siekiant racionaliai panaudoti Užsakovo lėšas, tikslinga atskirą Darbą, Medžiagas ir Įrangą keisti kitu darbu, medžiaga ir įranga arba jų atsisakyti.

8.1.2. Pakeitimų atlikimui Užsakovas suformuluoja techninę užduotį ir pateikia ją Rangovui. Rangovas per 10 (dešimt) darbo dienų (arba kitą Šalių atstovų raštu suderintą terminą) nuo Užsakovo suformuluotos techninės užduoties gavimo ją įvertina ir parengia raštišką pasiūlymą Pakeitimams atlikti. Pasiūlyme Pakeitimams atlikti Rangovas turi nurodyti:

8.1.2.1. pakeitimui atlikti reikalingų papildomų darbų sąmatą (pavadinimus, vienetus, kiekius, kainas);

8.1.2.2. dėl Pakeitimo atsisakomų Darbų, Įrangos ir Medžiagų sąmatą (pavadinimus, vienetus, kiekius, kainas);

8.1.2.3. pagrįstą Darbų atlikimo terminą ir Pakeitimo įtaką Sutarties vykdymo eigai, terminams ir kainai;

8.1.2.4. dėl Pakeitimo reikiamus atlikti Darbų žiniaraščio pakeitimus;

8.1.2.5. kitą su Pakeitimu susijusią svarbią informaciją, turinčią ar galinčią turėti įtakos Sutarties vykdymui.

8.1.3. Pasiūlymą dėl Pakeitimų atlikimo Rangovas turi teisę teikti ir savo iniciatyva (t. y. be Užsakovo 8.1.2. punkte nurodytos techninės užduoties), raštu nurodydamas tokių Pakeitimų būtinumą ir pridėdamas tai pagrindžiančius dokumentus.

8.1.4. Kartu su Rangovo pasiūlymu turi būti pridėdamas Pakeitimų kainos pagrindimas. Rangovo pasiūlyme nurodytos kainos apskaičiuojamos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintoje Kainodaros taisyklių nustatymo metodikoje (arba ją keičiančiuose teisės aktuose) nurodytais būdais:

8.1.5. Užsakovo prašymu, Rangovas, ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas arba kitą Šalių atstovų suderintą terminą, privalo patikslinti ir (arba) detalizuoti pateiktą pasiūlymą bei pagrįsti jo atitikimą Sutarties reikalavimams.

8.1.6. Pakeitimai tampa Darbų dalimi tuomet, kai Šalys sudaro raštišką susitarimą dėl Pakeitimų atlikimo.

8.1.7. Pakeitimams tapus Darbų dalimi, automatiškai perskaičiuojama Sutarties kaina, prie esamos Sutarties kainos pridedant/atimant Pakeitimų kainą.

8.1.8. Rangovas privalo atlikti visus su Pakeitimų atlikimu susijusius darbus (įskaitant, bet neapsiribojant, TDP ir PP parengimo (koregavimo) bei visų Pakeitimams atlikti būtinų leidimų,

sutikimų ir suderinimų gavimo darbus), kurie yra būtini tam, kad Pakeitimas būtų įvykdytas tinkamai ir laiku.

8.1.9. Papildomus darbus Užsakovas gali įsigyti iš Rangovo atlikdamas atskirą pirkimą pirkimus reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka.

8.1.10. Darbų Pakeitimams Šalys taip pat taiko PĮ ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintos Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos (arba ją keičiančių teisės aktų) nuostatas.

8.2. Įstatymų pasikeitimas – kainų perskaičiavimas

8.2.1. Jei dėl įstatymų ir (arba) kitų taikytinų teisės aktų pasikeitimo reikalinga atlikti papildomus darbus, kurie nebuvo ir negalėjo būti numatyti Pasiūlymo Pirkimui teikimo metu, Sutarties kaina perskaičiuojama, kai dėl pasikeitusių įstatymų ir (arba) taikytinų teisės aktų reikalavimų, padidėja Rangovo prievolės, vykdant Sutartį, ir Rangovas patiria didesnes tiesiogines išlaidas, skirtas išimtinai šios Sutarties vykdymui. Jei dėl įstatymų ir (arba) kitų taikytinų teisės aktų pasikeitimo sumažėja Rangovo pareigos, vykdant Sutartį, ir dėl to Rangovas patiria mažesnes tiesiogines išlaidas, susijusias konkrečiai su šia Sutartimi, tokiu sumažėjimu mažinama Sutarties kaina.

8.2.2. Pasikeitus (sumažėjus ar padidėjus) PVM tarifui, atitinkamai pasikeičia Sutarties kaina. Naujas PVM tarifas taikomas visoms po oficialaus naujo PVM tarifo įsigaliojimo momento išrašomoms PVM sąskaitoms faktūroms, taikant mokėtiną kainą be PVM ir atitinkamai perskaičiuojant PVM. Pasikeitus įstatymu nustatytam PVM tarifui, mokestis mokamas pagal pakeistą tarifą, be atskiro Sutarties keitimo ar įforminimo.

8.3. Kainų indekso pasikeitimas

8.3.1. Sutartyje numatyti įkainiai ir Sutarties kaina gali būti peržiūrima dėl kainų lygio pokyčio bet kurios iš Šalių rašytiniu prašymu. Peržiūros momentas yra Šalies prašymo kitai Šaliai peržiūrėti Sutarties kainą gavimo diena. Gali būti perskaičiuojamos Rangovui mokėtinos sumos tik už statybos darbus, o už kitus nei statybos darbai, Darbus (darbo projekto parengimą ir pan.) mokėtinos sumos negali būti perskaičiuojamos. Rangovui mokėtinos sumos už statybos darbus gali būti perskaičiuojamos, vadovaujantis Valstybės duomenų agentūros (<https://osp.stat.gov.lt/>) kas mėnesį skelbiamo statybos sąnaudų elementų kainų indekso, labiausiai atitinkančio Objekto rūšį, reikšmė pakinta daugiau kaip 0,05 (penkios šimtosios) per bet kurį Darbų vykdymo laikotarpį. Pirmosios peržiūros terminas ne anksčiau kaip po 6 (šešių) mėn. nuo Sutarties įsigaliojimo dienos, peržiūros dažnumas – ne dažniau nei kas 6 (šešis) mėn.

8.3.2. Sutarties kaina perskaičiuojama dėl Indekso pokyčio, pagal Sutartį neišpirktų statybos darbų vertę padauginant iš Indekso pokyčio koeficiento (vamzdžio valymo darbams taikomo fiksuoto įkainio perskaičiavimo atveju, įkainis dauginamas iš Indekso pokyčio koeficiento), kuris apskaičiuojamas pagal toliau nurodytą formulę:

$$K = IPb / IPr$$

Kur:

K – Indekso pokyčio koeficientas;

IPr – Indekso reikšmė laikotarpio pradžioje;

IPb – Indekso reikšmė laikotarpio pabaigoje;

8.3.3. Šalys privalo sudaryti Susitarimą dėl Sutarties kainos (įkainių) perskaičiavimo per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Šalies prašymo kitai Šaliai perskaičiuoti kainą (įkainius) pateikimo dienos.

8.3.4. Po to, kai Šalys sudaro Susitarimą dėl kainos (įkainių) perskaičiavimo, perskaičiuotoji kaina (įkainiai) taikoma statybos darbams, kurie yra atlikti po Šalies prašymo kitai Šaliai perskaičiuoti kainą (įkainius) pateikimo.

8.3.5. Vėlesnis kainų arba įkainių perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

8.3.6. Jeigu Darbai vėluoja dėl priežasčių, dėl kurių Rangovas neįgyja teisės į Darbų terminų pratęsimą, uždelstų statybos darbų kaina (įkainiai) neperskaičiuojama dėl kainų lygio kilimo (kai Indekso pokyčio koeficientas yra didesnis nei 1,05), bet turi būti perskaičiuojama dėl kainų lygio kritimo (kai Indekso pokyčio koeficientas yra mažesnis nei 0,95).

8.3.7. Sutarties kainos perskaičiavimu suinteresuota Šalis parengia Rangovui mokėtinų sumų perskaičiavimo aktą (toliau – „Aktas“), kuriame nurodo: Bendro Indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, Bendro Indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, Bendro Indekso pokytį procentais, Konkretaus Indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, Konkretaus Indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, Konkretaus Indekso pokyčio koeficientą, perskaičiuotą Sutarties kainą ir perskaičiuotus įkainius (įskaitant Darbų žiniaraštyje nurodytus įkainius), perskaičiuotą Banko garantijos sumą, perskaičiuotą Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sumą bei kitą perskaičiavimui reikšmingą informaciją. Šalis Aktą pasirašo ir pateikia jį kitai Šaliai. Šalys privalo sudaryti susitarimą dėl Sutarties kainos perskaičiavimo per 1 (vieną) mėnesį nuo tinkamai parengto Akto pateikimo kitai Šaliai. Šis terminas Šalių susitarimu gali būti pratęstas ne ilgiau nei 1 (vieno) mėnesio laikotarpio dėl objektyvių priežasčių (pvz. kai būtina gauti Šalies valdymo organų pritarimus ir pan.).

8.3.8. Kainos peržiūros Indekso reikšmė nurodoma ir taikoma 4 (keturių) skaičių po kablelio tikslumu (Perskaičiavimo koeficiento reikšmė nurodoma ir taikoma 3 (trių) skaičių po kablelio tikslumu).

8.3.9. Rangovui mokėtinos sumos bus perskaičiuojamos tik už tuos Darbus, kurie bus priimti po Sutarties Šalių susitarimo dėl Sutarties kainos (įkainio) peržiūrėjimo įsigaliojimo. Rangovas išrašomose PVM sąskaitose faktūrose nurodo Darbų žiniaraštyje/Rangovo Pirkimo metu pateiktame Pasiūlyme nurodytas kainas/įkainius, konkretaus Indekso pokyčio koeficientą ir jų sandaugos sumą, kurią turi sumokėti Užsakovas.

8.3.7. Jeigu Darbai vėluoja dėl priežasčių, dėl kurių Rangovas neįgyja teisės į Darbų atlikimo termino pratęsimą (arba atleidimą nuo atsakomybės už Darbų atlikimo termino praleidimą), uždelstų statybos Darbų kaina neperskaičiuojama dėl kainų lygio kilimo, bet turi būti perskaičiuojama dėl kainų lygio kritimo.

8.3.8. Gali būti perskaičiuojama Sutarties kaina (įkainiai) be PVM kaina (įkainiai) tik tiems statybos darbams, kurie nėra faktiškai atlikti iki prašymo peržiūrėti Sutarties kainą (įkainius) gavimo dienos, o už kitus, nei statybos darbai, darbus (pavyzdžiui, PP, TDP. Projekto parengimą, inžinerinius (geologinius, geotechninius) tyrimus, projektavimą, dokumentacijos gavimą, statybą leidžiančių dokumentų gavimą, statybos užbaigimą ir pan.) mokėtinos sumos negali būti perskaičiuojamos. Vėlesnis kainų arba įkainių perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

9. ATSAKOMYBĖ

9.1. Kokybės garantija

9.1.1. Pasibaigus Sutarčiai išlieka galioti Rangovo įsipareigojimai, susiję su garantiniais įsipareigojimais iki Sutarties pasibaigimo atliktiems Darbams, Objekto neatitikimo pašalinimo darbams ir kt. Garantiniu laikotarpiu nustatyti trūkumai fiksuojami ir šalinami Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka. Rangovo atliktiems statybos Darbams suteikiami ilgiausi atitinkamiems Darbams, produktams, medžiagoms, Įrangai teisės aktuose nustatyti kokybės garantijos terminai:

- i) Objektui – ne trumpesnis nei 5 (penki) metai;
- ii) Objekto paslėptiems elementams (konstrukcijoms, vamzdynams ir kt.) ir kitiems Darbams – ne trumpesnis nei 10 (dešimt) metų,
- iii) Objekte esant tyčia paslėptų defektų – ne trumpesnis nei 20 (dvidešimt) metų;
- iv) Sumontuotai Įrangai – ne trumpesnis nei 2 (du) metai, jei SS nenurodytas ilgesnis terminas, nuo Galutinio Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos.

9.1.2. BS 9.1.1 punkte nurodyti terminai pradedami skaičiuoti nuo visų Darbų pagal Sutartį perdavimo Užsakovui dienos. Jei garantijos termino metu atliekamas Įrangos ar jos dalies remontas, tai Įrangai ar suremontuotai daliai garantijos terminas pratęsiamas nuo remonto atlikimo dienos, tačiau terminas nebus ilgesnis negu bendras garantijos terminas, nurodytas BS 9.1.1 punkte.

9.1.3. Jei Įrangos ir (arba) Medžiagų gamintojas Įrangai ir Medžiagoms suteikia ilgesnę garantiją, nei nurodyta šiame BS 9.1 skyriuje, Rangovas užtikrina Užsakovui teisę naudotis gamintojo garantija. Jei teisės aktai numato ilgesnius nei šiame BS 9.1 skyriuje nurodyti kokybės garantijos terminus, taikomi teisės aktuose nurodyti terminai.

9.1.4. Rangovas per kokybės garantijos terminą atsiradusius Darbų defektus privalo neatlygintinai pašalinti arba nekokybišką Įrangą pakeisti kokybiška per 10 (dešimt) dienų nuo raštiško Užsakovo reikalavimo gavimo dienos arba per kitą terminą, kuris objektyviai reikalingas trūkumų pašalinimui ir Šalys jį suderina raštu.

9.1.5. Kokybės garantija negalioja tiems Darbų trūkumams, kurie atsirado dėl to, kad Užsakovas nepaisė nustatytų aptarnavimo, priežiūros ir eksploatacijos instrukcijų.

9.1.6. Kokybės garantijos terminas sustabdomas tiek laiko, kiek Objektas negalėjo būti naudojamas dėl nustatytų defektų (trūkumų), už kuriuos atsako Rangovas.

9.1.7. Nutraukus Sutartį, iki Sutarties nutraukimo dienos atliktiems Darbams ir perduotai Įrangai bei Medžiagoms suteikiama Sutartyje numatyta kokybės garantija, kurios terminas skaičiuojamas nuo Sutarties nutraukimo dienos.

9.2. Rizikos paskirstymas

9.2.1. Įrangos, Medžiagų, Darbų ir jų rezultatų atsitiktinio sunaikinimo, sugadinimo bei praradimo rizika tenka Rangovui iki Galutinio Darbų perdavimo Užsakovui dienos.

9.2.2. Rangovui atitenka rizika už Statybvietėje esančio Užsakovo ir trečiųjų asmenų turto atsitiktinį sunaikinimą, sugadinimą, praradimą iki Darbų užbaigimo arba Statybvietės perdavimo Užsakovui dienos.

9.2.3. Rangovas prisiima atsakomybę už Objekto sugriuvimą ir (ar) defektus dėl jo padarytų projektavimo klaidų prieš bet kurį Objekto savininką ir atlygina jam dėl to patirtus nuostolius.

9.3. Įsipareigojimų nevykdymas arba netinkamas vykdymas

9.3.1. Šalys yra atsakingos už visų sutartinių įsipareigojimų tinkamą įvykdymą pagal šios Sutarties sąlygas.

9.3.2. Jei Rangovas nevykdo, tinkamai nevykdo arba tampa akivaizdu, kad tinkamai neįvykdys kurio nors iš Sutartyje nurodytų įsipareigojimų, Užsakovas turi teisę: i) sulaikyti Rangovui pagal Sutartį mokėtinas sumas iki kol šie įsipareigojimai bus įvykdyti tinkamai (šiuo punkte nurodyta sulaikymo teise Užsakovas gali pasinaudoti tik tokia apimtimi, kuri yra būtina užtikrinti reikalavimų įvykdymą) ir (arba) ii) Rangovo įsipareigojimus įvykdyti pats, apie tai raštu informuodamas Rangovą (tokiu atveju Užsakovas turi teisę reikalauti Rangovo apmokėti už šių įsipareigojimų įvykdymą patirtas išlaidas ir 10 (dešimt) % dydžio, bet ne mažiau kaip 1 000 (vieno tūkstančio) eurų kompensaciją nuo patirtų išlaidų sumos, už tokių įsipareigojimų įvykdymo organizavimą), ir (arba) iii) reikalauti patirtų nuostolių atlyginimo ir juos bet kada įskaityti iš Rangovui mokėtinų sumų pagal bet kurią su Užsakovu sudarytą sutartį, ir (arba) iv) imtis kitų Sutartyje ir teisės aktuose nurodytų priemonių.

9.3.3. Bet kokie trūkumai, kurių Užsakovas, Techninis prižiūrėtojas, Objekto projekto vykdymo prižiūrėtojas ir (arba) kiti asmenys nepastebėjo vertindami, derindami, tikrindami, priimdami ir (arba) tvirtindami Rangovo atliktus Darbus, pateiktus dokumentus ar pasiūlymus (nepriklausomai, ar tai buvo atlikta Pirkimo metu, ar Sutarties vykdymo metu), neatleidžia Rangovo nuo atsakomybės už įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą pagal Sutarties sąlygas.

9.3.4. Rangovas privalo Darbus vykdyti, nepažeisdamas trečiųjų asmenų teisių ir/ar teisėtų interesų. Rangovas, pažeidęs trečiųjų asmenų teises ir/ar teisėtus interesus privalo savo sąskaita bei rizika per 14 (keturiolika) dienų nuo trečiojo asmens reikalavimo/prašymo gavimo atlyginti su tuo susijusią

žalą. Rangovui per nustatytą terminą žalos neatlyginus, ją atlygina Užsakovas, tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę įskaityti žalos sumą iš Rangovui mokėtinų sumų pagal šią arba bet kurią su Rangovu sudarytą sutartį.

9.3.5. Rangovas Darbų metu privalo imtis visų įmanomų priemonių tikslu užtikrinti žmonių sveikatai nekenksmingas sąlygas. Rangovui nevykdant šios pareigos, sąlygas gali užtikrinti Užsakovas, tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę įskaityti su tuo susijusių jo patirtų išlaidų sumą iš Rangovui mokėtinų sumų pagal šią arba bet kurią su Rangovu sudarytą Sutartį.

9.3.6. Rangovas per 14 (keturiolika) dienų nuo Darbų atitinkamoje vietoje pabaigos privalo atkurti Darbų metu sugadintą aplinką (kelio dangą, veją ar kt.) ir/ar atlyginti tretiesiems asmenims su tuo susijusią žalą. Rangovui per nustatytą terminą aplinkos nesutvarkius ir/ar žalos neatlyginus, aplinką sutvarko ir/ar žalą atlygina Užsakovas, tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę įskaityti aplinkos sutvarkymo išlaidas ir atlygintos žalos sumą iš Rangovui mokėtinų sumų pagal šią arba bet kurią su Rangovu sudarytą sutartį.

9.3.7. Jei Rangovas, atlikdamas Darbus pagal Sutartį, nesilaiko galiojančių teisės aktų reikalavimų ir dėl to kompetentingos įgaliotos valstybinės institucijos pritaiko baudas ar kitas sankcijas Užsakovui, Rangovas įsipareigoja atlyginti Užsakovui visus pastarojo dėl to patirtus tiesioginius ir netiesioginius nuostolius ar žalą bei papildomas išlaidas.

9.4. Baudos

9.4.1. Už kiekvieną žemiau nurodytą įvykį, kuris įvyko dėl Rangovo įsipareigojimų nevykdymo, Rangovas, Užsakovo reikalavimu, moka baudas:

9.4.1.1. 1000 (vienas tūkstantis) eurų už kiekvieną elektros ir technologinių įrenginių atjungimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimą, aplinkosaugos, priešgaisrinės apsaugos, fizinės ar informacinės saugos reikalavimų pažeidimą, už kiekvieną atvejį kai Darbai buvo vykdomi negavus reikiamų leidimų, sutikimų, suderinimų arba nesilaikant elektros tinklų apsaugos reikalavimų, Statybos darbų technologinio projekto;

9.4.1.2. 3000 (trys tūkstančiai) eurų už kiekvieną technologinį pažeidimą, Statybos darbų technologinio projekto sprendinio pažeidimą ir/ar darbo projektinio sprendinio pažeidimą, jei toks pažeidimas nesukelia grėsmės Objekto ir/ar jo elementų saugumui ir/ar tinkamam eksploatavimui ir/ar nesudaro grėsmės asmenų sveikatai ir/ar gyvybei, už kiekvieną pažeidimą, dėl kurio sustojo Veikiančios įrangos veikimas arba nutrūko duomenų perdavimo paslaugos, už kiekvieną paslėptų Darbų užbaigimo ar informavimo per nurodytą terminą apie numatomą paslėptų Darbų uždengimą pažeidimą;

9.4.1.3. 1000 (vienas tūkstantis) eurų už kiekvieną nustatytą BS 9.8.12 papunktyje pažeidimo atvejį;

9.4.1.4. 5000 (penki tūkstančiai) eurų už kiekvieną pažeidimo atvejį, kai Rangovo Darbams vykdyti naudojama Įranga, Medžiagos, bei prekės (įskaitant jų sudėtines dalis) neatitinka Užsakovo reikalavimų;

9.4.1.5. 5000 (penki tūkstančiai) eurų jei nustatoma, už kiekvieną pažeidimo atvejį, kai Rangovas pažeidžia BS 5.2.11 punkto reikalavimus;

9.4.1.6. 200 (du šimtai) eurų už kiekvieną nustatytą atliekų nerūšiavimo ir metalo laužo neatskyrimo atvejį, rūšiuojant susidariusias atliekas, taip pat už metalo laužo pridavimą atliekų tvarkytojui kartu su kitomis atliekomis (už kiekvieną atliekų toną);

9.4.1.7. 200 (du šimtai) eurų už kiekvieną kitą Sutarties projektavimo, dokumentų, susirinkimo protokolų arba teisės aktų nesilaikymą;

9.4.1.8. 3000 (trys tūkstančiai) eurų už kiekvieną BS 2.3.2 punkte numatytą Grafiko pateikimo termino pažeidimą. Baudos sumokėjimas neatleidžia Rangovo nuo pareigos pateikti Užsakovui Grafiką;

9.4.1.9. Jei Darbus faktiškai vykdo kitas Subjektas, Specialistas, kuriuo nebuvo pakeistas Rangovo Pasiūlyme nurodytas Subjektas, Specialistas Sutartyje nustatyta tvarka bei toks pakeitimas nebuvo suderintas raštu ir nebuvo gautas rašytinis Užsakovo pritarimas, Rangovas moka 10 000 (dešimt tūkstančių) eurų baudą už kiekvieną pažeidimo atvejį;

9.4.1.10. 5000 (penki tūkstančiai) eurų už kiekvieną BS 5.2.10.2 papunkčio pažeidimo atvejį jei Sutarties įgyvendinimo metu paaiškėja, kad Rangovas pasitelkė Subrangovą, nesuderintą su Užsakovu šioje Sutartyje nustatyta tvarka;

9.4.1.11. 10 000 (dešimt tūkstančių) eurų už kiekvieną technologinį pažeidimą, Statybos darbų technologinio projekto sprendinio pažeidimą ir/ar darbo saugos sprendinio pažeidimą, jeigu toks pažeidimas sukuria grėsmę Objekto ir/ar jo elementų saugumui ir/ar tinkamam eksploatavimui ir/ar sukelia grėsmę asmenų sveikatai ir/ar gyvybei, už kiekvieną atvejį kai Darbai buvo vykdomi negavus reikiamų leidimų, sutikimų, suderinimų arba nesilaikant dujų ir sprogios aplinkos teritorijoje keliamų apsaugos reikalavimų, Statybos darbų technologinio projekto;

9.4.1.12. jeigu Rangovas vėluoja per nustatytą terminą, nurodytą SS, pateikti pasirašytą statybos užbaigimo aktą, jam taikoma SS nurodyta bauda už kiekvieną pavėluotą dieną;

9.4.1.13. 1000 (vienas tūkstantis) eurų kai Rangovas Sutartyje nustatytu laiku nepateikia Užsakovui Sutartyje nustatytus reikalavimus atitinkančio pradinio Rangovo rizikų valdymo plano (taip pat už kiekvieną vėlavimo dieną taikomi delspinigiai, numatyti BS 2.5.2 punkte);

9.4.1.14. už avarinio Veikiančios įrangos įjungimo termino nesilaikymą Rangovas moka 1000 (vieno tūkstančio) eurų baudą už kiekvieną atvejį, kai pažeidžia BS 4.5.5 punktą;

9.4.1.15. 1000 (vienas tūkstantis) eurų kai Rangovas pažeidžia BS 11.3.1 punkte nustatytą reikalavimą;

9.4.1.16. 1000 (vienas tūkstantis) eurų, už kiekvieną BS 4.3.6 punkto ir 4.3.8 punkto pažeidimo atvejį;

9.4.1.17. 5000 (penkių tūkstančių) eurų, už BS 5.2.16 punkto pažeidimą;

9.4.2. Jei nustatytas pažeidimas nepašalinamas per Sutartyje konkrečiai nustatytą ar (kai Sutartyje nėra nustatyta) Šalių sutartą laiką, atitinkama bauda taikoma pakartotinai, kol pažeidimas bus pašalintas. Jei dėl pažeidimo pašalinimo termino Šalys raštu nesusitaria, pakartotinai bauda gali būti taikoma ne anksčiau kaip po mėnesio nuo atitinkamo pažeidimo nustatymo dienos.

9.4.3. Rangovas privalo suderinti Projekto dokumentaciją su Užsakovu ne daugiau kaip per 3 (tris) kartus. Jeigu Rangovas nesuderina su Užsakovu Projekto dėl Rangovo kaltės per 3 (tris) kartus, už kiekvieną pakartotinį Projekto dokumentacijos derinimą, viršijantį 3 (trijų) kartų derinimo ribą, Rangovas privalo sumokėti Užsakovui 500 (penkių šimtų) eurų baudą.

9.4.4. Rangovas privalo atlyginti Užsakovui visus nuostolius, susidariusius dėl savo ar Darbų atlikimui pasitelktų trečiųjų asmenų kaltės, įskaitant, bet neapsiribojant, už sugadintą Užsakovo įrangą, įrenginius ar kitą Rangovo ar jo pasitelktų asmenų veiksmais ir (ar) neveikimu padarytą žalą, per 30 (trisdešimt) dienų nuo atitinkamo Užsakovo pareiškimo dienos.

9.4.5. Rangovas atsako už visus pagal Sutartį prisiimtus įsipareigojimus, nepaisant to, ar jiems vykdyti bus pasitelkti tretieji asmenys.

9.4.6. Šalis, neteisėtai atskleidusi kitos Šalies konfidencialią informaciją, kitos Šalies reikalavimu turi jai sumokėti 5000 (penkių tūkstančių) eurų baudą už kiekvieną atskirą pažeidimo atvejį ir atlyginti visus dėl to patirtus nuostolius, kiek jų nepadengia sumokėta bauda.

9.4.7. Šalių nustatytos netesybos pripažįstamos Šalių iš anksto nustatytais Šalies galimais minimaliais nuostoliais dėl to, kad kita Šalis pažeidė atitinkamą Sutarties sąlygą, kurių dydžio nukentėjusiajai Šaliai nereikia įrodinėti.

9.4.8. SS taip pat gali būti numatomos kitos standartinės atsakomybės sąlygos, atitinkančios galiojančius teisės aktus. Rangovas prisiima visišką atsakomybę dėl savo pasitelktų Sutarties vykdymui darbuotojų veiksmų ir įsipareigoja visiškai atlyginti tiesioginius ir netiesioginius nuostolius padarytus Užsakovui.

9.4.9. Rangovas Užsakovo reikalavimu turi sumokėti 10 % (dešimt procentų) Sutarties kainos dydžio baudą ir atlyginti visus Užsakovo patirtus nuostolius, kai taikomas BS 10.3.4 punktas.

9.4.10. Jei už tą patį pažeidimą Rangovui gali būti taikomos kelios Sutartyje nurodytos baudos arba delspinigiai, taikoma tik ta bauda ir delspinigiai, kurie yra didesni. Jei tas pats pažeidimas lėmė kitų sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, už kiekvieną tokį Sutarties pažeidimą skaičiuojami ir delspinigiai, ir bauda.

9.5. Atsakomybės ribojimas

9.5.1. Pagal Sutartį Šalys atsako už nuostolius, patirtus dėl Sutartyje nustatytų įsipareigojimų nevykdymo.

9.5.2. Rangovo netiesioginė atsakomybė ribojama 20 (dvidešimt) % Sutarties kainos (be PVM) suma išskyrus atvejus, kai nuostoliai atsirado dėl Rangovo tyčios ar didelio neatsargumo.

9.5.3. Užsakovo atsakomybė ribojama tiesioginiais nuostoliais, kurie kyla dėl Sutartyje aiškiai nustatytų Užsakovo įsipareigojimų nevykdymo ar netinkamo vykdymo. Užsakovas neatsako už Rangovo patirtus netiesioginius ar pasekminius nuostolius, išskyrus atvejus, kai tokie nuostoliai atsirado dėl Užsakovo tyčinio veikimo.

9.5.4. Bendra Šaliai priskaičiuotų pagal Sutartį netesybų suma negali viršyti 20 (dvidešimt) % Sutarties kainos (be PVM).

9.6. Atleidimas nuo atsakomybės

9.6.1. Šalis nėra laikoma atsakinga už bet kokių įsipareigojimų pagal šią Sutartį neįvykdymą, jeigu įrodo, kad tai įvyko dėl Nenugalimos jėgos aplinkybių. Tokiomis aplinkybėmis gali būti laikoma: *i)* karas (paskelbtas ar nepaskelbtas), pilietinis karas, maištai, revoliucijos, teroristiniai aktai *ii)* stichinės nelaimės: smarkios audros, ciklonai, žemės drebėjimai, potvyniai *iii)* boikotai, streikai, lokautai *iv)* laiku nesuteikti Veikiančios įrangos atjungimai Sutartyje nustatyta tvarka.

9.6.2. Pagal šią Sutartį Nenugalimos jėgos aplinkybėmis nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolių vykdyti prekių ir paslaugų, Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba jos kontrahentai pažeidžia savo prievoles, taip pat Šalies ir su ja susijusių asmenų (t. y. Šalies tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų, bei ją valdančių subjektų, išskyrus Lietuvos Respubliką) valdymo organų bei darbuotojų veikimas ar neveikimas (įskaitant streikus).

9.6.3. Apie Nenugalimos jėgos aplinkybes ir jų įtaką Sutarties vykdymui bei terminams Šalis privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo jų atsiradimo ar paaiškėjimo, raštu pranešti kitai Šaliai, pateikdama minėtų aplinkybių egzistavimo įrodymus. Šaliai per numatytą terminą nepranešus kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos aplinkybės atsiradimą bei jos įtaką Sutarties vykdymui, privalo atlyginti visus tiesioginius ir netiesioginius nuostolius, atsiradusius dėl Sutarties nevykdymo/ netinkamo vykdymo.

9.6.4. Atsiradus Nenugalimos jėgos aplinkybėms Šalis privalo imtis visų pagrįstų priemonių galimai žalai sumažinti ir, kad jos turėtų kuo mažesnę įtaką Sutarties vykdymo terminams.

9.6.5. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda tik minėtų aplinkybių egzistavimo laikotarpiui, o jas pašalinus Šalis privalo nedelsiant atnaujinti įsipareigojimų vykdymą.

9.7. Sutarties įvykdymo užtikrinimas

9.7.1. Rangovas privalo užtikrinti Sutarties vykdymą Darbų atlikimo laikotarpiui, per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Sutarties pasirašymo, jei kitaip nenustatyta SS: arba 10 (dešimt) procentų pradinės Sutarties kainos be PVM sumos užstatu, jį pervedant į Užsakovo Sutartyje nurodytą sąskaitą, arba pateikiant pirmo pareikalavimo neatšaukiamą besąlyginę 10 (dešimt) procentų pradinės Sutarties kainos be PVM vertės Lietuvos Respublikoje ar užsienio valstybėje registruoto banko garantiją (originalą). Jei Rangovas nepateikia arba, užstato atveju, neperveda Sutarties įvykdymo užtikrinimo per šiame punkte nurodytą laikotarpį, laikoma, kad Rangovas atsisakė sudaryti Sutartį.

9.7.2. Reikalavimai banko garantijai:

9.7.2.1. banko garantija turi galioti visu Sutarties galiojimo metu (įskaitant Darbų stabdymo laikotarpį) ir ne trumpiau kaip 30 (trisdešimt) dienų po Sutarties galiojimo termino pabaigos. Tuo atveju, kai Darbų atlikimo terminas sustabdomas, Sutarties įvykdymo užtikrinimas užstatu

paliekamas Užsakovo sąskaitoje, užtikrinant Rangovo sutartinių įsipareigojimų vykdymą Darbų atlikimo laikotarpiu;

9.7.2.2. banko garantija turi būti išduota Užsakovo naudai, lietuvių arba anglų kalba. Banko garantijos turinys privalo atitikti Sutarties sąlygas. Banko garantija turi būti neatšaukiama ir besąlyginė. Užsakovui teikiamas banko garantijos originalas, kuris turi būti pasirašytas jį išdavusio subjekto kvalifikuotu elektroniniu parašu, atitinkančiu VPĮ 22 straipsnio 11 dalies 2 ir 3 punktuose, PĮ 34 straipsnio 11 dalies 2 ir 3 punktuose (arba juos pakeisiančiuose) nustatytus reikalavimus. Jei banko garantija yra išduota anglų kalba, turi būti pateiktas tinkamai patvirtintas vertimas į lietuvių kalbą. Vertimo patvirtinimas laikomas tinkamu, jei vertimas yra patvirtintas vertėjo parašu ir vertimų biuro antspaudu arba Rangovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei turi). Pirmenybė bus teikiama originaliam tekstui. Kartu pateikiama apmokėjamą patvirtinančio dokumento, įrodančio, kad įmoka už išduotą banko garantiją yra sumokėta, kopija. Išduotai banko garantijai turi būti taikoma Lietuvos Respublikos teisė ir Tarptautinių prekybos rūmų patvirtintos taisyklės – „The ICC Uniform rules for demand guarantees“ (Leidinio Nr. 758). Banko garantija turi būti išduota Lietuvoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės (EEE) valstybėje registruoto banko, kuriam yra suteiktas ne žemesnis, nei toliau Sutartyje nurodytas tarptautinės reitingų agentūros patvirtintas investicinio lygio reitingas. Jeigu teikiama Lietuvoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės (EEE) valstybėje neregistruoto tarptautinio banko garantija, toks tarptautinis bankas turi turėti ne žemesnį, nei toliau Sutartyje nurodytą tarptautinės reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą. Nurodytą reitingą turi atitikti pats bankas, kuris išdavė garantiją. Jeigu dėl šalies rizikos specifikos tarptautinės reitingų agentūros tiekėjo šalies institucijoms nesuteikia tarptautinio kredito reitingo, tačiau suteikia nacionalinį kredito reitingą (angl. national scale credit rating), Rangovas gali pateikti garantiją iš kredito institucijos, turinčios ne žemesnį nei A klasės nacionalinį kredito reitingą pagal „Standart & Poor“s“, „Moody“s“ ar „Fitch Ratings“ agentūras. Bankui, išduodančiam banko garantiją, garantijos išdavimo dieną taikomas ne mažesnis kaip kredito agentūrų „Fitch Ratings“ ar „Standart & Poor“s“ „BBB“ arba agentūros „Moody“s“ suteiktas „Baa2“ ilgalaikio investicinio lygio reitingas arba A.M. Best suteiktas „BBB+“ ilgalaikio investicinio lygio reitingas. Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo pateikti atitinkamą dokumentą, įrodantį, kad banko garantiją išdavęs bankas turi atitinkamus Sutartyje nurodytus reitingus garantijos pateikimo dienai. Į banko garantijos tekstą turi būti įtraukta nuostata, kad Šalių ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, Lietuvos Respublikos teismuose;

9.7.2.3. jei Užsakovas pasinaudoja banko garantija, Rangovas, siekdamas toliau vykdyti Sutarties įsipareigojimus, privalo per 10 (dešimt) darbo dienų nuo pranešimo apie pasinaudojimą banko garantija gavimo dienos pateikti Užsakovui 9.7.1 punkte nurodytos vertės garantiją arba pervesti į Sutartyje nurodytą Užsakovo sąskaitą atitinkamos sumos užstatą. Vėlesni Sutarties ar kitų su ja susijusių dokumentų pakeitimai ar papildymai neturės įtakos garanto įsipareigojimų pagal Sutarties įvykdymo garantiją vykdytinumui ar apimčiai ir neatleis Rangovo nuo visiško įsipareigojimų pagal Sutarties įvykdymo garantiją vykdymo;

9.7.2.4. jeigu paaiškėja, kad banko garantiją išdavęs asmuo tapo nemokus, neįvykdo įsipareigojimų Užsakovui arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdo, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Užsakovo reikalavimo, pateikti Užsakovui naują Sutarties įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį šiame Sutarties skyriuje nurodytas sąlygas. Rangovui to

nepadarius, Rangovas laikytinas iš esmės pažeidusiu Sutartį ir Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį bei reikalauti visų nuostolių atlyginimo.

9.7.3. Reikalavimai užstatui:

9.7.3.1. į Užsakovo sąskaitą pervestu atitinkamo dydžio piniginiu užstatu pateiktas Sutarties įvykdymo užtikrinimas laikomas suteiktu nuo atitinkamo dydžio piniginių lėšų įskaitymo Užsakovo sąskaitoje momento. Šalys susitaria, kad užstatas nuo jo pervedimo Užsakovui yra laikomas įkeistu Užsakovo naudai, siekiant užtikrinti Rangovo įsipareigojimų pagal šią Sutartį tinkamą vykdymą. Užstato įkeitimas galioja iki užstato grąžinimo Rangovui atsiradus visoms Sutartyje numatytoms sąlygoms;

9.7.3.2. jei Užsakovas pasinaudoja užstatu, Rangovas, siekdamas toliau vykdyti Sutarties įsipareigojimus, privalo per 10 (dešimt) darbo dienų nuo pranešimo apie pasinaudojimą užstatu išsiuntimo dienos pervesti į Užsakovo Sutartyje nurodytą banko sąskaitą atitinkamos sumos užstatą arba pateikti atitinkamos vertės banko garantiją. Vėlesni Sutarties ar kitų su ja susijusių dokumentų pakeitimai ar papildymai neturės įtakos Rangovo įsipareigojimų pagal Sutarties sąlygų įvykdymo užstatu vykdytinumui ar apimčiai ir neatleis Rangovo nuo visiško įsipareigojimų pagal Sutarties sąlygų įvykdymo užstatu vykdymo. Tuo atveju, kai Darbų atlikimo terminas sustabdomas dėl Darbų sustabdymo, Sutarties įvykdymo užtikrinimas užstatu paliekamas Užsakovo sąskaitoje, užtikrinant Rangovo sutartinių įsipareigojimų vykdymą Darbų atlikimo laikotarpiu.

9.7.4. Jei Rangovas per šioje Sutartyje nustatytą terminą nepateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimo atnaujinimo ar pratęsimo, Užsakovas sulaiko 9.7.1 punkte nurodyto dydžio sumą iš Rangovui mokėtinų sumų, kuri tampa Sutarties įvykdymo užtikrinimu – užstatu. Tokiu atveju šiai sulaikytų pinigų sumai (užstatui) taikomos visos šio 9.7 skyriaus sąlygos.

9.7.5. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma yra minimalūs ir pagrįsti Užsakovo nuostoliai, kurių įrodinėti nereikia ir yra atlyginami Užsakovui pareikalavus.

9.7.6. Siekiant aiškumo, Sutarties įvykdymo užtikrinimas yra skirtas visų Rangovo sutartinių įsipareigojimų įvykdymui bei nuostolių atlyginimui užtikrinti, įskaitant, bet neapsiribojant netesybų mokėjimui užtikrinti.

9.7.7. Užsakovas gali pasinaudoti Sutarties įvykdymo užtikrinimu esant bet kuriai iš žemiau nurodytų aplinkybių:

9.7.7.1. Rangovas nevykdo savo įsipareigojimų pagal Sutartį arba juos vykdo netinkamai;

9.7.7.2. Rangovas laiku nevykdo Užsakovo nurodymo ištaisyti Darbų trūkumus;

9.7.7.3. jei dėl bet kokių Rangovo veiksmų ar neveikimo Užsakovas patyrė nuostolius (įskaitant, bet neapsiribojant papildomas išlaidas, prarastas pajamas ar kitus nuostolius, delspinigius ir/ ar baudas).

9.7.8. Prieš pateikdamas reikalavimą sumokėti pagal Sutarties įvykdymo užtikrinimą, Užsakovas įspėja apie tai Rangovą, nurodydamas, dėl kokio pažeidimo pateikia šį reikalavimą.

9.7.9. Sutarties įvykdymo užtikrinimą patvirtinantys dokumentai Užsakovui turi būti teikiami tik elektroniniu būdu, kitokiu būdu jie gali būti pateikti tik tokiu atveju, jei bankas neišduoda kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytų dokumentų ir tai patys patvirtina raštu.

9.7.10. BS 9.7.1 punkte nurodytu būdu pateiktas Sutarties įvykdymo užtikrinimas yra grąžinamas Rangovo prašymu, bet ne anksčiau kaip praėjus 10 (dešimt) dienų po galutinio Darbų perdavimo – priėmimo akto pasirašymo dienos ir pateikus Garantinių įsipareigojimų užtikrinimą.

9.7.11. Jeigu Rangovas nepateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimo, kaip numatyta 9.7.1 punkte, laikoma, kad Rangovas nepagrįstai atsisakė Sutarties. Tokiu atveju laikoma, kad kitą dieną po termino Rangovui pateikti Sutarties įvykdymo užtikrinimą Užsakovas įgyja teisę teisės aktų nustatyta tvarka reikalauti Rangovo atlyginti dėl to kylančius Užsakovo nuostolius ir patirtas išlaidas bei tuo tikslu pasinaudoti Rangovo Pasiūlymo galiojimo užtikrinimu, jei Pasiūlymo galiojimo užtikrinimas buvo numatytas Pirkime.

9.7.12. Banko garantija užtikrinamos sumos turi būti nurodomos tokia valiuta, kokia pagal Sutartį atliekami mokėjimai.

9.7.13. Prieš pateikdamas Banko garantiją, Rangovas gali prašyti Užsakovo patvirtinti, kad Rangovo siūlomą Banko garantiją jis sutinka priimti. Tokiu atveju Užsakovas privalo atsakyti Rangovui ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.

9.7.14. Užsakovas turi teisę nepriimti Banko garantijos ir (arba) laikyti ją negaliojančia, ir (arba) kreiptis į Rangovą dėl naujos Banko garantijos pateikimo Užsakovui, o Rangovas privalo tokią garantiją pateikti per trumpiausią įmanomą terminą, jei Banko garantija neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų arba Užsakovas turi informacijos, susijusios su Banko garantiją išdavusio banko veiklos sustabdymu arba galimu veiklos sustabdymu (įskaitant nemokumą, likvidavimą ar teisinės apsaugos taikymo procedūras).

9.7.15. Rangovui laiku nepateikus naujos Banko garantijos, Užsakovas turi teisę pareikšti reikalavimą pagal turimą Banko garantiją ir (arba) sulaikyti mokėjimus Rangovui Banko garantijoje nurodytai sumai. Tokiu atveju sulaikytos sumos Rangovui bus išmokėtos ne anksčiau, nei bus pateikta nauja Banko garantija arba išnyks įsipareigojimas ją pateikti.

9.8. Draudimas

9.8.1. Projektuotojo civilinės atsakomybės draudimas. Rangovas iki Sutarties įsigaliojimo dienos privalo apdrausti arba būti apdraudęs savo atsakomybę projektuotojo atsakomybės privalomuoju draudimu ne mažesne nei 10 (dešimt) % Sutarties kainos be PVM, ne mažiau nei 43 400 (keturiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai) eurų vienam draudžiamajam įvykiui bei pateikti Užsakovui tai patvirtinančius įrodymus (įskaitant mokestinio pavedimo, patvirtinančio draudimo įmokos sumokėjimą, patvirtintą kopiją). Šis draudimas turi būti užtikrintas visą Sutartyje nurodytų Darbų vykdymo laikotarpį (tuo atveju jei draudimo liudijimas (polisas) galioja trumpiau, Rangovas privalo jį pratęsti (atnaujinti) visam Sutartyje nurodytam Darbų laikotarpiui, vadovaudamasis BS 9.8.9 punkte nurodyta tvarka). Jei projektavimo darbus atlieka ne pats Rangovas, o jo pasamdytas subrangovas, Rangovas gali pateikti subrangovo draudimo liudijimą (polisą).

9.8.2. Statybos Darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimas. Rangovas iki Sutarties įsigaliojimo dienos privalo apdrausti arba būti apdraudęs visam Darbų vykdymo laikotarpiui visus Sutartyje numatytus Statybos darbus bei Rangovo civilinę atsakomybę privalomuoju draudimu, pagal

Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomuoju statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės.

9.8.3. Darbų draudimas taip pat turi apimti:

9.8.3.1. Medžiagas, montuojamą Įrangą;

9.8.3.2. Užsakovo perduotą Rangovui turtą;

9.8.3.3. Išplėstinę garantinio termino riziką (24 mėnesiai).

9.8.4. Darbų, Medžiagų, montuojamos Įrangos, Užsakovo perduoto turto ir išplėstinio garantinio termino rizikos (24 mėnesiai) draudime papildomai turi būti nurodyta, kad draudimo išmokos gavėjas yra tas asmuo, kurio interesams padaryta žala.

9.8.5. Darbai, Medžiagos, montuojama Įranga ir Užsakovo perduotas turtas turi būti apdraustas pilna atstatomąja verte (be PVM).

9.8.6. Rangovo civilinės atsakomybės suma turi būti ne mažesnė nei 5 (penki) % Sutarties kainos (be PVM) suma, ne mažiau nei 43 400 (keturiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai) eurų vienam draudžiamajam įvykiui, visam Sutartyje nurodytų Darbų vykdymo laikotarpiui. Pasikeitus Sutarties kainai (esant Papildomiems darbams, taikant Sutarties kainos peržiūrą ir kt.), Rangovas turi pateikti Užsakovui atnaujinto statybos Darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimo liudijimo (poliso) kopiją.

9.8.7. Rangovas turi pateikti Užsakovui draudimą, įskaitant jo apmokėjimą, patvirtinančius dokumentus.

9.8.8. Visi Rangovo pateikiami draudimo liudijimai (polisai) turi būti išduodami Užsakovui priimtinos draudimo įmonės - turi būti Europos Sąjungoje registruota draudimo bendrovė arba draudimo bendrovė iš trečiosios šalies, kuri draudimo sutarties sudarymo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: „Standard&Poor’s” - “A-” “Fitch - A-” „Moody’s” - “A3” arba lygiavertį. Reitingą turi atitikti draudimo bendrovė, kuri sudarė draudimo sutartį.

9.8.9. Rangovas savo sąskaita privalo pratęsti (atnaujinti) draudimo sutartis, jeigu jos baigtųsi anksčiau, negu nurodyta BS 9.8 skyriuje, bei pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus.

9.8.10. Kiekviename draudimo liudijime (polise) turi būti numatyta galimybė išmokėti draudimo išmokas Sutarties valiuta.

9.8.11. Draudimo liudijime (polise) arba atskirame draudiko rašte turi būti nurodytas Rangovo ir draudiko įsipareigojimas, kad draudimo sutartis gali būti keičiama tik su išankstiniu raštišku Užsakovo sutikimu. Tokį sutikimą Užsakovas išduoda per 3 (tris) darbo dienas nuo raštiško prašymo pateikti sutikimą su pridėta pakeisto dokumento redakcija gavimo, jei draudimo sutarties pakeitimas atitinka Sutartyje numatytus minimalius draudimo reikalavimus.

9.8.12. Jeigu draudimo sutartis buvo nutraukta ar pasibaigė anksčiau, negu nurodyta draudimo liudijime (polise), Rangovas privalo pratęsti (atnaujinti) draudimo sutartį. Rangovas privalo iš anksto

raštu informuoti Užsakovą apie bet kokius draudimo sutarties sąlygų pasikeitimus, atliekamus jo arba draudiko iniciatyva.

9.8.13. Jeigu, įvykus draudimui įvykiui, draudimo sumos neužtenka padengti visų nuostolių, Rangovas padengia nuostolius, viršijančius civilinės atsakomybės draudimo išmokų dydį.

9.9. Garantinių įsipareigojimų užtikrinimas

9.9.1. Ne vėliau kaip 5 (penkios) darbo dienos iki planuojamo Rangovo kreipimosi dėl statybos užbaigimo dokumentų gavimo Rangovas privalo pateikti Užsakovui Rangovo garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimą, kuris turi užtikrinti dėl Rangovo (ar Subrangovų) kaltės atsiradusių defektų, nustatytų per pirmuosius 3 (tris) statinio garantinio termino metus, šalinimo išlaidų apmokėjimą Užsakovui. Tuo atveju, jeigu garantinis terminas nutrūksta arba yra sustabdomas, Rangovas privalo pratęsti Rangovo garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimo galiojimą tiek, kad jo galiojimo laikotarpis būtų ne trumpesnis nei numatyta Statybos įstatyme.

9.9.2. Rangovas turi pateikti Garantinių įsipareigojimų užtikrinimą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal Sutartį, Užsakovui kartu su Galutiniu Darbų priėmimo–perdavimo aktu.

9.9.3. Garantinių įsipareigojimų užtikrinimo papildomi reikalavimai ir sąlygos, jei taikomi, bei vertė nurodyta SS, tačiau turi būti ne mažesnė bei ne trumpesnio galiojimo nei numatyta Statybos įstatyme. Garantija užtikrinamos sumos turi būti nurodomos tokia valiuta, kokia pagal Sutartį atliekami mokėjimai.

9.9.4. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi būti išduotas Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės valstybėje registruoto banko, arba kito tarptautinio banko, užtikrinimo išdavimo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne žemesnį nei „Standard&Poor’s” – „A-“ arba „Moody’s“ - „A3“ arba lygiavertį reitingo agentūrų atitikmenį, ilgalaikio skolinimosi reitingą. Reitingą turi atitikti bankas, kuris išdavė garantiją.

9.9.5. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimui taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai arba Bendrosios garantijų pagal pirmą pareikalavimą taisyklės (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG, ICC Publication No. 758).

9.9.6. Garantinių įsipareigojimų užtikrinimas turi būti besąlyginė, neatšaukiama ir su Užsakovu suderinta, pirmo pareikalavimo banko garantija. Garantinių įsipareigojimų užtikrinime turi būti nurodomos šios privalomos sąlygos: išmokos gavėjas – Užsakovas, Bankas neturi reikalauti Užsakovo pateikti jokių kitų dokumentų, įrodymų, išskyrus rašytinį reikalavimą išmokėti Garantinių įsipareigojimų užtikrinime nurodytą sumą, kuriame būtų nurodyta tik (i) tiksli reikalaujamo mokėjimo suma, neviršijanti Garantinių įsipareigojimų užtikrinime nurodytos sumos; (ii) Užsakovo banko sąskaitos rekvizitai; (iii) pareiškimas, jog Rangovas nevykdo savo įsipareigojimų pagal užtikrinamą prievolę, nurodant pažeidimo pobūdį. Jokiais atvejais neturi būti reikalaujama iš Užsakovo pateikti įrodymų, kad Užsakovas turi teisę gauti išmoką pagal Garantinių įsipareigojimų užtikrinimą. Bankas neturi teisės perleisti ar perduoti teisių ir pareigų pagal Garantinių įsipareigojimų

užtikrinimą be išankstinio rašytinio Užsakovo sutikimo. Garantinių įsipareigojimų užtikrinime privalo būti numatyta, kad bet kokie su Garantinių įsipareigojimų užtikrinimu susiję ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose pagal Lietuvos Respublikos teisę.

9.9.7. Prieš pateikdamas Banko garantiją, Rangovas gali prašyti Užsakovo patvirtinti, kad Rangovo siūlomą Banko garantiją jis sutinka priimti. Tokiu atveju Užsakovas privalo atsakyti Rangovui ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.

9.9.8. Užsakovas turi teisę nepriimti Banko garantijos ir (arba) laikyti ją negaliojančia, ir (arba) kreiptis į Rangovą dėl naujos Banko garantijos pateikimo Užsakovui, o Rangovas privalo tokią garantiją pateikti per trumpiausią įmanomą terminą, jei Banko garantija neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų arba Užsakovas turi informacijos, susijusios su Banko garantiją išdavusio banko veiklos sustabdymu arba galimu veiklos sustabdymu (įskaitant nemokumą, likvidavimą ar teisinės apsaugos taikymo procedūras).

9.9.9. Rangovui laiku nepateikus naujos Banko garantijos, Užsakovas turi teisę pareikšti reikalavimą pagal turimą Banko garantiją ir (arba) sulaikyti mokėjimus Rangovui Banko garantijoje nurodytai sumai. Tokiu atveju sulaikytos sumos Rangovui bus išmokėtos ne anksčiau, nei bus pateikta nauja Banko garantija arba išnyks įsipareigojimas ją pateikti.

10. SUTARTIS

10.1. Sutarties galiojimas

10.1.1. Sutartis yra laikoma sudaryta ir įsigalioja nuo jos pasirašymo ir Sutarties įvykdymo užtikrinimo pateikimo dienos, jei kitaip nenumatyta SS.

10.1.2. Sutartis galioja iki visiško Šalių sutartinių įsipareigojimų įvykdymo arba Sutarties nutraukimo.

10.1.3. Ši Sutartis sudaro visą Šalių susitarimą ir tarpusavio supratimą ir pakeičia visus ankstesnius žodinius ar rašytinius susitarimus ir pareiškimus, padarytus bet kuriuo metu iki šios Sutarties sudarymo, kurie nėra aiškiai įtraukti į šios Sutarties sąlygas. Tačiau aiškinant Sutarties dokumentus, tikrajai Šalių valiai nustatyti gali būti panaudojama informacija, Šalių pateikta derybų metu.

10.1.4. Kokybės garantijos, atsakomybės, konfidencialumo, intelektinės nuosavybės, pranešimų siuntimo ir gavimo, kalbos, ginčų sprendimo, Europos Sąjungos finansavimo ir kitos sąlygos, kurios pagal savo esmę turi galioti ir po Sutarties įvykdymo, galioja ir po Sutarties įvykdymo arba nutraukimo.

10.2. Sutarties keitimas

10.2.1. Bet kokie Sutarties pakeitimai galioja tik jei jie sudaryti raštu ir pasirašyti abiejų Šalių, jei Sutartyje nenurodyta kitaip.

10.2.2. Jeigu kuri nors Sutarties sąlyga visiškai ar iš dalies negaliojūtų ar taptų negaliojančia dėl jos prieštaravimo taikytiniams teisės aktams arba dėl bet kokios kitos priežasties, likusios Sutarties sąlygos liks galioti visa apimtimi. Tokiu atveju Šalys gera valia derės ir sieks pakeisti negaliojančią sąlygą kita teisėta ir galiojančia sąlyga, kuri, kiek tai įmanoma, leistų pasiekti tokį patį teisinį ir ekonominį rezultatą, kaip Sutarties sąlyga, kuri bus tokiu būdu pakeista. Pakeitimai atliekami abipusiu Šalių rašytiniu susitarimu.

10.3. Sutarties nutraukimas

10.3.1. Jei viena iš Šalių nevykdo sutartinių įsipareigojimų ar juos vykdo netinkamai ir tai yra esminis Sutarties pažeidimas, kita Šalis gali vienašališkai nutraukti Sutartį, raštu įspėjusi apie tai kitą Šalį prieš 10 (dešimt) darbo dienų ir pateikusi pagrįstus motyvus. Esminis Sutarties pažeidimas turi būti suprantamas ir pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnio 2 dalies kriterijus, ir pagal Sutartį (kai Šalys susitaria, ką laikys esminiu Sutarties pažeidimu). Esminiais Sutarties pažeidimais pagal Sutartį laikomi:

10.3.1.1. Rangovas nevykdo SS nurodytų pagrindinių reikalavimų dėl Rangovo kaltės;

10.3.1.2. Dėl Rangovo kaltės Darbų vykdymas nuo Grafiko atsilieka daugiau kaip 30 (trisdešimt) dienų ir (arba) Rangovas nevykdo Darbų ir (arba) aiškiai neketina tęsti savo įsipareigojimų pagal Sutartį;

10.3.1.3. Rangovas gadina Užsakovo turtą, nesilaiko Darbų kokybės, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų;

10.3.1.4. Rangovas pranešė Užsakovui apie atsiradusias aplinkybes, nustatytas Lietuvos VPI 47 str. 9 d. ir (arba) PI 50 str. 9 d., 58 str. 4¹ d., tačiau nepašalino jų nei nurodyta BS 5.2.11 punkte nustatyta tvarka ir terminais;

10.3.1.5. Darbai atliekami nesilaikant Darbų technologinio projekto bei TDP;

10.3.1.6. Rangovas nevykdo teisėtų Užsakovo, Objekto statybos techninio priežiūrėtojo, Objekto Projekto vykdymo priežiūrėtojo, savivaldybių ir kitų institucijų reikalavimų ir nurodymų, kurie yra susiję su Sutartyje nustatytais Darbais;

10.3.1.7. Užsakovas daugiau kaip 30 (trisdešimt) dienų vėluoja atlikti mokėjimą Rangovui;

10.3.1.8. Rangovas tampa nemokus, jam iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla, arba inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros, arba jo turtą pradeda valdyti teismas ar bankroto administratorius, arba jo veikla yra sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus yra tokia pati ar panaši, arba jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (Rangovo ir kreditorių susitarimą tęsti Rangovo veiklą, kai Rangovas prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti) ir nepateikia Užsakovui pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti Sutartį, bei neištaiso pažeidimo gavęs Užsakovo pretenziją; kai tokias sąlygas atitinka Rangovo jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir Šalys pagal sutarties sąlygas nesusitaria dėl tokio

asmens pakeitimo kitu ir nėra pateikiama įrodymų, kad Rangovas sugebės toliau tinkamai įvykdyti įsipareigojimus pagal Sutartį;

10.3.1.9. Rangovas nustatytais terminais nepateikia Sutartyje numatytų privalomų draudimų, užtikrinimų arba laiku nepratęsia (neatnaujina) jų galiojimo;

10.3.1.10. Paaiškėja, kad Rangovas turėjo būti pašalintas iš Pirkimo procedūros pagal VPĮ 46 straipsnio 1 dalį ar dėl kitų Pirkimo dokumentuose nustatytų pašalinimo pagrindų;

10.3.1.11. Rangovas Sutarties vykdymo metu nebeatitinka Pirkimo dokumentuose nustatytų kvalifikacinių reikalavimų;

10.3.1.12. Kiti Sutartyje nurodyti pažeidimai, kurie aiškiai įvardinti kaip esminiai.

10.3.2. Sutartis yra nutraukiama nedelsiant, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionalinio saugumo įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad Sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų (PĮ 50 str. 8 d.).

10.3.3. Jei nustatomas BS 10.3.1.4 punkto pažeidimas, kad Rangovo siūloma Įranga, Medžiagos bei prekės neatitinka Sutarties ar Užsakovo reikalavimų ir neatitinka Kilmės reikalavimų, atsižvelgus į atliktų Darbų apimtį ir siekiant išsaugoti Sutartį, Užsakovas gali leisti Rangovui per Užsakovo nustatytą terminą siūlomus Įrenginius, Medžiagas bei prekes pakeisti kito gamintojo prekėmis, kurios visiškai atitinka Užsakovo reikalavimus ir dėl to nesikeičia Sutarties pobūdis. Tokiu atveju už šį pažeidimą Rangovui taikoma BS 9.4.1.4 papunktyje numatyta c .

10.3.4. Jei Užsakovas nutraukia Sutartį dėl Rangovo kaltės, Rangovas Užsakovo reikalavimu turi sumokėti 10 (dešimt) % Pradinės Sutarties kainos Eur be PVM dydžio baudą ir atlyginti visus Užsakovo patirtus nuostolius, kiek jų nepadengia sumokėta bauda, įskaitant Užsakovo išlaidas dėl kito Rangovo paieškos ir Darbų pabrangimo.

10.3.5. Sutartis gali būti nutraukta PĮ 98 str. nustatytais atvejais ir tvarka, raštišku abiejų Šalių susitarimu.

10.3.6. Jei Nenugalimos jėgos aplinkybės įvykis užtrunka ilgiau nei 100 (vieną šimtą) dienų ir tai iš esmės trukdo vykdyti šios Sutarties įsipareigojimus, bet kuri Šalis turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, apie tai raštu pranešdama kitai Šaliai prieš ne mažiau kaip 30 (trisdešimt) dienų. Nutraukus Sutartį dėl aukščiau nurodytos priežasties, Šalys atleidžiamos nuo atsakomybės dėl įsipareigojimų nevykdymo, išskyrus tuos, kurie buvo įvykdyti iki Sutarties nutraukimo arba kurie pagal Sutarties sąlygas turi galioti ir po nutraukimo.

10.3.7. Sutarties nutraukimas ar pasibaigimas neatleidžia Šalių nuo atsakomybės, kuri kilo dėl Šalies įsipareigojimų, kurie buvo prisiimti iki Sutarties nutraukimo ar pasibaigimo.

10.4. Sutarties aiškinimas

10.4.1. Sutarčiai yra taikomi ir ji yra aiškinama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

10.4.2. Sutartyje, kur reikalauja kontekstas, žodžiai pateikti vienaskaita, gali turėti ir daugiskaitos prasmę, ir atvirkščiai.

10.4.3. Sutartyje nurodyti terminai yra skaičiuojami kalendorinėmis dienomis, mėnesiais ir metais, jei Sutartyje nenurodyta kitaip.

10.4.5. Tais atvejais, kai Sutartyje netesybos ar kitos sumos nurodomos procentine dalimi, skaičiuojama nuo Sutarties kainos ar tam tikrų Darbų kainos, skaičiavimai turi būti atliekami nuo Sutarties kainos ar tam tikrų Darbų kainos be PVM, jei nenurodyta kitaip.

10.4.6. Sutartyje nurodytos darbo dienos suprantamos kaip bet kuri diena nuo pirmadienio iki penktadienio, išskyrus Lietuvos Respublikos darbo kodekse nurodytas švenčių dienas.

11. BAIGIAMOS NUOSTATOS

11.1. Dėl nacionalinio saugumo interesų taikomi reikalavimai

11.1.1. Sutartis visą jos galiojimą turi atitikti nacionalinio saugumo interesus, t. y. Rangovas, subrangovai, Rangovo ar subrangovų atliekami Darbai (ar bet kokia jų dalis) turi nekelti grėsmės nacionaliniam saugumui. Rangovas privalo sudaryti visas reikalingas sąlygas, įskaitant bendradarbiauti bei teikti visą reikalingą informaciją bei dokumentus, reikalingus Patikrai pagal Nacionalinio saugumo įstatymo reikalavimus atlikti.

11.1.2. Rangovas privalo užtikrinti, kad visą Sutarties galiojimo laikotarpį pats Rangovas, Subrangovai, Subjektai, Specialistai ir bet kurie pagal Sutartį Tikrinami asmenys nekeltų grėsmės nacionaliniam interesui pagal taikomus Nacionalinio saugumo įstatymo reikalavimus. Jeigu Sutarties vykdymo metu paaiškėja, kad kuris nors aukščiau išvardintas asmuo tapo neatitinkančiu šių reikalavimų, Rangovas privalo iš karto sustabdyti tokio asmens bet kokius įgaliojimus, susijusius su Sutartimi ir (ar) jos vykdymu, ir nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų, pasiūlyti Užsakovui kandidatą pakeisti tokį netinkamą Tikrinamą asmenį ar Subrangovą, Subjektą, Specialistą. Siūlydamas naują Tikrinamą asmenį ar kandidatą netinkamam Tikrinamam asmeniui ar Subrangovui, Subjektui pakeisti, Rangovas privalo pateikti dokumentus (užtikrinti jų pateikimą), reikalingus atlikti siūlomo asmens Patikrą bei patvirtinančius tokio asmens atitikimą kitiems Sutarties reikalavimams. Rangovas turi teisę šiame punkte nustatyta tvarka (išskyrus reikalavimą nedelsiant sustabdyti įgaliojimus) ir laikydamasis kitų šios Sutarties reikalavimų (jei taikoma) Tikrinamus asmenis ir Subrangovus, Subjektus pakeisti, arba pasitelkti naujų Tikrinamų asmenų ir Subrangovų, Subjektų ir dėl kitų priežasčių. Keisdamas esamus ar pasitelkdamas naujus Tikrinamus asmenis ar Subrangovus, Subjektus, Rangovas privalo įsivertinti, kad Užsakovo sprendimui dėl keičiamo ar naujai pasitelkiamo asmens atitikties nacionalinio saugumo interesams gali užtrukti 40 (keturiasdešimt) ir daugiau dienų, ir Rangovas prisiima visą su tuo susijusią riziką, įskaitant, bet neapsiribojant, Sutarties vykdymo vėlavimo.

11.1.3. Atsižvelgiant į galiojantį teisinį reglamentavimą bei, jei atitinka galiojančiuose teisės aktuose nustatytas taikymo sąlygas, Sutarties negali vykdyti Rangovas, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

11.1.3.1. Rangovas, Subrangovas, Subjektas, Specialistas, Rangovo siūlomų prekių (įskaitant jų sudedamąsias dalis) gamintojas ar juos kontroliuojantys asmenys yra juridiniai asmenys, registruoti šalyse agresorėse ir (ar) nacionaliniam saugumui keliančiose grėsmę valstybėse ar teritorijose;

11.1.3.2. Rangovas, Subrangovas, Subjektas, Specialistas, Rangovo siūlomų prekių (įskaitant jų sudedamąsias dalis) gamintojas ar juos kontroliuojantys asmenys yra fiziniai asmenys, nuolat gyvenantys šalyse agresorėse ir (ar) nacionaliniam saugumui keliančiose grėsmę valstybėse ar teritorijose arba turintys šių valstybių pilietybę;

11.1.3.3. prekių (įskaitant jų sudedamąsias dalis) kilmė yra ar paslaugos teikiamos iš šalių agresorių ir (ar) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui keliančių grėsmę valstybių ar teritorijų;

11.1.3.4. Rangovas darbams atlikti, prekėms tiekti remiasi ar ketina remtis fiziniais asmenimis, turinčiais šalių agresorių ir (ar) nacionaliniam saugumui keliančių grėsmę valstybių pilietybę ar nuolat šiose valstybėse gyvenančių fizinių asmenų kvalifikacija, arba tokius asmenis ketina pasitelkti Sutarties vykdymo metu;

11.1.3.5. Užsakovas turi kompetentingų institucijų informacijos, kad 11.1.3 punkto 11.1.3.1 ir 11.1.3.2 papunkčiuose nurodyti subjektai turi interesų, galinčių kelti grėsmę nacionaliniam saugumui.

11.1.4. Vadovaujantis Nacionalinio saugumo įstatymo 17 straipsnio 8 dalies reikalavimais, Užsakovas inicijuoja Rangovo, Subrangovų, Subjektų, Specialistų darbuotojų patikros procedūrą, kuri turi būti atlikta iki Statybvietės perdavimo. Vykdam šią procedūrą, Rangovas įsipareigoja per 14 (keturiolika) dienų nuo Užsakovo rašto ir SS priede nurodyto Pareigų sąrašo, kuriame nurodytos tikrinamų darbuotojų funkcijos/pavestas darbas, gavimo pateikti Užsakovui visus duomenis, dokumentus ir sutikimus, patvirtinančius Rangovo ir Subrangovų, Subjektų, Specialistų darbuotojų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos pateikti prie Užsakovo valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ar turto, įskaitant Rangovo vadovų sąrašė nurodytus vadovus (sąrašas pateikiamas kaip SS priedas), atitiktį Nacionalinio saugumo įstatymo reikalavimams pagrindžiančius dokumentus, t. y. dokumentus, patvirtinančius, kad:

11.1.4.1. asmuo nėra pripažintas neveiksnium ar ribotai veiksnium bet kurioje srityje arba jam nėra taikomos priverčiamosios medicinos priemonės;

11.1.4.2. asmuo per paskutinius 3 (trejus) metus nebuvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;

11.1.4.3. atitinkamas asmuo sutinka būti tikrinamas Nacionalinio saugumo įstatymo nustatyta tvarka ir apimtimi.

11.1.5. BS 11.1.4 punkto 11.1.4.1 – 11.1.4.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus Užsakovui pristato pats asmuo, apie kurį teikiama informacija, užklijuotame voke, ant kurio užrašytas Objektas, Rangovo pavadinimas ir asmens vardas bei pavardė, tiesiogiai Užsakovo buveinės adresu. Dokumentus Rangovas gali pateikti ir kitais būdais, tačiau jis prisiima visišką atsakomybę už tokio pateikimo visišką atitikimą asmens duomenų apsaugos reikalavimams.

11.1.6. Jeigu Rangovo ir (ar) subrangovo atstovas, kurio patikra vykdoma vadovaujantis Nacionalinio saugumo įstatymo 17 straipsnio 8 dalies reikalavimais, negali pateikti BS 11.1.4 punkto 11.1.4.1 – 11.1.4.3 papunkčiuose nurodytų dokumentų, nes atitinkamoje šalyje tokie dokumentai neišduodami

arba toje šalyje išduodami dokumentai neapima visų keliamų klausimų, šie dokumentai gali būti pakeisti:

11.1.6.1. priesaikos deklaracija;

11.1.6.2. oficialia deklaracija, jeigu toje šalyje nenaudojama priesaikos deklaracija. Oficiali deklaracija turi būti patvirtinta valstybės narės ar Rangovo ir (ar) subrangovo kilmės šalies arba šalies, kurioje jis registruotas, kompetentingos teisinės ar administracinės institucijos, notaro arba kompetentingos profesinės arba prekybos organizacijos.

11.1.7. Šiame punkte nustatytas patikrai atlikti reikalingų dokumentų pateikimo terminas gali būti pratęstas Šalių susitarimu.

11.2. Interesų konfliktas

11.2.1. Rangovas įsipareigoja vengti bet kokio intereso konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos bešališkam ir objektyviam Sutarties vykdymui. Toks interesų konfliktas gali kilti dėl ekonominių, politinių, šeimyninių, emocinių ar bet kokių kitų priežasčių.

11.2.2. Rangovas nedelsiant raštu privalo informuoti Užsakovą apie Sutarties vykdymo metu kylantį ar galintį kilti interesų konfliktą ir imtis visų būtinų veiksmų, siekiant ištaisyti situaciją.

11.3. Kiti reikalavimai

11.3.1. Rangovas vykdydamas Darbus įsipareigoja taikyti žemiau nurodytus reikalavimus Sutarties vykdymo laikotarpiu, pagal vieną iš žemiau nurodytų:

11.3.1.1. aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartą LST EN ISO 14001;

11.3.1.2. Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS);

11.3.1.3. kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, pagrįstus atitinkamais Europos arba tarptautiniais standartais (kuriuos yra patvirtinusios sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos Sąjungos teisės aktus arba tarptautinius sertifikavimo standartus) ar kitais Rangovo pateiktais lygiaverčiais įrodymais.

11.3.2. Rangovas įsipareigoja laikytis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bei kitų su Rangovo sutartinių įsipareigojimų vykdymu susijusių Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nuostatų ir užtikrinti, kad Rangovo visi darbuotojai bei atstovai jų laikytųsi. Rangovas garantuoja Užsakovui ir/ar tretiesiems asmenims nuostolių atlyginimą, jei Rangovas ar jo darbuotojai, atstovai nesilaikytų Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimų ir dėl to Užsakovui ir/ar tretiesiems asmenims būtų pateikti kokie nors reikalavimai ar pradėti procesiniai veiksmai.

11.3.3. Sutarties sąlygų keitimas jos galiojimo laikotarpiu galimas neatliekant naujos pirkimo procedūros vadovaujantis PĮ 97 str. nuostatomis bei aplinkybėmis, kurios Sutartyje nustatytos aiškiai,

tiksliai ir nedviprasmiškai. Visi Sutarties pakeitimai atliekami Sutarties Šalims pasirašant susitarimą dėl Sutarties pakeitimo bei susitarime ar jo priede nurodant Sutarties pakeitimą lemiančias priežastis.

11.3.4. Šiai Sutarčiai, taip pat su Sutartimi susijusiems Šalių tarpusavio santykiams (įskaitant, bet neapsiribojant, santykiams kylantiems iš Sutarties sudarymo, galiojimo, negaliojimo, vykdymo ir nutraukimo) bei jų aiškinimui taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai.

11.3.5. Bet kuri iš šios Sutarties kylanti ginčą ar prieštaravimą Šalys spręs tarpusavio derybomis ir visapusiškai bendradarbiaudamos. Šalims nepavykus išspręsti ginčų, nesutarimų ar reikalavimų derybų ar kitu tarp Šalių suderintu alternatyviu būdu per 30 (trisdešimt) dienų (išskyrus atvejus, kai Šalių sutarimu šis terminas yra pratęsiamas), atitinkamas ginčas, nesutarimas ar reikalavimas bus sprendžiamas kompetentingame Lietuvos Respublikos teisme.

11.3.6. Rangovas įsipareigoja ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas iki Sutarties pasirašymo dienos paskirti asmenį, kuris bus atsakingas už ryšių su Užsakovo paskirtu atstovu palaikymą.

11.3.7. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Rangovo, Subrangovo, Subjekto, kurio pajėgumais yra remiamasi ar juos kontroliuojančių asmenų ir/arba Įrangos, Medžiagų ir prekių gamintojo registracijos vietos pasikeitimus, jeigu tokia vieta patenka į VPI 92 straipsnio 14 ir (arba) 15 dalyje numatyto sąraše nurodytas valstybes ar teritorijas.

11.3.8. Rangovas įsipareigoja, kad jo siūlomos prekės, paslaugos ar darbai nekels grėsmės nacionaliniam saugumui, t. y.: i) nebus sutrikdytas Užsakovo valdomos ryšių ir informacinės infrastruktūros, kurios yra reikšmingos Užsakovo veiklai, funkcionavimas; ii) nebus sutrikdyta Užsakovo, kaip nacionaliniam saugumui svarbios įmonės, veikla; iii) nebus siekiama išgauti valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančią ar kitą neviešą (Užsakovo konfidencialią) informaciją; iv) atitiks Kilmės reikalavimus.

11.4. Pareiškimai ir garantijos

11.4.1. Šalys pareiškia ir garantuoja, kad:

11.4.1.1. Sutartį sudarė turėdamos tikslą realizuoti jos nuostatas bei galėdamos realiai įvykdyti Sutartyje nurodytus įsipareigojimus nurodyta apimtimi ir terminais;

11.4.1.2. jos yra mokios ir finansiškai pajėgios įvykdyti Sutartį, jų veikla nėra apribota, joms neiškelta arba nėra numatoma iškelti bylos dėl restruktūrizavimo ar likvidavimo, jos nėra sustabdžiusios ar apribojusios savo veiklos, joms nėra iškeltos bankroto bylos arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka.

11.4.2. Rangovas pareiškia ir garantuoja, kad:

11.4.2.1. pilnai susipažino su TS, Sutarties sąlygomis ir visa kita informacija bei dokumentacija, susijusia su Sutarties dalyku ir Objektu, reikalinga Sutarties pagrindu prisiimamiems įsipareigojimams įvykdyti bei Darbams atlikti, ir ši dokumentacija bei joje pateikta informacija yra visiškai ir pilnai pakankama tam, kad Rangovas galėtų užtikrinti tinkamą ir visišką visų Sutarimi prisiimamų įsipareigojimų vykdymą ir jų kokybę. Sudarydamas šią Sutartį, Rangovas patvirtina, kad

jis išnagrinėjo Sutartyje nurodytus ir jam iš anksto pateiktus dokumentus ir juos suprato bei patikrino, taip pat įsitikino, kad, Rangovo geriausiomis žiniomis, juose nėra klaidų ar kitų trūkumų, kurie trukdytų tinkamai ir laiku įvykdyti Rangovo įsipareigojimus;

11.4.2.2. jis turi visas technines, intelektualines, fizines, organizacines bei bet kokias kitas galimybes ir savybes, reikalingas ir leidžiančias jam deramai vykdyti Sutarties sąlygas bei užtikrinti aukščiausią atliekamų Darbų kokybę.

11.5. Kvalifikacija

11.5.1. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį jis pats, Subrangovai, Specialistai, Subjektai bei jo sutartinius įsipareigojimus vykdytys ir Darbus atliekantys asmenys turi ir turės visas licencijas, leidimus, atestatus, kvalifikacinius, saugos darbe pažymėjimus, taip pat visą kitą reikiamą kvalifikaciją ir kompetenciją Darbams ir įsipareigojimams, numatytiems šioje Sutartyje, vykdyti.

11.5.2. Rangovo pasitelkti Specialistai, kurie pagal Pirkimo dokumentus privalo turėti jose nurodytą kvalifikaciją ir patirtį, Darbus gali vykdyti tik pateikus jų kvalifikaciją ir patirtį pagrindžiančius dokumentus, bei gavus raštišką Užsakovo sutikimą. Atskiras Užsakovo sutikimas nėra reikalingas, kai Darbus atlieka Rangovo Pasiūlyme Pirkimo metu nurodyti Specialistai.

11.6. Nuosavybė

11.6.1. Visa Įrangos ir Medžiagų nuo jų pristatymo į Statybviетę iki perdavimo Užsakovui turi būti teisėta Rangovo arba jo Subrangovų nuosavybė, o Atliktų darbų akto pasirašymo metu – teisėta Rangovo nuosavybė.

11.6.2. Rangovas užtikrina, kad Įranga ir Medžiagos nebus apsunkinti jokiais turto areštais ar kitais apsunkinimais, ir įsipareigoja neperleisti jų ar jų dalies jokiam trečiajam asmeniui arba naudoti bet kokiais kitais tikslais, nei numatytais šioje Sutartyje, visą laiką iki jų tinkamo perdavimo Užsakovo nuosavybėn.

11.6.3. Nuosavybės teisės į atliktus Darbus pereina Užsakovui nuo atitinkamų Darbų, Įrangos ir (arba) Medžiagų perdavimo Užsakovui momento arba Įrangos ir Medžiagų sumontavimo (instaliavimo) į Objektą momento, priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau.

11.6.4. Rangovas gali pakeisti bet kuriuos Darbus, kol atitinkamų Darbų nuosavybė nėra perduota Užsakovui, taip pat defektų taisymo arba Pakeitimų atlikimo metu. Bet kuri Rangovo pašalinta Įranga ir Medžiagos nuo jų pakeitimo tampa Rangovo nuosavybe.

11.6.5. Rangovui tenka visa Darbų, Medžiagų ir Įrangos (įskaitant Užsakovo patiektas Medžiagas ir Įrangą) praradimo arba sugadinimo rizika iki Objekto, kurio sudėtine dalimi tapo Medžiagos ar Įranga, perdavimo Užsakovui momento (Statybos užbaigimo dokumento gavimo ir Galutinio Darbų perdavimo – priėmimo akto pasirašymo).

11.7. Intelektinė nuosavybė

11.7.1. Užsakovas turi teisę be jokio papildomo Rangovo ir (ar) projektinės dokumentacijos autorių sutikimo savo nuožiūra, nevaržomai (tiek laiko, tiek teritorijos atžvilgiu) ir nemokėdamas jokio papildomo atlyginimo nei Rangovui, nei projektinės dokumentacijos autoriams, naudotis visais intelektinės nuosavybės teisės objektais, kuriuos Rangovas, jo paskirti darbuotojai, Subrangovai ar bet kokie kiti tretieji asmenys parengs, sukurs vykdydami šią Sutartį (toliau – „Kūriniai“), įskaitant rekonstruoti ir (ar) remontuoti Darbų rezultatu esančius statinius, keisti tokių statinių interjerą ir eksterjerą, vykdyti kitų statinių, kurie nėra šios Sutarties Darbų rezultatas, projektavimą bei statybą, projekto vykdymo priežiūrą bei perleisti turimas teises tretiesiems asmenims.

11.7.2. Rangovas pareiškia ir garantuoja, kad tiek jis, tiek projektinės dokumentacijos autoriai kartu ir (ar) atskirai neturės ir nereikš Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims jokių pretenzijų ar reikalavimų dėl Užsakovo naudojimosi pagal šią Sutartį įgytais Kūriniais bei jų dalimis (įskaitant, bet neapsiribojant, PP, TDP ir atskiras jo dalis, statinius, kaip Darbų rezultatą, jų brėžinius, eskizus, modelius bei jų panaudojimą kitų statinių statyboje).

11.7.3. Tretiesiems asmenims pareiškus pagrįstas pretenzijas Užsakovui dėl intelektinės nuosavybės į Kūrinius pažeidimo, Rangovas privalo nedelsdamas savo sąskaita pašalinti tokius pažeidimus bei atlyginti Užsakovui dėl to patirtus nuostolius.

11.7.4. Rangovas tiek projektinės dokumentacijos autoriai kartu ir (ar) atskirai neturi teisės be raštiško Užsakovo sutikimo savo nuožiūra naudotis Kūriniais jokia apimtimi.

11.8. Konfidencialumas ir asmens duomenų apsauga

11.8.1. Rangovas įsipareigoja neatskleisti, neperduoti ar kitokiu būdu neperleisti tretiesiems asmenims jokios iš Užsakovo Sutarties vykdymui gautos informacijos, taip pat informacijos, kurią jis sukuria vykdydamas Sutartį, bei Sutarties turinio, nepriklausomai nuo to, kokia forma ta informacija pateikiama (toliau – „Konfidenciali informacija“).

11.8.2. Užsakovas įsipareigoja neatskleisti, neperduoti ar kitokiu būdu neperleisti tretiesiems asmenims Sutarties vykdymo metu iš Rangovo gautos Rangovo konfidencialios informacijos.

11.8.3. Konfidencialia informacija nelaikoma tokia informacija, kuri: i) yra viešai prieinama; ii) yra gauta iš trečios šalies, kuriai Užsakovas netaiko jokių apribojimų dėl jos atskleidimo; iii) pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus negali būti laikoma konfidencialia; iv) kitos Šalies yra raštiškai nurodyta kaip nekonfidenciali.

11.8.4. Jei Šaliai kyla abejonių, ar informacija yra Konfidenciali informacija, Šalis elgsis su tokia informacija kaip su Konfidencialia informacija.

11.8.5. Kiekviena Šalis įsipareigoja Konfidencialią informaciją saugoti tinkamai ir protingai, laikantis taikytinų profesinių standartų, naudoti, dauginti ir atskleisti darbuotojams, valdymo organų nariams, tretiesiems asmenims (teisiniams, finansiniams, verslo ir techniniams konsultantams), kurie

bus susaistyti atitinkamais konfidencialumo įsipareigojimais, tikrai tiek, kiek tai būtina įsipareigojimams pagal Sutartį vykdyti.

11.8.6. Kiekviena Šalis pripažįsta ir patvirtina, kad Sutarties vykdymo metu asmens duomenys bus tvarkomi tik išimtinai su Sutarties vykdymu susijusiais tikslais bei laikantis griežtų konfidencialumo įsipareigojimų bei asmens duomenų apsaugos reikalavimų. Šalys, vykdydamos Sutartį, veikia kaip savarankiški duomenų valdytojai. Rinkdamos ir tvarkydamos asmens duomenis, Šalys privalo laikytis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau - Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir taikomų įstatymų reikalavimų ir užtikrinti, kad duomenų subjektai būtų tinkamai informuoti apie jų asmens duomenų tvarkymą.

11.8.7. Sutarties Šalys susitaria, jog Sutarties vykdymo tikslais turi teisę Sutartyje nurodytu elektroniniu paštu, viena kitai siųsti apklausas, susijusias su šios Sutarties vykdymu, vykdymo kokybe ir kt. Siunčiamos apklauso formos ir turinys turi atitikti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus. Taip pat Sutarties Šalys patvirtina, jog yra gavę jų darbuotojų, kurių kontaktiniai duomenys pateikti Sutartyje, rašytinius sutikimus, atitinkančius Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus, gauti Sutartyje nurodytais kontaktais ir pildyti šiame Sutarties bendrųjų sąlygų punkte minimas apklausas, susijusias su šios Sutarties vykdymu.

11.9. Kalba

11.9.1. Vykdam Sutartį bus bendraujama ir susirašinėjimas tarp Šalių vykdomas lietuvių kalba, jei Šalys nesusitaria kitaip. Tais atvejais, kai Rangovo buveinės (arba gyvenamosios vietos) registracijos vieta yra ne Lietuvos Respublikoje, susirašinėjimas gali būti vykdomas anglų arba kita, abiejų Šalių suderinta, kalba.

11.9.2. Visa Rangovo teikiama dokumentacija turi būti parengta lietuvių kalba, jei Sutartyje nenurodyta arba Šalys raštu nesusitaria kitaip. Dokumentacija, kurią reikalinga pateikti valstybės institucijoms, bet kuriuo atveju turi būti parengta lietuvių kalba (arba atliktas jos oficialus vertimas).

11.9.3. Jei Rangovo darbuotojai nemoka lietuvių kalbos, Rangovas įsipareigoja užtikrinti nuolatinį vertimo žodžiu ir raštu paslaugų teikimą. Išlaidos vertimo paslaugoms turi būti įskaičiuotos į Sutarties kainą.

11.10. Dokumentai

11.10.1. Užsakovas įsipareigoja pagal Šalių sutartus ir Grafike nurodytus terminus Rangovui pateikti visus turimus dokumentus ir duomenis/skaičiavimus/Statybviestės informaciją, kurie reikalingi Darbams atlikti arba pateikti įgaliojimą Rangovui Sutarties vykdymui reikalingų dokumentų gavimui.

11.10.2. Visuose Atliktų darbų aktuose, pranešimuose, prašymuose, reikalavimuose, sąskaitose būtina įrašyti Sutarties numerį ir datą, investicinio projekto pavadinimą ir numerį (jei toks numatytas).

11.10.3. Rangovas pildomoje kontrolės ir ataskaitos dokumentacijoje (elektroniniame statybos darbų žurnale, Atliktų darbų aktuose) turi vartoti tas pačias sąvokas, terminus ir procesų pavadinimus, kurie yra naudojami PP bei TDP.

11.10.4. Visa pagal Sutarties reikalavimus Rangovo teikiama dokumentacija turi būti lietuvių kalba. Originalios dokumentacijos vertimas į lietuvių kalbą turi būti patvirtintas vertimų biuro antspaudu ir vertėjo parašu.

11.10.5. Kai Šalis teikia patvirtintas dokumentų kopijas, šių kopijų tikrumas turi būti patvirtintas dokumentą teikiančios Šalies ar jos įgalioto atstovo.

11.10.6. Jei Rangovo parengti dokumentai neatitinka Sutartyje ir (arba) teisės aktuose keliamų reikalavimų, yra neišbaigti, juose randama techninio pobūdžio ar kitų klaidų, Užsakovas turi teisę laikyti juos nepateiktais apie tai informuodamas Rangovą.

11.10.7. Rangovas įsipareigoja tvarkyti Objekto vykdymo dokumentaciją naudojantis elektroniniu statybos darbų žurnalu (elektroniniu statybos žurnalu pasirūpins Rangovas). Planuojamų atlikti Darbų (su matuojamais kiekiais) žiniaraščio įrašai turi būti įkelti į elektroninį statybos darbų žurnalą iki statybos Darbų pradžios. Įrašus rengia Rangovas, atsižvelgdamas į Pirkimo metu pateiktame Pasiūlyme darbų žiniaraštį, turto grupių ir turto vienetų klasifikatorių, Darbų žiniaraštį, rengiamą po PP. Įrašus į elektroninį statybos darbų žurnalą kelia deleguotas Rangovo atstovas arba Užsakovo atstovas (iš anksto Šalims susitarus). Jeigu įrašus į elektroninį statybos darbų žurnalą kelia Rangovo atstovas, įrašai prieš įkėlimą į elektroninį statybos darbų žurnalą turi būti suderinti su Užsakovo atstovu.

11.10.8. Rangovas atsako už tai, kad vykdant Darbus būtų tinkamai ir laiku pildomas elektroninis statybos darbų žurnalas ir jame būtų fiksuojama Darbų eiga ir visi su Darbais susiję įvykiai. Statybos darbų žurnalas turi būti pildomas vadovaujantis teisės norminių aktų nustatyta tvarka ir techninio priežiūrėtojo nurodymais bei reikalavimais. Statybos darbų žurnalas turi būti pildomas nuo Statybos darbų pradžios iki pabaigos, privalo būti pildomas laiku ir nuolat atnaujinamas.

11.11. Pranešimai

11.11.1. Bet koks pranešimas, prašymas, reikalavimas ar kita informacija, kurią reikia pateikti pagal Sutartį, laikoma pateikta, jeigu įteikiama Šaliai pasirašytinai, per pasiuntinį, atsiunčiama registruotu laišku, iš anksto apmokėjus pašto išlaidas, arba elektroniniu paštu, kai patvirtinamas elektroninio laiško gavimas Sutartyje nurodytais ar kitos Šalies atskiru raštišku pranešimu nurodytais adresais.

11.11.2. Visi pranešimai, prašymai, reikalavimai, taip pat visas kitas siunčiamas susirašinėjimas turi turėti savo registracijos numerį, kuris turi būti įrašomas ant siunčiamo dokumento voko, per pasiuntinį įteikiamo dokumento įteikimo patvirtinime ar elektroniniu paštu siunčiamo pranešimo temos laukelyje.

11.11.3. Kiekviena Šalis į kitos Šalies paklausimą ar prašymą įsipareigoja atsakyti ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo jo gavimo, jei pačiame paklausime ar Sutartyje nenurodyta vėlesnė data. Šalys gali pateikti atsakymą į paklausimą per ilgesnį laiką, jeigu toks ilgesnis terminas yra Šalių

suderintas raštu ir objektyviai reikalingas, siekiant pateikti prašomą informaciją ar atlikti nurodytus veiksmus.

11.11.4. Apie savo kontaktinių duomenų ir atstovo (-ų) pasikeitimą Šalis privalo iš anksto pranešti kitai Šaliai raštu. Visi pranešimai (dokumentai), kuriuos viena Šalis išsiunčia kitai Šaliai iki gaudama pranešimą apie pastarosios adreso pasikeitimą, laikomi tai Šaliai įteiktais tinkamai.

11.12. Europos Sąjungos fondų (programų) finansavimas

11.12.1. Jei SS nurodyta, kad Užsakovo išlaidos yra (bus) finansuojamos iš Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų, Rangovas įsipareigoja glaudžiai bendradarbiauti su Užsakovu, teikdamas jam visą reikiamą su Sutarties vykdymu susijusią informaciją, kurios pagrindai reikia Užsakovui siekiant gauti nurodytas lėšas.

11.12.2. Rangovas suteiks teisę Užsakovui ir (arba) Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų valdytojams (paramos lėšas administruojančioms, audituojančioms ir kitoms institucijoms) tikrinti ir vertinti Sutarties vykdymą, siekiant nustatyti, ar yra pasiekti Sutartyje keliami tikslai ir buvo laikomasi Sutartyje nustatytų sąlygų. Rangovas pateiks Užsakovui ir (arba) Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų valdytojams ir (arba) jų įgaliotiems asmenims visus dokumentus ir informaciją, suteiksiančius galimybę sėkmingai atlikti šiame punkte numatytą vertinimą. Tokie patikrinimai gali vykti visu Sutarties vykdymo bei garantinio Sutarties laikotarpio galiojimo metu, jei SS nenurodytas ilgesnis terminas. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, kad visi dokumentai, susiję su Sutarties vykdymu, visu galimu patikrinimų metu, būtų lengvai prieinami, tvarkomi ir saugomi taip, kad būtų galima lengvai juos patikrinti.

11.12.3. Rangovas savo lėšomis užsakys ir pastatys apie Europos Sąjungos fondų (programų) lėšų gavimą informuojantį (-čius) stendą (-us), jei to reikalauja paramos teikimą reglamentuojantys teisės aktai. Stendų rengimo reikalavimai nurodyti bei informacinio stendo šablonas pateiktas finansuojančios institucijos interneto svetainėje, jei SS nenurodyta kitaip.

11.12.4. Rangovui nevykdant BS 11.12 punkte nurodytų reikalavimų, Užsakovas turi teisę: sustabdyti apmokėjimą už atliktus Darbus iki kol reikalavimai bus įvykdyti, ir (arba) reikalauti, kad Rangovas kompensuotų Europos Sąjungos finansuojamų išlaidų dalį, kuri nebūtų išmokama (arba kurią būtų pareikalauta grąžinti) dėl Rangovo įsipareigojimų nevykdymo, ir (arba) nutraukti Sutartį.

11.13. Ginčų sprendimas

11.13.1. Bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš šios Sutarties ar susiję su ja, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, sprendžiami Šalių derybose.

11.13.2. Jeigu Šalims nepavyksta išspręsti ginčo, nesutarimų ar reikalavimų derybų būdu, jie sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose pagal Užsakovo buveinės vietą.

11.14. Teisių perleidimas

11.14.1. Užsakovas turi teisę perleisti trečiajam asmeniui, kuris yra finansiškai pajėgus vykdyti Sutartimi prisiimtus Užsakovo įsipareigojimus, savo teises ir (arba) pareigas, kylančias iš Sutarties, be atskiro Rangovo sutikimo. Apie teisių ir (arba) pareigų perleidimą trečiajam asmeniui Rangovas informuojamas raštišku pranešimu.

11.14.2. Rangovas neturi teisės perleisti savo teisių ir (arba) įsipareigojimų pagal šią Sutartį tretiesiems asmenims be raštiško Užsakovo sutikimo. Jei Rangovas nesilaiko šio reikalavimo, Užsakovas ir teises bei pareigas perėmęs trečiasis asmuo prieš Užsakovą atsako solidariai.

11.15. Teisių atsisakymas

11.15.1. Šalių nesinaudojimas Sutartyje nurodytomis teisėmis nereiškia šių teisių atsisakymo, išskyrus atvejus, kai Šalis šių teisių atsisako tai aiškiai nurodydama raštu.
